

T.C.
NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MECMU'A-YI EŞ'AR 06 HK 3961

İNCELEME-TIPKIBASIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Burcu DOĞAN KOCA

Niğde

Kasım-2019

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MECMU'A-YI EŞ'AR 06 HK 3961

İNCELEME-TIPKIBASIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Burcu DOĞAN KOCA

Danışman : Prof. Dr. Ziya AVŞAR

Üye : Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Kezban PAKSOY

Niğde

Kasım-2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Mecmu'a-yı Eş'ar 06 Hk 3961 İnceleme-Tıpkıbasım**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

14/11/2019

Burcu DOĞAN KOCA

ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Ziya AVŞAR danışmanlığında **Burcu Doğan KOCA** tarafından hazırlanan "**Mecmu'a-yı Eş'ar 06 Hk 3961 İnceleme-Tıpkıbasım**" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih: 14/11/2019

JÜRİ :

Danışman : Prof. Dr. Ziya AVŞAR

Üye : Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Kezban PAKSOY

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Dîvân Edebiyatı'na ait metinler içerisinde şiir mecmualarının önemli bir yeri vardır. Şiir mecmû'aları, tertip edildikleri dönemin edebi zevk ve edebi ortamlarını yansıtmaları açısından bilimsel olarak irdelenmesi gereken kaynaklardır. Mecmû'aların tertip edilmiş biçimleri muhtelif özellikler gösterir. Bu özelliklerden hareketle araştırmacılar mecmû'alara dair bazı tasnifler yapmışlardır. Bu çalışmada Ankara İl Halk Kütüphanesi 06_Hk_3961 arşiv numarasında "Mecmû'a-i Eş'âr" adlı şiir mecmû'asının tanıtımı ve metin neşri yapılmıştır.

Çalışmamız bir giriş ve dört ana bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde mecmû'alarla ilgili kısa ve özlü bilgi verilmiş, İkinci bölümde mecmû'ada yer alan nazım şekilleri ve vezinleri üzerinde durulmuş, üçüncü bölümde ise mecmû'a metninin çevriyazılı hali verilmiştir. Mecmû'anın metin kısmını tespit ederken gerek Türkçe gerekse Arapça ve Farsça şiir metinleri çevriyazı ile verilmiştir Mecmû'a metni tespit edilirken, mecmû'adaki düzene uyulmuştur. Ancak bir gazel yahut bendli bir şiir metni arasına giren beyit ve manzume parçaları o gazel ve bendli şiirin bitiminden sonra varak numarası belirtilerek eklenmiştir. Mecmû'adaki imlâ yanlışları, ilgili kelime ve ibare üzerine dipnot düşülerek belirtilmiştir. Bazı bend ve beyitlerde kelime, ibare, dize ve beyit eksikleri vardır. Bu tip eksiklikler de yine ilgili şiirde dipnot ile belirtilmiştir. Metinlerin bilimsel imlâsında Prof. Dr. Ziya AVŞAR'ın "Tenkitli Metin Neşrinde İmlâ Sorunu Üzerine Yeni Düşünce Ve Öneriler" adlı makalesindeki önerilere uyulmuştur.

Bu çalışmada desteğini esirgemeyen, üzerimde büyük emeği bulunan danışmanım Prof. Dr. Ziya AVŞAR'a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca bu çalışmada manevi desteklerini esirgemeyen aileme desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

MECMU'A-YI EŞ'AR 06 HK 3961 İNCELEME-TIPKIBASIM

DOĞAN KOCA, Burcu
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ziya AVŞAR
Kasım 2019, 199 sayfa.

Çalıştığımız Mecmu'a-yı Eş'ar sahibi belli olan bir mecmu'dur. Bu itibarla edebiyat tarihine katkı sunacak bir mahiyet gösterir. Bu mecmu'a 17.yy divan şairlerinden Arif'e aittir. Mecmuadaki şiirlerin genel görüntüsüne bakıldığında "Piri" mahlasıyla şiirler yazan Sadrazam Pir Mustafa Paşa etrafında kümelenen şairlerin, şiirlerinin ağırlık teşkil ettiği bir mecmu'dur. Mustafa Paşa şairleri diyebileceğimiz bu şairler, mecmu'anın sahibi Arif onun dostları ve sadrazamla iltisaklı olan Bâri'î, Arif ve Şehib gibi şairlerdir. Bu şairlerin dışında Arif'in kendisine üstad olarak gördüğü Lâmi Çelebi'nin şiirleri de mecmu'ada dikkat çekici sayıdadır. Yine aynı dönemin üstad şairlerinden Balıkesirli Râsih Bey'in şiirlerine de yer verilmiştir.

Bizim için bu mecmu'anın en kaydeder tarafı sahibinin belli oluşu ve bir şair topluluğunu temsil eden ve adeta onların ortak bir eseri gibi görülen yönüdür.

Anahtar kelime: Mecmu'a, Arif, Piri Mustafa Paşa, Arif, Bâri'î

**ABSTRACT
MASTER THESIS**

**MECMU'A-YI EŞ'AR 06 HK 3961 İNCELEME-TIPKI BASIM
(ANALYSİS-FAXİMİLE)**

DOĞAN KOCA, Burcu
Turkish Language and Literature Administration
Supervisor: Prof. Dr. Ziya AVŞAR
November 2019, 199 pages.

Mecmu'a-yı Eş'ar owner is a certain macmua. In this respect, it will contribute to the history of literature. This mecmu'a 17th century Divan poet belongs to Arif'e. When the general view of the poems in the journal is considered, it is a mecmu'a where poets and poems clustered around the Grand Vizier Pir Mustafa Pasha, who wrote poems under the pseudonym "Pir weight. These poets, who can be called Mustafa Pasha poets, are the poet Arif who is the owner of mecmu'a and his friends and poets like Bāri'i, Arif, and Şehib who are connected with the grand vizier. Apart from these poets, the poems of Lāmi Çelebi, whom Arif sees as his masters, are also remarkable in mecmu'a. The poems of Râsih Bey of Balıkesir, one of the master poets of the same period, were also included.

For us, the most notable side of this magazine is the fact that the owner is certain and represents a community of poets and is seen as a common work of theirs.

Keywords: Mecmu'a, Arif, Piri Mustafa Paşa, Arif, Bāri'i

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TRANSKRİPSİYON HARFLERİ	v
MESTAP TABLOSU	vi
Tab'ı bir ma'den-i pakize-yi irfandır kim.....	viii
GİRİŞ	1
MECMU'A METNİ.....	2
KAYNAKÇA.....	141
TIPKIBASIM.....	148
ÖZGEÇMİŞ	199

TRANSKRİPSİYON HARFLERİ

Sesliler :

a) kısa : ا : a, e, ı, i, u, ü , َ , َ : a, e , ی , ی : ı, i
و , و : u, ü, o, ö

b) uzun : ا , ی : ā, ā ی : ī و : ū, ō

Sessizler :

ء	'	ص	ş
ب	b, p	ض	đ, ž
پ	p	ط	ṭ
ت	t	ظ	ẓ
ث	s	ع	'
ج	c, ç	غ	ğ
چ	ç	ف	f
ح	ḥ	ق	q
خ	ḫ	ك	k, g, ñ
د	d	گ	g
ذ	z	ل	l
ر	r	م	m
ز	z	ن	n
ژ	j	ه	h
س	s	و	v
ش	ş	ی	y

MESTAP TABLOSU

YER NU							
Şiir Nu	Mahlas	Matla Beyti/Bendi	Yazarın Adı	Nazım Şekli Birimi	Nazım Türü	Vezin	Açıklamalar
1		<p> Kıl bu mecmû'aya dilâ haşr-ı nazâr Garaânî itmek ise kesb-i kemâlât-ı hüner </p>				fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	
2		<p> Mehemed ye mým dâl 35 Yâ ümm-i milletim bil terahhý âteşde 90 İnne Fir'avn-i tağý şuda 09 İnne Hâmân-ı bağý şuda 90 İnne Kârün vuâda finnâr şuda 90 </p>					
3		<p> Âh-ı niyâzî dil şeh-i hubâna gösterür Manzûm-ı arz u hâlini sulţâna gösterür Gördüm gice beni 'araöâver olur o şüh Şayyâd kim şikârî görür dâne gösterür </p>			Rubâ'ý	mef'ülü mefâ'ylü mefâ'ylü fâ'ilün	
4		<p> Hengâm-ı neşâta bývefâ bulduk biz Hep beher hârî cevri-cefâ bulduk biz Meydân-ı belâda týg-i gam küştesiyüz Cân virmede bir özge şafâ bulduk biz </p>			Rubâ'ý	mef'ülü mefâ'ilün mefâ'ilün fâ	
5		<p> İkbâlümü sâye-yi hümâdan bilmem O bânımı cânýb-i semâdan bilmem Rabt-ı dil idüp hasebül </p>			Rubâ'ý	mef'ülü mefâ'ilün mefâ'ilün fâ	

		Esbāba Ben cezbe-yi kah-ı kehrubādan bilmem				
6		Miyān-ı lücce-yi fūrkatde kaldı zevrağ-ı dil Bu rüzgār ise çekmez kenāra neyleyelim Mevsim-i gül devri cām imiş tatalım Gönül şikeste cigerpāre neleyeyim			Rubā'ý	mef'ülü mefā'ilün mefā'ilün fā
7		Elveledü sırrı ebihek ma'nāsın fehm itmeyen Býpeder ferzend olup býhüde babalanmasın			Beyt	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
8		Küyuñ gibi ehli dile bāğ-ı İrem olmaz Bāğ-ı ýrem o cennet-i feýae haram olmaz	Ḳudsýzāde		Beyt	mef'ülü mefā'ýlü mefā'ýlü fe'ülün
9		Bende senin canında senin ey gül-i rana Elabdü vemā yemlukuhi kane levla lehü			Beyt	mef'ülü mefā'ýlü mefā'ýlü fe'ülün
10		O mahın busegah itdikçe eller dest-i mā emān İder habab ı giryē aşkıñ ter dest i mā emān	Gazel-i Raḥmý		Beyt	mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün
11		Ya Rab dile çü sine-yi bar-ı inşirah vir Ya'ni şeb-i siyah-ı gama bir sabah vir	Gazel-i Raḥmý			mef'ülü fā'ilātü mefā'ýlü fā'ilün
12		Ruhda kim mihrküşa-yı leb tıfıl-ı gül olur Dil-i şuride nagam-ı hah ile bülbül olur	Lāmi'		Gazel	fāylātün fāylātün fāylātün failün
13		El üzre saki mey-i sagarı getür görelim	Lāmi'		Gazel	mefā'ýlün feýlātün

		Ayak ayak meded ol duheri getir görelim				mefâ'ylün feilün	
14		Emelâzürde-yi evââ'-ı baht-ı bed şükünumdur Hele hayretkeş-i sevdâ-yı çeşm-i bâzgünumdur	Lâmi'		Ġazel	mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün	
15		Nâyâb olalı dehrde düstür-ı zamâne 'Alemde daḥı öalmadı meşkür-ı zamâne	Lâmi'		Ġazel	mef'ülü mefâ'ylü mefâ'ylü fe'ülün	

16		Olmayandan kerem-i hulk-ı mürüvvet gelmez Sengden hiç eseri reşh-ı rutubet gelmez Sayeden safha-yı ayineye suret gelmez Sade kisvetle ten-i mürdeye ziynet gelmez. Nakş-ı gülden eser-i buy-ı hakikat gelmez	Piri		(Ġazel-i Lâmi' Tahmýs-i Pýrý')	feylâtün feylâtün feylâtün feilün	
17		Pākta'bına girân-ı vaâ' ile âiolet gelmez Sürmeden dyde-yi ḥakbýnişe'izzet gelmez	Lâmi'		Gazel	feylâtün feylâtün feylâtün feilün	
18		Tab'ı bir ma'den-i pakize-yi irfandır kim K'uş hâme-i tahrir ile kıllet gelmez	Lâmi'		Kıṭ'a-i Kebýre- yi Lâmi'	feylâtün feylâtün feylâtün feilün	
19		Yeter nigâh-ı tegâfûl-i 'inayet lazım ise Helâk-i âşıkına mat-ı şebabet lazım ise	Lâmi'		Gazel	mefâ'ilün feylâtün mefâ'ilün feilün	

20	Virmez aguş-ı visale ol peri ruhsat saña Ey dil-i nevmid benden bir kulaç huccet sana			Gazel	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	
21	Tāk-i dilimde mevce-yi āb-ı recā ğalať Hāk-i serimde sebze-yi neşv ü nemā ğalať	Lāmi'		Ġazel	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ylü fâ'ilün	
22	Tir-i çeşmin o sanem sineme ursun tursun Dam-ı gısusını sayd-ı dile kursun tursun	Lāmi'		Ġazel	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	
23	Resm-i zer ĥall eyleme zeyn olsa da bulmaz revnaò Olmış eczā-yı cihān cümlesi fersüde varaò	Lāmi'		Ġazel	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	
24	Zikr-i leb-i dildar ile olsan nola ter leb Nukl-i meze-yi sohbet-i alem budur hep	Lāmi'		Ġazel	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	
25	İhtilam olmaga hayaliñ ile Hatrama ne şey ederse hutor	Meānevý			feylâtün mefâilün feylün	
26	Gelmez cihāna hüsñün ile yektā seniñ gibi Āşüb-ı cān-ı şūhı dilārā seniñ gibi Yokdur nazýri bag-ı cihānda bir iki Gelmez hırām-ı dilkeşe bu tā seniñ gibi	Bayātý	Şarký		mefülü fāylätü mefāylü fāylün	
27	Harf-i niyāz ol şehe býdad işidsin Söz bunda ıalsın anı nāşād işidsin Bir söz yayarlar itdiğimiz zevk-ı vuşlatı Allāh şaklasın anı ĥüssad işidsin	Taksým	(şarký)		fāylätü mefāylü fāylün	

28		Bir kerre hürrem olmadık Biğâne deñlü şahına mahrem olmadık		Qıt'a		mefülü fäylätü mefäylü fäylün	
29		Bilindi buse yok yärin üzeni gülmeden Ğaraz ne aşıkā cevri itmeden öpülmeden Bu Tahir añā giriftār iken Nefi'lendi Tereddüd eyleme iç düğmesinden çözülmenden	Beste-yi Fenni Efendi			mefülü fäylätün mef'ülü mefä'ylün	
30		Nice vaf it'sün o suh-ı dil-i hoş dem ne disün Misli yok beñzedecek hüsnü müsellem ne disün	Gazel-i Vecdi			feylätün feylätün feylätün feylün	
31		Dil çi kerdý pârçe kerdý Kâfir neküned āñçi tü kerdü Dād ey bāz-ı ma zi nebenem Gamnākem gamnākem sýneçākem	Bayatýnakş sema'i			fäylätün fäylätün	
32		Zülf-i siyeh-i tu pýçý pýçest Rahm it sanema cihān beçist	Eyzān			fäylätün fäylätün fäylün	
33		Hākipāyinden seniñ gerd isterem Dide-yi gam virme kühl isterem			(Gazel-i nātāmām)	fäylätün fäylätün fäylün	
34		Var mı bar-ı naza binsem canım Gamnākem gamnākem sýneçākem	Eyzān			fäylätün fäylätün fäylün	

35	Benden o şuha arz-ı hulus et cihân cihân Çektiklerimi söyle sabâ hep yegân yegân			Rasih Bey	mefülû fâylâtün mefâylün fâylün	
36	Süzme çeşmün gelmesün müjgan müjgan üstüne Urma zahmı sineme peykan peykan üstüne			Rasih Bey	fâylâtün fâylâtün fâylâtün fâylün	
37	Elbette bu razımdan o yarin haberi var Kad kalbi minel kalbi ilel kalbi fi sebila			Beyt	mefülû mefâylü feülün	
38	Akar gönüm o şuha su gibi suyi muhabbetten Olur hun katre katre dideden nem akıbet derya			Beyt-i Ahmed Beg	mefâylün mefâylün mefâylün mefâylün	
39	Bu sevda-yı cunun-ı aşkı dil hep bieman söyler Çemende naleyi feryad-ı bülbul-i gülsitan söyler			Gazel-i Ārif Bey	mefâylün mefâylün mefâylün mefâylün	
40	Ey şuh-ı mest-i fitne-yi devran hoş amedi Garetger-i memalik-i iman hoş amedî Çün amedi be meclis-i rindan hoş amedi Ey rahat-ı revan-ı meccân hoş amedî Ey padişah-ı mecma-ı hubân hoş amedi			Gazeli Sâ'ib Tahmis-i Tâlib	mefülû fâilâtü mefâylü fâylün	
41	Dil teşne olursañ güzelin ab-ı rusına İnanma dila bahş-ı leb-i yar busına Çarpılma periveş feleğın mah-ı rusına Agyarı yerigdir sanki her dem kapusına Bin hande eder aşuk-ı zarun adusına Mümkünmi ki malik oluna bir ebusına			(Tercý'bend)	mefülû mefâilü mefâilü feülün	

	<p>Reşk eyleme gel kakül-i müşkin busına Düşme hele her bir güzelin arzusına</p> <p>Aldanma sakın dilberin ol fitne cusına Bir gün atar elbette seni ferda kuyusına</p>					
42	<p>Bu aşk-ı mecazın gam-ı hicranına lanet Dünyada vü ukbada hüsrânına lanet Erbab-ı gamın naliş ü efganına lanet Dilberlerinin vade-i ihsanına lanet Yok yerlere itdükleri peymanına lanet Ol ta'ifentün gerçek ü yalanına la'net</p> <p>Bu sanatı icad identün canına lanet Ecdadına vü aslına vü erkanına la'net</p>			Nev'ý (Tercý' - bend)	mefülü mefäylü mefäylü feülün	
43	<p>Değil mi nisbet-i dâmeni sa'd değil eyler iken Çerâğ-ı şâf-ı revgân-ı imtizâc-ı âbdan feryâd</p>			Ferd	mefäylün mefäylün mefäylün mefäylün	
44	<p>Şoĥbet-i nâcins i işira basar yad avered Âb-ı der revgân ki başet mi konit günçerâğ</p>			Ferd	fäylätün fäylätün fäylätün fäylün	
45	<p>Câna behişt-i şoĥbet-i yâran hemdemest Yârân-ı şahs-ı namünahi cehennemest</p>			Ferd	mefülü fâilätü mefäylü fäylün	

46	Reh der şevet küşāde beste çün derý Angeşt tercimān-ı zebanest la merā			Şā`ib	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	
47	Na ümidi merd-i hüdā şeki ki mibārým-i mā Rızık-ı kārüm mişevet tohmý ki mikārým-i mā			Şā`ib	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	
48	Ezber ey serv-i cāý çün kenār-ı āb nýst Āb-ı ez şevk-ı tū keştem der kenārı men beyā			Şā`ib	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	
49	Cāme-yi nist be endām-ı tū çün `üryāný Çend pinhān küný ýn hil`at-i Yezdāný			Şā`ib	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	
50	Suhān meguki kelāmý delili hod sāzed Dehān-ı teng-i ter eb-i hakými Yunāni			Müşkil	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	
51	Men kim Şā`ib ki dest-i ez āstýn-i birün konem Der beyāban-i ki nahun mi koned Erdişýrhā			Şā`ib	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	
52	Ger hored seyl-i koned yād-ı vatan hurd-ı ğarýb Kase-yi çini büved daim heme āvāz-ı merā			Şehrý	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	
53	Telhkamý nebüvved der şükr-i sitān-ı visāl Nāme averd negeh büse beyast ýncā			Şā`ib	mefülü fāilātü mefāylü fāylün	

54	Mü miyânîñ hevesi şöyle za'ýf itdi beni Bir kıln ardına gitsem göremez kimse beni	Ferd				feylätün feylätün feylätün feylün
55	Kadaysa efendimi bulurum Haki payi ile mesrur olurum					mefülü mefäylü feülün
56	Eger hodra ver ab-ı dide çün mahi vatan didem Ki tā kullab-ı zülfeşrā bekām çeşten didem			Şevket		mefülü mefäylü feülün
57	İstedim merhem oқundan cigerim yâresine Atdı biñ oқ ki değer her oқı biñ pâresine	Fuâüly		Gazel		Feylätün feylätün feylätün feylün
58	Bāğa bir bülbüle arz-i gül-i ruhsâr eyle Yık gülün ırzını bülbül gözüne hâr eyle	Fuâüly		Gazel-i Fuâüly		feylätün feylätün feylätün feylün
59	Kıldı ol serv seher nâz ile hammâna hırâm Şem'-i ruhsârî ile oldu münevver hammâm	Fuâüly		Gazel-i Fuâüly		feylätün feylätün feylätün feylün
60	Ey saçı bād-ı zülfi bade ile nerden soraydım Çekdigim derd ü belayı söyle her an cübecü			Beyt		fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün
61	Bir yerdeyim ki badı sabā uğramaz geçer Yârdan peyâm yok getirür yare kim gider			Beyt		mefülü fäylätü mefäylü fäilün

62	Derviş-i sergeşte-yi cam-ı harab-ı badeyem İ'tibarum yok ayak toprağı bir üftadeyem			Velehü (Gazel- i Fuâülý)	fäylätün fäylätün fäylätün fäylün	
63	Elveled sırrı ebihek manasın fehmi itmeyen Bipeder-i ferzend olup beyhude babalanmasın			Bejt	fäylätün fäylätün fäylätün fäylün	
64	Sanma rahmından sunar destin dili mecruhuma Ol keman ebru cigerden tıg ı müjganın arar			Bejt	fäylätün fäylätün fäylätün fäylün	
65	Gördük küşayış-i gül-i maksud solmadın Sermenzil-i murada iremedik yorulmadın	Nabi		Bejt	mefülü fäylätü mefailün fäylün	
66	Siyahlar geydi gördüm ol melek simayı simendam Fedadır nakd-ı ömrüm çün ak akçe kara gün için			Bejt-i Ahmed Beg	mefäylün mefäylün mefäylün mefäylün	
67	Sufi gibi zannetme biz subha bedestiz Biz dane-yi şumarı güher-i ahd-i elestiz	Sami Efendi		Gazel	mefülü mefäylü mefäylü feülün	
68	Sagar bekef meygede-yi aşk-ı Hüdâyız Fark-ı felege cürafеşan turfagedayuz				mefülü mefäylü mefäylü feülün	
69	Rehâdest-i emelden bâke damansızlıgumdandır Bu gerdemkeşliğim çarha giribansızlıgumdandır	Rahmi		Gazel	mefäylün mefäylün mefäylün mefäylün	

70	Geh bade iur zahide sāký geh 'arakbas Mestim turamam dirse asasıyla dayak bas	Sabit		Gazel	mefülü mefäylü mefäylü feülün
71	Herkes o huba aşık-ı biçarelenmesün Meclisde ol hüma meded avarelenmesün	Rahmi Efendi		Gazel	mefülü fäylätü mefäylü fäylün
72	Üftadenem ey servi revanım diye düştüm Düşmezdi bu söz gaflet ile ben diye düştüm	Şabit		Gazel	mefülü mefäylü mefäylü feülün
73	Seyreyle firengi nighındaki evini Müjgan komuş adını elde iki şiş var	'Aşım		Gazel	mefülü mefäylü mefäylü feülün
74	Sirişk olmazsa levh-i dilde dağ-ı ateşin olmaz Makdem-i safha nemnak olmasa nakş-i nigin olmaz	Sami Efendi		Gazel	Mefäylün mefäylün mefäylün mefäylün
75	Mehpare-yi sengdili şür-ı zamane Ülfet mi olur afet-i meşhur-ı zamane			Nazýre-yi 'Arif Gazel-i Haâret- i Veliyyi'n- ni'am	mefülü mefäylü mefäylü feülün
76	Bir şebânki bu bazgüne Tennür Geşte âteşfeşân çü tab'-ı gayür			Ezzebâny Tıflý be hicv goften-i Tarzý	feylätün mefäylün feylün
77	Hezar bi neva olmaz tehi pür nale vü şiven Beka üzre bulunmaz alem-i fanide bir Gülşen	Limuharririhî elâhkar		Gazel	mefäylün mefäylün mefäylün mefäylün

78	Bezme ol mest-i mey nahbet gelür destar geç Tığ-ı hunrizi bekef güftar geç refitar geç	Arif-i Lehif		Gazel	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün
79	Cenab-ı hazret-i vali-yi rakka asaf-ı yekta Pesendidehîsal Pir Hacı Mustafa Paşa			Tarýh öitýayı kebýre-yi 'Arif	mefâýlün mefâýlün mefâýlün mefâýlün
80	Yek nazrada sen şuh-ı peripeykere cana Dil vormeyen âdem mi o siminpere cana	Ārif		Limünakkahi elahkar Gazel	mef'ülü mefâ'ýlü mefâ'ýlü fe'ülün
81	Cihan alude-yi gamdır nişat alemde söylenmez Anılmaz Gülşen-i ziba gül-i hurremde söylenmez	Ārif		Gazel	mefâýlün mefâýlün mefâýlün mefâýlün
82	Her dem dimag-ı ârife pür neşe-yi derd-i han Virmez anun menafine dahi bir ziyan	Ārif		Nâtamâm-ı Gazel	mef'ülü fâ'îlâtü mefâ'ýlü fâ'îlün
83	Şeha çeşm-i dilâvizin dil i teshire amâde Girih-bende itmede sad mübtelâ-yı zülf-i ģamdâde Nice hem-pâ olur ol kâmet-i mevzün şimşâda hırâm-ı kaddüni seyr eylese kumru-yı azade nigah-ı ragmeti kalmaz nihali ser ü balâda	Ārif		Gazel-i Zühdý Tahmis-i 'Arýf	mefâýlün mefâýlün mefâýlün mefâýlün
84	Çeşm-i pergari tu ez ehl-i selamat mikesed Name-yi ikrarha ez perde-yi inkarha	Sayb			fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün

85	Berg-i diraktan sebz dernazar-ı huşyar Her varak-ı defterist marifet-i Kirdigâr	Şeyh Sa'dý			fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	
86	Zideryâ-yı şehâdet çün neheng lâ pür âred ser Yetýmeme vâcib âmed Nûó râ beyân endâhte	Müşkil			mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün	
87	Ey çeşm-i girye hiç eâeriñ yoó mıdur seniñ Âteş içindeyim haberîñ yoó mıdur seniñ	Koca Râgıb Paşa		Ėazel-i Hââret- i Şadr-ı az'am	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ýlü fe'ülün	
88	Hevâsı hele ravâa-yı Rıāvân Abı âb-ı hayvân Nezâketde ider hemvâre şekerhand-i istihzâ	Koca Râgıb Paşa			mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün	
89	Bugün Muştafâ Paşa-yı celýlü's-şanıñ Duhter-i pâkini lutf eyledi Rabbü'l-'âlem			Târyh-i Vilâdet-i Kerýme-yi Muhtereme-yi 'Âlem Mýr-i Celýlü'l- Ümem Tavellahi 'Ömriküm	Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün	
90	'Anber-i hâline nâfi yine olmaz hambü Müşk-i Çýn olsa eger sâde 'izârı			'Umde-yi Suhanverân Muşyb Efendi Dâme Mücellâ Bi'l- irfân	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	
91	Bezme kim neşr-i şemým itdi o zülf-i şebbü İden âşüfte meşâmm-ı dili hep budur bu			'Arýf Lehýf Güft	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	

92	Te'ālallah zehý ðaşr-ı ref'ü'l- òadr u binā kim Nümāyāndır zemýninden 'ulüvv-i rütbesi haòòā	Şehýb		Tāryh Kıt'ası	mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün	
93	Umüruñ Haòòā tefvya it haryā-i intiòām (odur) Rıāā-yı hākim-i muṭlaò ne iderse 'adāletdir				mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün	
94	Sikenderseñ eliñde sedd-i nuṭò it bütn-i kāmllara Felātün-ı haòýòat yine òılsa cerren ölçer				mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün	
95	Yazmadiòça dest-i òudret Kahr sen taòdyrce Matlab-ı maòşad bulunmaz nüşha-yı tedbýrde				fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	
96	Meşşata-yı hüsneş ü mahrem-i her heft Ayine-yi fer ü ber u deycür-ı 'aks ü demrā	Müşkil			fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	
97	Hilāl-i yekşenberā ger òarýn-i bemāh koný Hezār hüşe-yi encüm berāfitāb-ı çeked	Şāyib			fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	
98	Ezbaht-ı siyeh nýst gürýz-i ehl-i raòamrā Býçāk ki dýdest fer beyān-ı òalemrā	Şāyib			fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	
99	Fikr-i şenbe-yi milhdār-ı cum'a-i eṭfālā 'İşret-i imrüz býendýşe-yi ferdā hoşest	Şāyib			fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	

100	Beḡod fūrūşed kân-ı fâriğendâz-ı âşûb Kemend-i vaḡdet-i girdâb-ı mevce-yi haṡarest	Şâyib			fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
101	Ne rûz-ı aḡter-i seyyâre terk-i pākýze Ne şeb beḡâb revend ýn perende 'aòrebhâ	Şâyib			fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
102	Güftügü-y-ı küfr ü dýn âḡir býküçâ mykeşed Hâb-ı yekḡâbest bâşed muḡallem-i ta'býrhâ	Şâyib			fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
103	Dil ez hasen-i 'amel besinân-ı dilşiken der kef-'iştýân Be'îşmet-i her ki nâz u ma'şiyet dâñ terk-i 'iştýâneş	Örfý			fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
104	Öabbeöâ mevôi'-i feyâ-i sürüd-ı selâm Nârî nür itdi Öalýline cenâb-ı Yezdân			Târýḡ Kıt'ası	fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlûn	
105	Yevm-i şek öevòine itdikde 'azýmet-i yârân Baḡteten geldi başup muḡtesibâşâ ramaâñ	Muşýb		Hüve'l-Feyyââ- ı 'Ammi'l- Aývihi	fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlûn	
106	Âmil ü 'âlem ü süḡanriz ü müştýr ü dâñâ 'Âoíl u 'âdil ü 'allâme-yi süḡanriz-i cihân	Muşýb		Kaşide	fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlûn	
107	Ḳal'a-i tende çalar nüştý yi nâlelerim Çaḡırır bürc-ı bedenden gönül Allâḡ yekdür			Beyt	fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlâtûn fe'îlûn	

108	Hemân hüsniñde müjgâniña âsüdedür ebrular Fedâ-yı tÿğ olur hazÿn tecavüz eyleyen mûlar			Beyt	mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün
109	İstikâmetde kalem şu'lede şem' olsa kişi Yine miôrâs-ı kazâdan başuñı qor taramaz			Beyt	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
110	Bize sâký ne câm u ne mey-i engür gösterün Hemân 'aks-i raḡ ile sÿne-yi billür gösterün	'Arÿf		Gazel	mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün
111	Vezÿr dâd-ı mu'tâd ü Felâṭunre'y ü isti'dâd müşÿr-i fâ'ikü'l-endâd ü düstür-ı felek-i münkâd	Târÿh-i Bâr'ÿ Efendi			mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün
112	Nÿkbeḡân dest bekuşâyedzirecâ efşân küned Süz-ı bat râ kütâh büved râ 'akrân küned	Fârsÿ		Ġazel-i Penç Mısrâ'-ı	
113	Ĥidÿv-i revnaḡ efzâ-yı binâ-yı himmet-i vâlâ Cenâb-ı Muştafâ Pâşâ-yı Âşaf re'y ü mülkârâ	Târÿh-i Bâr'ÿ Efendi			mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün mefâ'ylün
114	Dersen kim anuñ mihr-i vefâsın niçe bilsem Nâz ile niyâz eyler ise saña muḡaddeḡ Bildüñ anı câna olacaḡdur saña hemdem Sür ḡâk-i kudümine o yâruñ yüzi her dem Ağlansa da mâni' degil ol ḡonca-yı gül ḡasem Zÿrâ ki ser-şiken göz nür-i çesmine şebnem şâḡınmalıdur kendüyi 'âşık olan âdem Altunla yazılsa n'ola bu beyt-i müselleḡ			(Tercÿÿ-bend-i Şehrÿ)	meḡ'ülü meḡ'ÿlü meḡ'ÿlü fe'ülün

115		Olur haş zāhir olsa tāb-ı ruhsār-ı bütān gāyib Sehāb irdükde elbette olur mihr-i cihān gāyib			Nevyn ešer-i rengyn řab'-ı belāgatāgyn-i ĥazret-i velyyi'n-ni'mem	meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün	
116		Kelāmı Őevkrýz olmařdadur ammā dehān gāyib Zülāl eyler terařřuř ĥeřme-yi āb-ı revān gāyb	Bār'ý Efendi		Ėazel	meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün	
117		Tāb-ı cemālün ile ziyā-yı naşar gelür Ėāk-i rehünle dillere nür-ı başar gelür	Pýrý		Ešer-i pākřab'-ı feyznāk Ėazret-i Vely'n-nimem Ėazel	meş'ülü fā'ilātü meřā'ylü fā'ilün	
118		Levh-i derūna gāhý řafāgeř gider gelür Ger nýk u bed nuviřte kilk-i řader gelür	Pýrý		Velehu Eyaān Ėazel	meş'ülü fā'ilātü meřā'ylü fā'ilün	
119		Ebrūlaruř ki nāz ile ĥañer ĥeker gelür 'Uřřāk biř niyāz ile göksin gerer gelür	Bār'ý Efendi		Nazýre-yi müzeyyyel-i	meş'ülü fā'ilātü meřā'ylü fā'ilün	
120		Esýr it dilberi řāniņa ki řurrař řaĥ aę olsun Ŗařuř ĥat řak-ı eyvān-ı cemālünde řaĥaę olsun	Bār'ý Efendi			meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün	
121		Ėü şal-i āl-i cānāne kimüş başına döndüm Ėevirdi bağrımı şana kimüş başına döndüm	Bār'ý Efendi			meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün	
122		Göñül kim perĥem-i müřkýniņe üftāde řalmıřdur Yeņi bařdan yine bir řaydı ĥok sevdāda řalmıřdur	Bār'ý Efendi			meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün meřā'ylün	

123		Ne mümkün tutiyā rūşen kıla çeşm-i temennâyı Meğer imdād ile cānānenüñ hāk reh-i pāyı	Bār'ý Efendi			meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün	
124		Göñül ki kân-ı heves-i cevherin her ān ister Ne süd nüş-i emel zemzemin zamān ister	Bār'ý Efendi		Gazel	meřā'ilün fe'ilātün meřā'ilün fe'ilün	
125		Değil mi saltnat bir şāh-ı hüsne kul olup sevmek Hayāt-ı tazedür bir tāzeye 'ömri fedā itmek	Bār'ý Efendi		Gazel	meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün	
126		Garaā kaşdıma fermān eyleseñ hüşmāne olmaz mı Ne zahmet virmesüñ ol hançer-i bürrāne olmaz mı	Bār'ý Efendi		Gazel	meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün	
127		Öavvās-ı muqadder ki sitem yayın oğurdı Hayfā baña ğurbet gibi bir kanlu oğurdı	Bār'ý Efendi		Gazel	meř'ülü meřā'ýlü meřā'ýlü fe'ülün	
128		Dil alur bir bakışda ğamze-yi cādū-yı İsmā'ýl İder túbāya istignā öad-i dilocū-yı İsmā'ýl	Bār'ý Efendi		Gazel	meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün	
129		Merħamet kıl bende-yi pürzāra Allāh 'aşkına Rāzımı ter ter söyle yāre Allāh 'aşkına			Ĝazel-i Peñç Beıt	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	
130		Sevdā-yı ser-i zülfün ile dil beste değil mi Bu rābıtamız 'aşõña peyveste değil mi	Pýrý		Gazel	meř'ülü meřā'ýlü meřā'ýlü fe'ülün	

131	Kaddîñ çemen-i hüsnde nevreste degil mi Serve nola yâr ile şâyeste degil mi	Bâri'ý			mef'ûlü mefâ'ýlü mefâ'ýlü fe'ûlün	
132	Peymâne-yi òaââ ki bizi sermest ider Peymâ-yı deşt-i gurbet ile dilşikest ider	Lâmi		Gazel	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ýlü fâ'ilün	
133	Sâöý der cilve künân-ı şavma'a bâcâm âmed Zâhid ez cünbiş-i hod reste bâ selâm âmed	Lâmi		Gazel	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ýlü fâ'ilün	
134	Ramaân ayına mev'ûd idi luţf-ı cânân Cân yetişdirdi dile makdem-i mâh-ı ramaân	Bâri'ý Efendi		Gazel	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	
135	Eyle ey hâme mehe rüz-ı... ü beyân Budur elhaò sebab-i bâ'îâ-i ğafûr Raĥmân	Mýr-i Muĥterem		Nazýre	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	
136	Denilse Husrev ü Cem saña şâhım şübhe yoò ĥaðdır Kı menzilgâh-ı vâlâzâtüña her dem muvaffaòdır			Ėazel-i pâkýzeetvâr Mýr Celýlü'l- Agyâr	mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün	
137	Sebû-yı tevbe şikestem òadehrâ zýr-i ser gerdem Gubâr-ı sürme ezderd-i piyâle pürgühergerdem	Lâmi		Gazel	mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün	
138	Ne dýdem mu'ammâ der rüzgâry rüy-ı işretrâ Ne ser bordem na'tger bâ tevâný rüz-ı mahabbetrâ	Lâmi		Gazel	mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün	

139	Lāmiy baḥşem ehl-i nazār ḥāk- i rūşenest Nūr-ı piyāle ez şerernāk-i rūşenest	Lāmi'		Gazel	mefāyylün mefāyylün mefāyylün mefāyylün	
140	Seyl-i eşk oldı sürāğ-ı nüvişte vyrānemiz Rište-yi tūfān-ı mevc oldı sebýlhānemiz	Lāmi'		Gazel	fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün	
141	Dehr-i nāhemvārde taḥşýl-i kām itmek de güç Kām-ı incüye taḥmýl-i evāā'-ı 'avām itmek de güç	Lāmi'		Gazel	fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün	
142	Eylemiş gümgeste rāh u geşt-i hayret himmetin Şimdi bulmuş merdüm-i dýdem cihān rāhatın				fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün	
143	Görmeyüp gayre revā taḥmýl-i bār-ı minnetin Haşr-ı nefis itmiş kibār-ı 'aşr şimdi himmetin	Lāmi'		Gazel	fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün	
144	Himmet-i berter ile zāhir olur feyā-i fütūḥ Kulle-yi kūha nühuseynin toúuz pertev-i yūḥ	Lāmi'		Gazel	fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ılün	
145	'Ālem-i heves sünen-i i' mār ne ber zed Devlet-i baḥşed perde-yi agyār ne ber zed	Lāmi'		Gazel	mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün	
146	Bes ki beḫālî'i peyveste nāçarem henüz Vez çünýn kārý zi ḥod sergeste býzārem henüz	Lāmi'		Gazel	fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün	

147	'Âşîoñ ile luţfuña şāyeste degül mi Çoódan sitem-i cevriñ ile ĥasta degül mi	Lāmi'		Gazel	mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün	
148	Yā Rab ez luţf-ı tu benümā-yı merā şāhidkām Ez dem-i vaĥşet bā zār-ı merā bāz merām	Lāmi'		Gazel	fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün	
149	Ez ser-i da'vā-yı bedāmān-ı hūş tã gýrem Ez ĥodem geşte zi ĥod ġayri temāşã gýrem	Lāmi'		Gazel	fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün	
150	Sālik-i şehri ĥired derbeder olmaz da nolur Teşne-yi 'aöl u dile derd-i ser olmaz da nolur	Lāmi'		Gazel	feyilātün feyilātün feyilātün feyilün	
151	Yāre esrār-ı dil-i zārı dimek müşkildir Söylemek şu'bter ü söylememek müşkildir	Pýrý		Gazel	feyilātün feyilātün feyilātün feyilün	
152	Sāoıyã bezme getür cām-ı feraĥzã görelim Vire mi zevò ü şafã ĥãtırã şāhbã görelim			Gazel-i Arif Lişāhibi'l- Mecmü'a	feyilātün feyilātün feyilātün feyilün	
153	Sāoıyã bezme gel 'ıyş-ı tarabefzã görelim Cām berkef seni ey gonca-yi ra'nã görelim			Nazýre-yi 'Arýf	feyilātün feyilātün feyilātün feyilün	
154	Bezm-i meyde bir iki cām-ı muşaffã görelim Süret-i şāhid-i maţlúbı müheyyã görelim	Rāmiz Efendi		Nazýre	feyilātün feyilātün feyilātün feyilün	

155	Nāgehān cünd-i şitâ irdi görüp toñdı zemýn Milket-i gülzârî târâc itdi sertâser hemýn	Arýf Lehýf Güft	Hüve'l- Feyyââu 'Ammi'l- evihi Şitâiyye dersitâyiş-i Haâret-i Úââiyy-i Selânik 'Ani'd- Devâmik		fâýilâtün fâýilâtün fâýilâtün fâýilün	
156	Merâ ki rûz-ı siyâhem felek medýd küned Ĝubâr-ı hâtır-ı ğamdýderâ mezýd küned Cebýn-i mu'âmelerâ şedýd küned Müdâm tu be dilem ez mey-i ümýd küned Be ným ôatre-yi hûn-ı hoşrâ şehýd küned	Lâmi'		Gazel-i Şevket Tahmýs	mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün	
157	Sûz-ı dil mest-i mey-i yaşò ile çün pervâne Âteş-i hicri gice söyledi yana yana	Ârif Beg		Gazel	feýilâtün feýilâtün feýilâtün feýilün	
158	'Arâ idüp sûz-ı dil-i 'aşò ile yana yana Yandı yaòıldı gibi şem'a gice pervâne	'Arýf		Gazel	feýilâtün feýilâtün feýilâtün feýilün	
159	Burc-ı melâhat-ı şems-i ğarrâ- yı cihânârâ Ki zâtın òıldılar teşbýh güyâ ki şu 'le-yi nûra			Târýh-i Berây-ı Haç Berâverden	mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün mefâýýlün	
160	Tarf-ı ebrûsına dek haç yürimiş mür gibi Bir tarafından güvelenmiş yine semmür gibi	Muşýb Efendi Güft			feýilâtün feýilâtün feýilâtün feýilün	

161	Cenāb-ı Haāret-i feyyāā nuṭō-ı luṭf-ı ʔudretle ʔAtā ʔıldı bu maḥdūm-ı gūzŷnı feyā-i rahmetle	Tarŷh-i Aḥmed Beg Berā-yı Maḥdūm			mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn	
162	Lafz u ma'nen bāniōāt mevlūdine tarŷh didim Mŷr Meḥemmed zādı biñ yūz altmıř altı sālidir	Tarŷh-i Dŷger Berāyı Mŷr-i Maḥdūm			fā'ılātūn fā'ılātūn fā'ılātūn fā'ılūn	
163	Niyāz itdikçe nāza ol dilārāyı ben ʔgretdim řekerḥand-ı niyāza verd-i ra'nāyı ben ʔgretdim	Muşyb Efendi			mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn	
164	Gördüm ki ḥavāa girmiş o meh āb u tāb ile Bildim ki imtizāc ideyor āteř āb ile	Muşyb			mef'ūlü fā'ılātū mefā'ŷlü fā'ılūn	
165	Cenāb-ı Muştafa Paşa ki seyr-i silk-i nazm ile Mücevher 'ıōd-ı baḥr-ı dilberān-ı sŷmten ditrer	Bāri		(Bāri'ŷ Gazel)	mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn mefāŷŷlūn	
166	Geldi 'izār-ı dilbere ḥaṭṭ-ı siyāh-ı nev San řāh-ı Rūma řāmla āam oldı (sipāh-ı nev)	Bāri		(Bāri'ŷ Gazel)	mef'ūlü fā'ılātū mefā'ŷlü fe'ūlūn	
167	Sālik-i rāh-ı 'aşk ya'ni dil Mālik-i cāh-ı 'aşk ya'ni dil	Pŷri	Gazel-i Bŷbedel-i Haāret-i Velŷ'n- Ni'mem	(Gazel-i Pŷri)	müfte'ilūn mefā'ilūn fe'ilūn	

168		Kerem-i sevdā-yı 'aşk ya'ni dil Ateşin-i cāy-ı 'aşk ya'ni dil	Bār'ý Efendi		Gazel	müfte'ílün meřā'ílün fe'ílün	
169		O şūhum bezme teşrýf İtsenaöd-i dil 'atıyyem var Müheyyā tāb-ı hasretten çekýde 'anberıyyem var	ýArýf			meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün	
170		Şu'ā'-ı hüsnı lāmý' şimdi bir mihr-i celiyyem var Cemāliñ gibi cānā Haò bu kim nūr-ı 'aliyyem var		Nazýre-yi Serhayl-i Nükteşinasān Seyyid Rāmiz Efendi Dāme Mefhāmen Bil'irfān		meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün	
171		Varaò-ı şek bükde iken keşti- yi meyle yārān Çatdı bir óanca atup fülke-yi māh-ı ramaāan		(F)eyā-i 'ýzz ü Cell		feýilātün feýilātün feýilātün feýilün	
172		Gāh olur 'arā-ı merām eylememek müşkildir Söylemek āu'bter ü söylememek müşkildir	Gazel-i Pýrý	Eāer-i Haāret-i Veli'ni'mem		feýilātün feýilātün feýilātün feýilün	
173		Rüyına hať gelüp āh eylemek müşkildir Şem'a-yı şabr-ı dil aħşām iricek müşkildir	Bāri'ý Efendi		Nazýre-yi Meřemmed	feýilātün feýilātün feýilātün feýilün	
174		Ne dem ki şāh-ı cismim seng-i cevr-i yārden ditrer Figān-ı murg-ı dilden bülbul-i bāğ-ı çemen ditrer	Meřemmed Bāri'ý		Gazel-i Müzeyyel-i	meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün meřā'ýlün	

175		Size taklýd ider belā bunda Giyinüp gāhý cāme-yi seyfūr	Meānevý			fe'ílātūn mefā'ílūn fe'ílūn	
-----	--	--	---------	--	--	--------------------------------	--

GİRİŞ

Mecmû'a "sözlükte dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak" anlamındaki cem' masdarından türeyen bir kelimedir. Bu eserler için mecmû'a kelimesinin yanı sıra mecâmi, mecmâ, câmi gibi aynı kökten türemiş kelimelerle, cüzdan, defter ve cerîde isimler de aynı mânada kullanılmıştır. Mecmû'aların bazılarının sahibi ve müstensihî belli, büyük bir kısmının ise müstensih ve sahibi belli değildir. Ekserisinin düzenleme tarihleri de yoktur (Aydemir, 2007: 123). Mecmû'alar bize sadece dönemin edebî hayatı hakkında bilgi vermezler. Bunun yanında tıp, ilahiyat, felsefe gibi diğer bilim dalları hakkında da bilgi sahibi olmamıza katkıda bulunurlar. Edebiyatımızın önemli kaynaklarından biri olan mecmû'aların farklı şekillerde tasnifi yapılmıştır.

Bunlardan biri Günay Kut'un tasnidir bu tasnif, şu şekildedir: 1. Nazire mecmû'aları 2. Seçme şiir mecmû'aları 3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya getirilmesiyle oluşan mecmû'alar 4. Karışık mecmû'alar 5. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmû'alar (Kut, 1986: 170-174) . Bu konuda son tasnif Mehmet Gürbüz'e aittir: 1. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmû'aları 2. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmû'aları 2 3. Nazire mecmû'aları 4. Şairlerin aidiyeti/mensubiyeti esasına göre hazırlanan mecmû'alar. (Gürbüz, 2012: 108-112) .

Mecmû'alar üzerine son dönemde yoğun bir akademik çalışma faaliyeti göze çarpmaktadır. Bu gerçekten hareketle söz konusu çalışmalarla aynı şeyleri söylememek adına, giriş kısmını daha fazla uzatmayı gereksiz buluyoruz. İlgilileri için bahsi geçen çalışmalar kaynakçada toplu bir şekilde bir gösterilmiştir. Mecmû'alar hakkında yeterli bilgi edinmek isteyenlerin bu kaynakçayı gözden geçirmeleri yararlı olacaktır.

MECMU'A METNİ

[1a]- [1b]-[2a]-[2b] boş

[3a]

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1

ıl bu mecmū'aya dilā aşr-ı nazar
Ĝaraaıñ itmek ise kesb-i kemālāt-ı hüner

2

Mehemmed ye mým dāl	35
Yā ümm-i milletim bil teraı ātede	90
İnne Fir'avn-i aĝı şuda	09
İnne Hāmān-ı baĝı şuda	90
İnne ārūn vuāda finnār şuda	90
	314

[3b]

3

Rubā'ı

mef' ulü mefā' ılü mefā' ılü fā' ilün

Āh-ı niyāzı dil şeh-i hıbāna gösterür
Manzūm-ı arz u ālını sultāna gösterür
Gördüm gice beni 'araðaver olur o şüh
Şayyād kim şikārı görür dāne gösterür

4

Dıĝer [Rubā'ı]

mef' ulü mefā' ilün mefā' ilün fā

Hengām-ı neāta bıvefā buldu biz
Hep beher hārı cevr-i cefā buldu biz
Meydān-ı belāda tıg-i ĝam kütesiyüz
Cān virmede bir özge şafā buldu biz

5

Dýger [Rubā'ý]

mef'ülü mefā'ilün mefā'ilün fā

İqbālümü sāye-yi hümādan bilmem
O bāрімı cānyb-i semādan bilmem
Rabṭ-ı dil idüp ḥasebül esbāba
Ben cezbe-yi kah-ı kehribādan bilmem

6

Dýger [Rubā'ý]

mef'ülü mefā'ilün mefā'ilün fā

Miyān-ı lücce-yi fūrkatde ḳaldı zevraḳ-ı dil
Bu rüzgār ise çekmez kenāra neyleyelim
Mevsim-i gül devri cām imiş turalım
Gönül ūikeste cigerpāre neyleyeyim

7

Beyt

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Elveledü sırrı ebihek ma'nāsın fehm itmeyen
Býpeder ferzend olup býhūde babalanmasın

6

Ḳudsýzāde (Gazel-i nātamām)

mef'ülü mefā'ýlü mefā'ýlü fe'ülün

Kūyuñ gibi ehli dile bāḡ-ı İrem olmaz
Bāḡ-ı ýrem o cennet-i feyāe haram olmaz

Hemzad gerek himmeti erbab-ı mekarim
Yohsa kişi taklid ile sahib-i kerem olmaz

7

Beyt

mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün

Bende senin canında senin ey gül-i rana
Elabdü vemā yemlukuhi kane levla lehü

[4a]

8

Gazel-i Raḥmý

mefā'ylün mefā'ylün mefā'ylün mefā'ylün

O mahın busegah itdikçe eller dest-i mā emān
İder habab ı girye aşıkın ter dest i mā emān

İder her aşık Yusuf-ı beha vü ismetin ahir
Züleyha-yı emel balinü bister dest- i mā emān

Furug-ı ah-ı ateşgun bilmem bilsün 'uşşak
Eğerçi çeşm-i derya cuşaver berdest-i mā emān

Çenar u serveş azadedür seng-i halvetden
Balin-i bast u pürçide tutanlar dest-i mā emān

Kabul-i nakş-ı niguname **Raḥmý** müstaid ister
İdenler fass-ı bus-ı halka mazhar dest-i mā emān

9

Velehu Gazel-i Raḥmý

mef'ülü fā'ilätü mefā'ylü fā'ilün

Ya Rab dile çü sine-yi bar-ı inşirah vir

Ya'ni şeb-i siyah-ı gama bir sabah vir

İtme esir-i pençe-yi dehkani-yi kelal

Şehbaz-ı pürşikesteme ya Rab cenah vir

Manend-i gonçe eyleme diltengi-yi gam beni

Hemçün nesim-i hatır-ı pürirtiyah vir

Tir-i kemanbaze tayansun o ebruvan

Bana hadeng-i ad gibi bir silah vir

Tuta nizar-ı hıyyet-i amalden eman

Felek reca-yi **Rahmi**-yi zare felah ver

[4b]

10

(Gazel-i) Lāmi'

fāylätün fāylätün fāylätün failün

Ruhda¹ kim mihrküşa-yı leb tıfıl-ı gül olur

Dil-i şuride nagam-ı hah² ile bülbül olur

Olmuş ol denlü nezaket ile serapa işve

Cünbiş-i guşe-yi ebrusı ham-ı kakül olur

Olalı naz ile cadde-yi pay-i hasiret³

¹ Metinde ruhında imlasıyla yazılı olan bu kelime vezin icabı ruhda şeklinde düzeltilmiştir.

² Metinde hahiş olan kelime vezin icabı hah şeklinde düzeltilmiştir.

³ Vezin icabı hasret kelimesi hasiret şeklinde düzeltilmiştir.

Kametim cuy-1 sirişk üstüne tak-i pül olur

Niçe tabaver olur şu'le- yi nezzareye kim
Aks-i buse ruhına düşse eger gül gül olur

Ateşim zahm-1 ciğersuz-1 ni'am olsa nola
Dil-i ateşgedeme düşse semender kül olur

Gaviş-i zahm-1 cigerden dakınasın çün siyeh
Tabaka-yi hançe-yi nukl üstüne san fülful olur

Lâmi'yâ peyrevi tab-1 veli-yi- ni'metimin⁴
Haşe san hame-yi müşkinrakamı sünbül olur

Asaf-1 nadiregu kim sühanı vasıfında⁵
Hamiyeler pürnişat olmada cam-1 mül olur

Sahn-1 mizmar-1 me'arifde kumaş-1 keremi
Şehsuvaran-1 kümeyt-i kaleme öndül olur

[5a]

11

(Gazel-i Lâmi')

mefâylün feylâtün mefâylün feilün

El üzre saki mey-i sagarı getür görelim
Ayak ayak meded ol duhteri getür görelim

Mi neşesi def-i humar-1 hab-1 kesel
Cenab-1 cam-1 safaperveri getür görelim

Cemal-i şahid-i işret olur mı cilvenüma
Hele sencecil-i İskenderi getir görelim

⁴ Metinde veliyyin nimet olan biçim bu şekilde düzeltilmiştir.

⁵ Vasf kelimesi vezin icabı vasıf şeklinde okunmuştur.

Sipah-i saff-ı merg itdi dilleri tarac
Bu mülk-i hüsne yeni bir çeri getür görelim

Olur mı ziver-i sertişe-yi ayyar nigah
O nahl-i gülbün-i gülpeykeri getür görelim

Pereştîş-i leb-i bus-i niyaza kabil mi
Yegane ol büt-i nazükteri getür görelim

Olur mı matla-ı muciznüma-yı asafa zeyl
Kumaş-ı tab'mı Lâmi' beri getür görelim

Olursa sayrafi-yi tab'ına seza buyurur
Bu ikd-ı gevher-i nazm-ı teri getür görelim

Degül bu laf-ı sühanazmayiş-i tab'a (kabil)
Huzura merd-i sühanverleri getür görelim.

[5b]

12

(Ġazel-i Lâmi')

mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün

Emelâzürde-yi evââ'-ı baht-ı bed şükünumdur
Hele hayretkeş-i sevdâ-yı çeşm-i bâzgünumdur

Belâ-yı deşt-i sevdâ ile rüsvây olması Ķaysıñ
Hevâ-yı şýve-yi taöldâr-ı cününumdur

Olursa dest-i kârımda 'aşâ-yı tevbe râsihpâ
Dil-i küstâhperest töhmetim olursa zebünumdur

Binâ-yı hâtıra virmez tezelzül şadme-yi gerdün

Hücüm-1 berò-i âteş-i şâ'îoatâr sükūnumdur

İderdim beste o tār-1 zihamüşesâz-1 iøbâli
Hırâş-1 dest-i hâhiş lýk miarâb-1 derūnumdur

Tehý òalmazdı meyden sâğar-1 Cem-i revnaò-1 bezmim
Kaâa ammâ nigūnfermâ-yı cām-1 vâjgūnumdur

Bisât-1 bezm-i 'ıyş-1 nazma gelsün Lâmi'â aḥbâb
Kıyâm-1 hayme-yi 'irfâna hâme hoşsütūnumdur

Cenâb-1 âşaf-1 'ârifpesend-i nüktepyrâ kim
Dem-i vaşfında kilkim nesh-i eş'âr-1 òurūnumdur

Neğamperdâz-1 vaşf oldukça nây-1 turfe-yi hâmem
Heveskâr-1 sühan-1 meftūn-1 ṭab'-1 pürfünūnumdur

Mekârimperverâ vâdy-yi býencâm-1 vasfiñda
Berýd-i hâme şehir-i mülk-i nazma rehnümūnumdur

Gubâr-1 hâkipāyiñ kuḥl olaldan çeşm-i iøbâle
Bisât-1 hâb-1 devlet zýverpāy-1 rükūnumdur

[6a]

Nevāsenc-i gül-i vaşfiñ olaldan 'alýl-i ṭab'im
Zebānım ḥüsn-i evşāfiñla tār-1 erğānūnumdur

Olurdum devletiñde kâmyâb-1 feyâ-i cūd ammâ
Beni âzürde-yi nevmýd iden hep baḥt-1 dūnumdur

Kader her bār yâr baḥtiñ olsun yāverin yâri
Kaâa her demde olsun zâtiña güyâ maşūnumdur

13

(Ġazel-i Lāmi')

mef'ülü mefā.ýlü mefā'ýlü fe'ülün

Nāyāb olalı dehrde düstür-1 zamāne

'Alemde dağı òalmadı meşķür-1 zamāne

Def' itmedi bir teşnediliñ sūziş-i tābın

Lebrýz olalı kāse-yi fađfūr-1 zamāne

Nýk ü bedý temýze dađı dānişi yoòdur

Týre o òadar dýde-yi nūr-1 zamāne

Bir zelzele-yi hādiāeye tābver olmaz

Kaşr-1 ni'am-1 devlet-i ma'mūr-1 zamāne

Pervāne-yi býşu'le fānūs-1 'aseldir

Pervāzkün-i hāne-yi zenbūr-1 zamāne

Tākinde meger òāyiòa-yı neşý-e-yi mey òalmış

Hep lāy-1 kederşýre-yi engūr-1 zamāne

Pesmānde-yi halòa-yı āġūş-1 dýgerdir

Düşýze-yi nāmuòbil-i mestūr-1 zamāne

Emvāc-1 ġubār-1 nażar-1 ġirekederden

Bir dýde mi var k'olmaya rencūr-1 zamāne

Lāmý' olalı peyrev-i vādi-yi āşaf

Oldı hele eş'ār ile meşķūr-1 zamāne

[6b]

14

(Gazel-i Lāmi' Taḥmýs-i Pýrý)
feýlātün feýlātün feýlātün feilün

I

Olmayandan kerem-i hulk-ı mürüvvet gelmez
Sengden hiç eseri reşh-ı rutubet gelmez
Sayeden safha-yı ayineye suret gelmez
Sade kisvetle ten-i mürdeye ziynet gelmez.
Nakş-ı gülden eser-i buy-ı hakikat gelmez

II

Seng-i tab'an-ı zamana ne kadar suz u güdaz
Ne kadar arza-i cangah-ı mesaiþperdaz
Ne kadar malişu bastu Recai dur-ı dıraz
Ne kadar na puhte-yi nalişi bidadu niyaz
Eylesen çeşmine nem kalbine rikkat gelmez

III

Hased-i kalb-i adu illet-i müzmin gibidir
Neşe-i han-ı dil-i can olmada mümin gibidir.
Sireti bağı nifak sureti mümin gibidir.
Zahm-ı har-ı nigeþi hadise-yi cin gibidir.
Ana daru-yı medar ile sıhhat gelmez

IV

Ne kadar arzu hulus eylese de ehl-i nifak
Kabili feyzi müdara mı olur zahmı şikak
Neşe-i bayrami olur rahne-i zahme mezak
Cabeca olsada sohþette hemaguş-ı vifak
Demi servinden anıñ germý-yi ülfet gelmez

V

Ey olan sefine-i devletü cah u 'izzet
Ey olan malik-i iklim-i serir-i haşmet
Ey olan naili esbabı kabā-yı şöhret
Ey olan gurre-yi arayı şışanu şevket
Ne 'aceb ḥātırıña ḥālet gelmez

VI

Haldir lazım olan ehl-i dile mal değil
Arife feyz gerek kisveti abdal değil
Marifet vasitayı rabıta-yı dermal değil
Say bîfaide müstevcib-i ikbal değil
Çandi zıkr itmekle kāmıña lezzet gelmez

[7a]

VII

Telhi-yi hecrde bir lezzet-i diger var kim
Hakisar olmada bir izzet-i diger var kim
Zevk-i kemnamide bir şöhret-i diger var kim
Duri-i vaslda bir haleti diger var kim
Aşıkın hatırına nimet-i vuslat gelmez

VIII

Pýrýya 'arifi keyfiyet-i bezm-i dehre
Hadd-ı neşe-i hatır olur hande şam-ı şöhre⁶
Terk-i alayışe duşvar ise sende zehre
Lāmi 'ā gerdiş-i gerdundan alanlar behre
Neşe'de hande humarında küdüret gelmez

IX

'Arz-ı kālāy-ı hüner olmayan erbab-ı suhan
Tazelensin yine bu revnak-ı bazar-ı kühen
Oldı gevherle terazü-yı şirādayken fen
Taka taka parelenür akmışe-yi çin-i çen⁷
Her zaman emtia-yi şi're bu rağbet gelmez

15

(Gazel-i Lāmi')

feýlātün feýlātün feýlātün feilün

Pākta 'bına girān-ı vaà' ile âiölet gelmez
Sürmeden dýde-yi ħakbýnişe' izzet gelmez

⁶ Bu dizenin vezni bozuktur.

⁷ Bu dizenin vezni bozuktur.

Mazhar-ı cāyize-yi feyà ü 'ināyet olana
Devlet-i dýde-yi cāh ile naḥvet gelmez

Ḳāmetin ḥamzede-yi bār-ı niyāz itmeyeniñ
Dehen-i 'iffetine gerd-i meðellet gelmez

Zevòyāb-ı ni'am-ı vaḥdet olan yārāniñ
Ḳalbine dagdağa-yı şýve-yi vaḥşet gelmez
Gūşe-yi hacle-yi āgūşum iderdim tezyýn
Neyleyim ḥāneme ol şāhid-i 'işmet gelmez

Eşk-i çeşmim gibi ayağa biraðma yoðsa
Bir daḥı meclise cānā mey-i 'işret gelmez

Gevher-i cānı niāār eyler idim maðdemine
Ol perý ḥāne-yi výrāneme ḥalvet gelmez

Gam-ı gerdün ile āzürde olan býmāriniñ
Yādine merhem-i endýşe-yi şihhat gelmez

Olmasa veliyyinni'me feyāresān
Lāmi'ā vadi-yi pürdiliñe òudret gelmez

Haāret-i Muştafā Paşa-yı sūḥanpýrā kim
Tab'-ı pāki gibi bir pýr-i kerāmet gelmez

[7b]

16

(Ḳıř'a-i Kebýre-yi Lāmi')

feýlātün feýlātün feýlātün feilün

Tab'ı bir ma'den-i pakize-yi irfandır kim

K'uş ḥāme-i tahrir ile killet gelmez

Ya h d bir bağ e-yi ziver-i alemdir kim
Berg-i g l goncasine hardan afet gelmez

Eylese vadi-yi i'cazda agaz-1 suhan
İktibas-1 kerem-i feyze nihayet gelmez

Han-1 nazmı dile bir zaika bahş eyledi kim
Kandan Şimdi dimağa lezzet gelmez

Eyleyen Şahid-i mazmunını aėuŐ-1 nıgah
Nakd-i canında niŐar eylese kıymet gelmez

Nisbet-1 zatına evsaf-1 suhan-1 yektaya
Paye-yi kadrine eflak ile nisbet gelmez

Zat-1 paki gibi ahlakı dahi m stahsen
Hak budur b yle g zel paktabiat gelmez

S z budur name-i va'zına suhan hatm olsun
Dehre b yle dahi bir kan-1 m r vvet gelmez

Her zaman ola ter   taze nihali tab'ı
Ta hazan ile g l-i bage ki  lfet gelmez

17

(Gazel-i L mi')

mef 'il n feyl t n mef 'il n feil n

Yeter nig h-1 teğ f l-i 'inayet lazım ise

Hel k-i aŐıkına mat-1 Şebabet l zım ise

Kıl kerem niyazi zebaneyi Şem' it

O Şuha suz u g daza cevab lazım ise

[8a]

Sutur-1 hatt-1 ruhi çini ebruvanı yeter

Tefe';ül-i dil-i zara kitab lazım ise

Bu karhanede def-i humar-1 gaflet için

Yeter piyale-yi vahdet-i şarab lazım ise

Bela-yı hame yeter vajegun-1 ikbale

Sühendan-1 zamane 'azab lazım ise

Ceride-i dilin ahadını şumar eyle

Güzeşte-yi defter-i ömri hesab lazım ise

Dehan-1 guşuñı efsaneye kurab itme

Bu caygahda rahat ile h'āb lazım ise

'Izar-1 h'āhişi ceng-i hıraş ile hun it

Cemal-i ismete ger ab-1 ab u tab lazım ise

Bu hakdānda Lāmi 'i sirişk-i hame yeter

Riyaz-1 hatır-1 naşada ab lazım ise

18

(Gazel-i Nātamām)

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Virmez aguş-1 visale ol peri ruhsat saña

Ey dil-i nevmid benden bir kulaç huccet sana

Halka-yı aguş-1 çeşmin sürmeye biganedir

Ey gazal-1 Çýn-i istiğna ne bu vahşet sana

Hikmet üzre eylemiş tertib-i kassam-1 ezel

Devlet-i zillet baña sermaye- i izzet saña

[8b]

Bir nigāh-ı mest ile ihyā ider hıřmıñ yine
Cān niāār-ı gamıñ olmaòda medir minnet saña

Ařınā olmuş leb-i dildāra şağar bezmde
Geldi ey řıñnehimmet ´aceb ğayret saña

Iy ř içun bŷhŷde gerd-i kuşe-yi hırş olma kim
Yapımızda nacaò olur bu rāhda miħnet saña

Biz hevā-yı kŷy-ı canān ile olduò hāk-i reh
Kaldı ey bād-ı řabā şimden gerŷ himmet saña

Oldı şadr-ı cāh-ı devlet tā yegān nāsezā
Lāzım oldu ey gōñŷl ´uzlet baña nefret saña

Sŷrdi Lāmi´ ´arşa-yı naşma kŷmeyt-i hāmesin
Sende cevlan ile geldi řadıòā nevbet saña

19

(Ġazel-i Lāmi´)

mef´ŷlŷ fā´ilātŷ mefa´ŷlŷ fā´ilŷn

Tāk-i dilimde mevce-yi āb-ı recā ğalať
Hāk-i serimde sebze-yi neřv ŷ nemā ğalať

Bir āřiyāne olmayıcaò beste-yi heves
Murĝ-ı dile kŷřayıř bir hevā ğalať

Saòla leb-i niyāzı maħall-i icābete
Fetħ-i ŷılsım-ı rāz-ı dilā nābecā ğalať

Tār-ı sülûki baġlama şeyh-i zamāneye
Pýrān-ı nāhucestepeye iòtidā ġalat

Azādlikle serv gibi serefrāz iken
Ümýd-i yār-ı devlet ile inhinā ġalat

Olur ruh-ı icābete ayýne maṭlabıñ
Levh-i recāda olmasa resm-i du'ā ġalat

Pýrāyebend-i penbe-yi dāġ-ı cünün iken
Mecnün-ı deşt-i miñnete òayd-ı òabā ġalat

[9a]

Olsun makam-ı saza hem aheng nalişin
Kanun-ı saz-ı aşka muhalif neva galat

Han-ı neval-i nimet-i hak býdirig iken
Kurs-ı simat-ı gayra leb-i iştiha galat

İtmez kabul rahş-i hatır-ı nevazişi
Zahm-ı zücace desthuş-ı mumiya galat

Paderheva-yı hayret iken hane-yi cihan
Asayış-i dü ruze için iltica galat

Alude dest-i damen-i isyan iken göñül
Biab-ı tevbe-yi hahişi afv-ı Hûda galat

Uşşak-ı dilşikeste helak-i 'ıtab iken
Aġyar-ı bednihada nihaný vefa galat

Mülk-i kaderde behresi maktu iken diliñ
Rah-ı emelde olduġumuz püşt ü pa galat

Sadık henüz nevkadem-i rah-ı nazm iken
Lāmi' değil yine revîş-i iktiza galat

20

(Ġazel-i Lāmi')

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Tir-i çeşmin o sanem sineme ursun tursun
Dam-ı gısusını sayd-ı dile kursun tursun

Görmesün ol dem-i naşadı gözüm yıllarca
Ki rakib ol ruh-ı pürtabını görsün tursun

Yetmesün yıllar ile günü nigara ağıyar
Reh-i cevelanda ne denlü ki yügürsün tursun

Virür 'ınanın eline tünd-i semend-i tabın
Esbini 'arsa-yı hahişde koyursun tursun

Nice bir dest-i hevada ola Lāmi' puyan
Dil-i peymude heva besdür otursun tursun

[9b]

(Ġazel-i Lāmi')

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

21

Resm-i zer hāl eyleme zeyn olsa da bulmaz revnaò
Olmış eczā-yı cihān cümlesi fersüde varaò

Fitne katında òatı hālý degül gamze-yi yār
Almış üstad-ı nigehten hele bir iki sebaò

Şimdi ebad-ı harabatın olup devri harab
Cam-ı billura bedel bir iki işkeste çanak

Kalmamış meygedenin dahi nizam-ı resimi⁸
Ne mey ü saki ne ol sagar u tertib ü nesak

Bezm-i irfanı komaz pir-i tabiat-ı Lami
Varır ol bezme yine hame esasın kakarak

22

(Ġazel-i Lāmi')

fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ilün

Zikr-i leb-i dildar ile olsan nola ter leb
Nukl-i meze-yi sohbet-i alem budur hep

İkramını bilmez degülüz pir-i muganın
Çok gördük elinden nice ayağ-ı müzehheb

Ni'me'l- bedel olsun mı hele badeye kahve
Ey ehl-i kerem öyle midir resmi müretteb

Her kanda ki mahbub ola aşüfte olursun
Ey dil seni rüsvay-ı cihan itdi bu meşreb

Napuhte ise mýve-yi şi'rim ola Lami
Ham olsa girankıymet olur 'anber-i eşheb

[10a]

23

(Meânevý)

feýlātün mefāilün feýlün

İhtilam olmaga hayaliñ ile

⁸ Resm kelimesi vezin icabı resim okunmuştur.

Hatırama ne şey ederse hutur

Arz edip hak-i pay-i iblise
Bimuhaba olurdu sanem nüzur⁹

Sende meyl itmede hammamına dil
Kuşça canımıda al¹⁰ eyle huzur

Mahrem-i bezm-i haş olan tıflı
Gör ne humyâzeler çeker mahmur

Ol ocaklar harab iden meddah
Şimdi kül öksüzi yatur mahmur

Küntü fi meclis olur mı kabus
Sarsalı keftasü'l-mahcur¹¹

Bizim için dimiş bu ebyatı
Sabıkan Enveri o merd-i gayur

Merd bâş ey hamiyet-i cāhil
Hāk-i h'ār ey tabiat-ı azur

Ser-i her h'ān şüdem çü girye
Ver-i her keşteni seg-i sâcur

Ne mera ver heme cihan cayist
Çün neba evs-i keşteem mankur

Ta kadem der vücūd-ı tenhademi
Ma'y-ı negürist neşüd meşhur

⁹ Bu dizenin vezni bozuktur.

¹⁰ Metinde al da biçimindedir.

¹¹ Bu dizenin vezni bozuktur.

Sana yüz biñ hoşāb efendi feda
Ey tehi şaz-ı kase-yi fağfur

Ta zi an kadr ki maye buved
Ki neşen ber sena-yı tu tesasur

Ey diriga eger bizaat-ı men
‘Ayb-ı killet ne darveş ne kusur

Suhanem dilpezir-i ter zi likāst
‘Aybem hoşguvar-ı ter zi huzur

Mesned-i ahsendā hüdavenda
Ey arayıñ nişini bezm-i surur

Hasta şair eger gazel kosa
Tutar erbab-ı dil anı ma’zūr

Tutki ko fani ümidi ameli
Bildigim hubb-ı sehl-i pürşūr

Mahasal ahyar-ı ter bu gazel
Sende cari çü nakşa-yı ha sudur

Nedir ol sim-i said-i billur
Nedür ol döke gerdene kafur

Nedür ol sermest-i gamze-yi şüh
Ol serendaz-ı nergis-i mahmūr

Tohm-ı sevda-yı hali sernigehiñ
Dil-i şuridehale maye-yi şur

Neşve-yi nev suhanda şir ü pelenk
Baña Ferhadı eyledi mezdur

İtme cânım giriz ü yedarı
Sabreyle olmamış gönül hażtur

Kudema eylemiş bunı imza
El muhibbü ale'l- 'ibādi yezur

Dil-i hazuna müddeasenci
Eyleme gence hasrete gencür

Gam-ı sevda-yı hale ruyñ ile
Peyrev-i kayd-ıruy-ı memkur

Nefs-i alpesenime rahm it
Kılma ayine-yi ruhun mestur

Gürz-i peyma-yı cism-i aşıkdır
Ol müheyyiç-i tuyı tur uçkur

Yeter itdik yeter emanı zalim
Düşmeni genc-i vaslına gencur

İhtila vü himmeti çıkar dilden ¹²
Tıflıya yok yemekde kılca kusur

Kāmkārā büzig-i destara
Ey kavimaşına-yı sadr-ı sudur

Korkarım lāşeme hücum iderek
Laz kafirleri kilab-ı akur

¹² Bu dizenin vezni bozuktur.

Varna payesiyile hırlaşalar
Bir alay nekbeti bakırcı-yı ‘ur

Subh dem başım ucına gidenler
Ün-i azurdesinden ehl-i kubur

Dinle ve bekle beni gözüm nuru
Ey peri tıynetı huçeste zuhur

Ol kişiniñ kayırmı eşyası
Derbederlikde kıl ömri mürur

Terk-i halini beyan idelim
Her ne ise eger natur ya batur

Kız b idersem vaziyetimde eger
Bahti-yi harla olmayam maşşur

Küt segirdi gitdi taha pür tez¹³
Ne yüz ile gelür o bum-ı nüsür

Samiyanım bilür sual eyleñ
Eskiciler imamı Hacı Mahur

.... Ne olubdur cümle feda¹⁴
Doksan üç gözlü tesavir kılur

Nast kılur vü hall iden hazer
Galat ola ver olıcak meşşur

¹³ Bu dizenin vezni bozuktur.

¹⁴ Bu dizenin baş tarafı siliktir.

Her nezarf-ı me'ab-ı halîñ
Sayha vir rağmına saña destur

[10b]

Düzeḥārā-yı vālidim merḥūm
Eyledikde reh-i cahýme 'ubūr

Bir faşık bāğýdır fakat koduğı
Ānıda itdi vālide o çukur

Olmadım zās-ı malımı qarýn
'Usr ile geçdi hep seneyn-i buhūr

Menemül olur mı hiç cerrār
Ne kadar olsa eşkal ü pürzūr

Bu kıyāfetle itmedim tefsýr
Olmada saḥre-yi mecālis sūr

Eyledim kıssa ile sedd-i rahýk
Sekmez oldukda r-Rāmi-yi dilgūr

Şoñra bahtı da sekdi nice zamān
Yā nigāhı o merkebe-i pürzūr

Urdılar cümle aqçesiz pulsuz
Öğrürlerdi gerçi darb-ı kūr

Yā atamı üzende pişkos
Her kaçan olsa hast-ı cedm şurūr

Ġark-ı barān u çifte kārýde
Dir idi ğafle gelmez tek tūr

Yine ezl ü meker ne âlemdir
Bir nefes dem-i dilden olmadı dūr¹⁵

Hāletý Okçızāde H̄āce Kemāl
Eylemişlerdi va'de-yi mevfūr

Ķāfzāde Efendi gibi vücūd
Şıķletimden iderdi terk-i huzūr

Dād elinden sipihr-i kýneveriñ
Virmez incāza ruķsat u destūr

Şoķbet-i nādiri-yi nādiresenc
Eylemişdi faķýriñiz maġrūr

Āh illā şe'heyet-i zātım
Eyledi ins ü cinni nikbet ü 'ūr

Bah̄s idersem şe'ehetimden eger
Halk olurlıġına bāzil maķdūr

Secde eylerdi adıma şeytān
Olmasam nuķfesinde ben cesūr

Ol siyeh göbegim ki te'şýri
Sārıķ-ı encümi ider şebkūr

Ṭāli' vü tecemüñ nüķüsetidir
Beni hemvāre eyleyen ma'zūr

Dinle aķvāl-i bāb u bāmi
Olasın belki kim mübūr mecūr

¹⁵ Bu beyiti izleyen bir beyit yazmada hırpalanmış ve silinmiştir.

Evvelā zevcim esir ise nikāh
Herzesiz yer o ahbe-yi f yn r

G rmemiŐtir bu h ne d ne nik h
V lide  ryek bil r a na Őor

ahbe iŐb t-ı m dde' ya eger
Get r rse bir iki Ő hid-i z r

Di leme di leme  m-i hal m
Eyle ol fevr-i kofculusuŐndan

Ma'adına iŐ eyle hem akac it
.....virse Nazm -yı renc r

İ'tim d itme k zib 'l- ıyle
S zleridir mercem   man r

Bir yalan Ő hidi geŐezdir ol
K ti tamalıdur bil r cumh r

Ba na itdiklerin o f hiŐeniŐ
İtmedi Batuan ile T yf r

B yle bir iŐtiŐası g libe or
G rindi eŐm-i h veŐ t u h r

Meşk-ı siŐr ile o mekk re
Geh Őoulcan ider beni geh m r

Seg-i gergis ile ar-ı lengi
Esb-i c d  gibi ıy fete or

Bir nefesde ırladı deründan
Döndüm ol kelbe kim me'mür

Kelebekdür kıyāfeti ammā
Nış-i jenginde ganidir zenbür

Nāgehān kemçu-yı larķ olsam
Ben faķır u haķır çün 'uşfūr

Sihr ile har ider de şoñra virür
İştihāsından ol şalyta-yı ür

Görse biñ seb ü na'at eyler idi
Fereci yah fūrüş bint-i bür

Ne belādır aniñla cem' olmaķ
Tutalım gelmemiş vücūda fütür

Ferci söner bu nefsi bedfercām
Göte mā'il tabi'atı mecbür

Ferci qarūreniñ iderdi yine
Lemzi darbgır ile tekür

Eylerin cavķ ile қаза-yı vaşar
Yılda bir kerre yoğisa maħzūr

Haşta-yı serbebāliş-i ibne
İtmeyince ider mi zevķ-i hāşūr

Mekr ile kendüsin düzer çelebi
Sizi zanneylerin bu ben mecür

[11a]

24

mefülü fāylätü mefāylü faylün

Makām-ı Bayātý (şarký)

Gelmez ciĥāna hüsñün ile yektā seniñ gibi

Āşüb-ı cān-ı şühı dilārā seniñ gibi

Yoğdur nazýri bag-ı ciĥānda bir iki

Gelmez hırām-ı dilkeşe bu tā seniñ gibi

25

Taqsým (şarký)

fāylätü mefāylü faylün

Harf-i niyāz ol şehe býdad işidsin

Söz bunda ıalsın anı nāşād işidsin¹⁶

Bir söz yayarlar itdiğimiz zevğ-ı vuşlatı

Allāh şağlasın anı ĥüssad işidsin

26

Kıt'a

mefülü fāylätü mefāylü faylün

Bir kerre hürrem olmadık

Biğāne deñlü saĥnına maĥrem olmadık

Oturmaz hilm-i erbāb-ı tab' iken

Bilmem begim niçün yanında ādem olmadık

27

Beste-yi Fenni Efendi

mefülü fāylätün mef'ülü mefā'ylün

Bilindi buse yok yārin üzeni gülmeden

Ġaraz ne āşıkā cevri itmeden öpülmeden

Bu Tahir añā giriftār iken Nefi'lendi

Tereddüd eyleme iç düğmesinden çözülmenden¹⁷

¹⁶ Bu dize vezne uymuyor.

¹⁷ Beytin vezni bozuktur.

[11b]

28

Gazel-i Vecdi

feýlätün feýlätün feýlätün feýlün

Nice vasf itsün o suh-ı dil-i hoş dem ne disün

Misli yok beñzedecek hüsni müsellem ne disün

Ne niyāza mütecel u ne recādan mahzuz

O perýye nice söz söylesün ādem ne disün

Her kiři dilberiniñ lūtfını vařf itdikde

Ey cefācū dil-i biçāre-yi pürgām ne disün

Tā ki sen mürde iken viridi hayāt-ı ebedý

Āb-ı cevān dimesün bādesine Cem ne disün

Ƙomaduñ söz biri i'cāz biri sencýde **Vecdý**

Böyle mu'ciz nefese 'Ýsi-yi Meryem ne disün

29

Bayatýnakř sema'ı

fāýlätün fāýlätün

Dil çi kerdý pārçe kerdý

Kāfir neküned ānçi tü kerdı

Dād ey bāz-ı ma zi nebenem

Gamnākem gamnākem sýneçākem

(Gazel-i nātamām)

30

fāýlätün fāýlätün fāýlün

Pes bu gamda ben sebükbār oldum

Hemnişin-i bezm-i dildār oldum

Bu cefālar bu sitekler tābıñı
Āşık olmadımsa günahkār oldum¹⁸

31

Eyzān (beyt)

fāylātün fāylātün fāylün

Zülf-i siyeh-i tu pýçý pýçest

Rahm it sanema cihān beçist¹⁹

32

(Gazel-i nātamām)

fāylātün fāylātün fāylün

Hākipāyinden seniñ gerd isterem

Dide-yi gam virme kühl isterem

Aradım derdime (derman) bulmadım

Şimdi derman istemem derd isterem

33

Eyzān (beyt)

fāylātün fāylātün fāylün

Var mı bar-ı naza binsem canım

Gamnākem gamnākem sýneçākem

[12a]

34

Rasih Bey (Gazel)

mefülü fāylātün mefāylün fāylün

Benden o şuha arz-ı hulus et cihān cihān

Çektiklerimi söyle sabā hep yegān yegan

¹⁸ Bu şiirin vezni bozuktur.

¹⁹ Bu dizenin vezni bozuktur.

Çün hab-ı derd-i hasret olur iki gözlerim
Yād eyledikçe eski demi dil zamān zamān

Zülfün ne biterahhüm olur kim şehā velý
İrdi benden aldı götürdü keşān keşān

Añdurdı bana bim-i sırat-ı kıyāmeti
Ol mumiyān-ı kāmēt-i bālā aman aman

Rasih görürsen öp elin Allah emaneti
Benden o şuha ‘arzu hulus et ciħan ciħan

Velehü

35

Rasih Bey (Gazel)

fāylātün fāylātün fāylātün fāylün

Süzme çeşmün gelmesün müjgan müjgan üstüne
Urma zahmı sineme peykan peykan üstüne

Rize-i elmas eker her açtığı zahma o şuh
Lutfu var olsun eder ihsan ihsan üstüne

Dilde gam var şimdilik lütfeyle gelme ey surur
Olımaz bir hanede mihman mihman üstüne

Hem mey içmez hem güzel sevmez demişler hakkıma
Eylemişler Rasihe bühtan bühtan üstüne

36

Beyt

mefülü mefāylü feülün

Elbette bu razımdan o yarin haberi var
Kad kalbi minel kalbi ilel kalbi fi sebila

37

Beyt-i Ahmed Beg

mefāylün mefāylün mefāylün mefāylün

Akar gönlüm o şuha su gibi suyi muhabbetten
Olur hun katre katre dideden nem akıbet derya

[12b]

38

Gazel-i Ārif Bey

mefāylün mefāylün mefāylün mefāylün

Bu sevda-yı cunun-ı aşkı dil hep bieman söyler
Çemende naleyi feryad-ı bülbül-i gülsitan söyler

‘Aceb mi Kays ile hemrah olsa naleyi efkânım
Benim güftarı aşkım hep cunun-ı dāsitan söyler

Gönül ol nazeninin hal-i ebrusunda kalmışdır
Ki saz-ı eşki ahım name-yi dilsuzı can söyler

Görür mirat-ı hüsnün lâl olur tuti-yi dil-i tabım
Meger aksin gore ayınede her bir zeban söyler

Tekellüm eylemez Ferhad u Kays aşk-ı esrarı
Heman ta’limi dilden ehl-i hale hep nihan söyler

[13a]

39

Gazeli Sā'ib Tahmis-i Tālib
mefülü failātü mefāylü fāylün

I

Ey şuh-ı mest-i fitne-yi devran hoş amedi
Garetger-i memalik-i iman hoş amedi
Çün amedi be meclis-i rindan hoş amedi
Ey rahat-ı revan-ı meccān hoş amedi
Ey padişah-ı mecma-ı hubān hoş amedi

II

Çün amedi zi amedenet yaftem necāt
Guya çü hızr yāfteem çeşme-yi hayat
Devran-ı tu bord meclis-i ma şah-ı bānat
Bi ter sifanet ateş-i gülistan-ı kainat
Ey andelib-i ravza-yı Rıdvan hoş amedi

III

Amedenda be çirke ezin-i nilgün revak
Bi rýh nist derin deyr-i çārtāk
Hātır-ı qarın besad derd-i iştiyak
Yakub-ı haste goft bes ez müddeti firāk
Ey Yusuf-ı aziz-i Kenān hoş amedi

IV

Ey lal-i ter meygede em şerbeti benevet
Bi zikr-i tü aded seem rişti benevet
Şükr-i hüda ki feyz-i der gülşenem kişud
Gülha neşegfte derçemenem izzetem füzut
Ey badı subd suy-ı gülistan hoş amed

V

Saib be menzilet-i meh-i Kenan hoş amede
Müştaki-yi rakib benisyan hoş amede
Ez ruz-ı şeb-i felek benigahan hoş amede

Talib biyaki yari hem heman hoş amede
Raz-ı can-ı dil beguki zinihan hoş amedi

[13b]

40

mefülü mefâilü mefâilü feülün

(Tercý'bend)

I

Dil teşne olursañ güzelin ab-ı rusına
İnanma dila bahş-ı leb-i yar busına
Çarpılma periveş feleğın mah-ı rusına
Agyarı yerigdir sanki her dem kapusına
Bin hande eder aşuk-ı zarun adusına
Mümkünmi ki malik oluna bir ebusına
Reşk eyleme gel kakül-i müşkin busına
Düşme hele her bir güzelin arzusına

Aldanma sakın dilberin ol fitne cusına
Bir gün atar elbette seni ferda kuyusına

II

Bir dilbere düş olki cihanda güzel olsun
Kendi gibi etvarı dahi bibedel olsun
Gayetle hakikatlü vü edeb ebtel olsun
Bihude sirişkin akıdup dime sel olsun
Ta böyle eda kim sana tuli emel olsun
Ben zahm iderdim 'âşıkı isterse el olsun
Elbet kişiye düşmemdür oh mahal olsun²⁰
Bu beyt-i velūd sana darb-ı mesel olsun

Aldanma sakın dilberin ol fitne cusına
Bir gün atar elbette seni ferda kuyusına

²⁰ Bu dizinin vezni bozuktur.

III

Guşeyle sözüm aşıkı nalānı mübtela
Ben bildigimse ateş-i aşkı dime saña
Şem'ini yakar evveli pervane saniya
Uftadesine mail ola huyi dilruba
Kim böyle olursa ana söz kalmadı asla
Yoksa sana cūd eyleye dilşad ola a'da
Kan ağlama Yakub gibi ebdel-i dānā
Ol hüsn ile Yusufda olurdu sana farza

Aldanma sakın dilberin o fitne cusuna
Bir gün atar elbette seni ferda kuyusuna

[14a]

41

Nev'ý (Tercý'-bend)

mefülü mefāylü mefāylü feülün

I

Bu aşk-ı mecazın gam-ı hicranına lanet
Dünyada vü ukbada hüsrânına lanet
Erbab-ı gamın naliş ü efganına lanet
Dilberlerinin vade-i ihsanına lanet
Yok yerlere itdükleri peymanına lanet
Ol ta'ifenün gerçek ü yalanına la'net

Bu sanatı icad idenün canına lanet
Eccadına vü aslına vü erkanına la'net

II

El bari çeker sinesine aşık u didar
Sen girye vü zar eylemede senden o bizār
Sen arz u niyaz itsen ider naz o tekrar
Sen eyler iken cismini yolunda kehribār
Sen olmuş iken nakdü vücud ile hāridār

El vasıl-ı zevkine vü bi dirhem ü dinar

Bu sanatı icad idenün canına lanet
Ecdadına vü aslına vü erkanına la'net

III

Irmaz ayagın dimeye bir aşık-ı mahzun
Eyler seri zülfün öper Ehrimeni her dūn
Sen eyler iken nale gibi yaşını meygun
Uşşaka cefa gayra vefa bunlara kanun
Gel olma sakın adem isen bunlara meftun
Hem demleri hep mübtezel ü nakesi mel'un

Bu sanatı icad idenün canına lanet
Ecdadına vü aslına vü erkanına la'net

[14b]

IV

Ey dilbere aşık geçinen ebleh ü nadan
Öldürse revadır seni tıg-ı gam u hicran
Sen talibi huban senden o girizan
Ol mesti tegafül sen ana valim hayran
İnsaf zehi cehil zehi nekpeti hayran
Hep rağbet eden oldu sonra pişman

Bu sanatı icad idenün canına lanet
Ecdadına vü aslına erkanına la'net

V

Yüz hayf bizim çektiğimiz rencüanaya
Hep saibelüğüm ittiğü gitti hevaya
Nev'i'den irüşsün bu nasihat zurafaya
Dil virme-yeler her sanem-i mahlikaya

Düşen olmayalar gaflet ile tıgılı belaya
Amin diyeler hazır olanlar bu duaya

Bu sanatı icad idenün canına lanet
Ecdadına vü aslına erkanına la'net

42

Ferd

mefāylün mefāylün mefāylün mefāylün

Değil mi nisbet-i dāmeni sa'd değil eyler iken
Çerāğ-ı şāf-ı revgān-ı imtizāc-ı ābdan feryād

43

Ferd

fāylātün fāylātün fāylātün fāylün

Şoḥbet-i nācins i iştira basar yad avered
Āb-ı der revgān ki başet mi konit günçerāğ

44

Ferd

mefülü failātü mefāylü fāylün

Cāna behişt-i şoḥbet-i yāran hemdemest
Yārān-ı şahs-ı namūnahi cehennemest

[15a]

45

Şā'ib

Reh der şevet küşāde beste çün derý
Angeşt tercimān-ı zebanest la merā

Şā'ib

46

Na ümidi merd-i hüdā şeki ki mibārým-i mā
Rızık-ı kārüm mişevet tohmý ki mikārým-i mā

Şā'ib

47

Ezber ey serv-i cāy çün kenār-ı āb nýst
Āb-ı ez şevk-ı tū keştem der kenārı men beyā

Şā'ib

48

Cāme-yi nist be endām-ı tū çün 'üryāný
Çend pinhān küný yn hil'at-ı Yezdāný

Müşkil

49

Suhān meguki kelāmý delili hod sāzed
Dehān-ı teng-ı ter eb-ı hakými Yunāni

Şā'ib

50

Men kim Şā'ib ki dest-ı ez āstýn-ı birün konem
Der beyāban-ı ki nahun mi koned Erdişýrhā

Şehrý

51

Ger hored seyl-ı koned yād-ı vatan hurd-ı ğarýb
Kase-yi çini büved daim heme āvāz-ı merā

Şā'ib

52

Telhkamý nebüvved der şükr-i sitân-ı visāl

Nāme averd negeh bûse beyast ýncā

53

Ferd

feýlātün feýlātün feýlātün feýlün

Mū miyānıñ hevesi şöyle za'ýf itdi beni

Bir kıln ardına gitsem göremez kimse beni

54

Maṭla'

mefülü mefāylü feülün

Kandaysa efendimi bulurum

Haki payi ile mesrur olurum

55

Şevket

Eger hodra ver ab-ı dide çün mahi vatan didem

Ki tā kullab-ı zülfeşrā bekām çeşten didem

[15b]

56

Gazel-i Fuàülý

Feýlātün feýlātün feýlātün feýlün

İstedim merhem oқundan ciğirim yâresine

Atdı biñ oқ ki değer her oқı biñ pâresine

Birbiriyle çekişir gerd-i rehiñçün müjeler

Gör ne kanlar düşecektir olarıñ aresine

Çekmez oldu gönül oklar yükün ol serv meger

Çekerek ata okun rahm ede bi-çâresine

Kanı göz yaşı kimi ehl-i nazar kim yuğürüp
Bir içim su vere deşt-i gamın âvâresine

Her taraf akslerimdir görünen yâ yığılıp
Geldi su halkı sirişkim suyu nezzâresine

Bilmezem kim nazar ehli nesini eksiltir
Gazab eyler nazar etsem meh-i ruhsâresine

Ey fuzûlî ciğerim kanımı koymaz döküle
Can fedâ ol sanemin gamze-i hun-hâresine

57

Velehü (Gazel-i Fuâülý)
feylâtün feylâtün feylâtün feylün

Bâğa bir bülbüle arz-i gül-i ruhsâr eyle
Yık gülün ırzını bülbül gözüne hâr eyle

Bâğ şahidlerine zülf ile çeşmin göter
Sünbülü der-hm edip nergisi bîmâr eyler

Gonceye lâf-i letâfette ağız açtırma
Lâhza lâhza anı şerm-ende-i güftâr eyle

Serve âzâdlık ismiyle yaraşmaz yürümek
Anı hem şive-i reftâra giriftâr eyle

Dâr-i dünyânı gönül cehd kılıp terk edegör
Hâb-i gaflette iken özünü bîdâr eyle

Ey ciğer zahmı ağız açma hadengin göricek
Yetene râz-i nihânım yeter ihzâr eyle

Kes Fuzûlî tama'ın gayrı temannâlardan
Kanda olsan taleb-i devlet-i dîdâr eyle
[16a]

58

Velehü (Gazel-i Fuâülý)

feýlâtün feýlâtün feýlâtün feýlün

Kıldı ol serv seher nâz ile hammâna hırâm
Şem'-i ruhsârı ile oldu münevver hammâm

Görünürdü bedeni çâk-i giribânından
Câmeden çıktı yeni ayını gösterdi tamâm

Nil-gün futaya sardı beden-i uryânın
San benefşe içine düştü mukaşşer bâdâm

Oldu pâ-bûs-i şerifiyle müşerref leb-i havz
Buldu didâr-i lâtifîyle ziyâ dîde-i câm

Sandılar kim satılır dâne-i dürr-i arakı
Urdu el kîseye çoklar kılıp endişe-i hâm

Kâkülün şâne açıp kıldı hevâyı müşgin
Tîğ mûyun dağıdıp etti yere anber-fâm

Tâs elin öptü hased kıldı kara bağırmı su
Yetti su cismine reşk aldı tenimden ârâm

Çıktı hammâmdan ol perde-i çeşmim sarınıp
Tuttu âsâyiş ile gûşe-i çeşmimde makâm

Merdüm-i çeşmim ayağına revan su döktü
Ki gerek su döküle servin ayağına müdâm

Müzd-e hammâm Fuzûli veririm can nakdin
Kılmasın sarf-i zer ol serv-kad ü sîm-endâm

59

Beyt

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Ey saçı bād-ı zülf-i bade ile nerden soraydım
Çekdiğim derd ü belayı söyle her an cübecü

60

Beyt

mefülü fâylâtü mefâylü failün

Bir yerdeyim ki badı sabâ uğramaz geçer
Yârdan peyâm yok götürür yare kim gider

61

[16b]

Velehü (Gazel-i Fuâülý)

fâylâtün fâylâtün fâylâtün fâylün

Dervîş-i sergeşte-yi cam-ı harab-ı badeyem
İ'tibarum yok ayak toprağı bir üftadeyem

Hiç renk ilen bana abadlık mümkün değil
Ben harabı badeyi safi ızarı sadeem

Dimezem değmez bana her lahzan gamzen navegi
Degme kaygı çekmezem alemde bir azadeyem

Abu çeşmün çizginür kuyında amma kadri yok
Dimesün bu devirde kimse ki merdümü zadeyem

Zahıda benden ne hasıl kim okursun mescide
Bende taat yok heman alayı seccadeyi em

Çark devrinden ne hasıl kim virür tagvırı zevk
Devirden zevkini artırır miskini devri bade em

Zevk istersen Fuzuli terk-i dünya kıl ki ben
Bulmadım bir zevk bundan gayrı ta dünyadeyim

62

Beyt

fāylātün fāylātün fāylātün fāylün

Elveled sırrı ebihek manasın fehm itmeyen
Bipeder-i ferzend olup beyhude babalanmasın

63

Beyt

fāylātün fāylātün fāylātün fāylün

Sanma rahmından sunar destin dili mecruhuma
Ol keman ebru cigerden tığ ı müjganın arar

64

Nabi beyt

mefülü fāylātü mefāilün fāylün

Gördük küşayış-i gül-i maksud solmadın
Sermenzil-i murada iremedik yorulmadın

65

Beyt-i Ahmed Beg

mefāylün mefāylün mefāylün mefāylün

Siyahlar geydi gördüm ol melek simayı simendam
Fedadır nakd-ı ömrüm çün ak akçe kara gün için

[17a]

66

Sami Efendi (Gazel)

mefülü mefâylü mefâylü feülün

Sufi gibi zannetme biz subha bedestiz
Biz dane-yi şumarı güher-i ahd-i elestiz

Erbabı riyanın sırrına cür a nisarız
Peymane-i serşarı meyi aşkla mestiz

Kuhlul basarız saye gibi dide-i mehde
Haki kademi ehli melamette ki pestiz

Kabeyle sanemhanede yekreng-i sucuduz
Biz hankah-ı dildeki Allahperestiz

Bilmezse nola kadrimizi zahıd-i hodbin
Ol ayineyüz kim gird-i zengide şikestiz

Kemiginde sürāg-ı reh-i hayrani-yi aşkız
Hızr ile o vadide destbedestiz

Serkeşteleriz dur olalı menba´mızdan
Seylab-ı sahari gibi becay-ı nişestiz

67

Maṭla´

mefülü mefâylü mefâylü feülün

Sagar bekef meygede-yi aşk-ı Hüdāyız
Fark-ı felege cürafeşan turfagedayuz

68

(Gazel-i Raḥmý)

mefāylün mefāylün mefāylün mefāylün

Rehādest-i emelden bāke damansızlıgumdandır
Bu gerdemkeşligim çarha giribansızlıgumdandır

Aceb mi olmasam derziripā zi minnet-i ālem
Bu vaż'-ı bitekellūf bake samansızlıgumdandır

Heveskar-ı visal-i bezm-i cānān olmak ebedý
Himemsizlik degildir belki şāyansızlıgumdandır

Gurur-ı hüsn ile yad idmez olmuş bendesin ol şeh
Raḥmýveş ferāmışı baña şānsızlıgumdandır

Sezaver-i şi'r-i Nābý ile hempā olsa eş'ārım
Zebandānım sūkūtum lýk 'unvansızlıgumdandır

[17b]

69

Gazel-i Sabit

mefülü mefāylü mefāylü feülün

Geh bade içur zahide sāký geh 'arakbas
Mestim turamam dirse asasıyla dayak bas

Basmak sadedinde bu gece muhtesip amma
Ey duhter-i rez meclise basdırma ayak bas

Bir taze kabak bastı eyle meclisi meyde
Ey muğbecce mest-i harifāna kabak bas

Meyhanede bir başına sultandır abdal
Ey piri mugan bir iki şahane çanak bas

Sabit gibi pirane düşüp vadi-yi nazma
Pay-ı talebi hame-yi esasın kıсарak bas

70

Rahmi Efendi (Gazel)

mefülü fāylätü mefāylü fāylün

Herkes o huba aşık-ı biçarenmesün
Meclisde ol hüma meded avarenmesün

Gitmez nişanı zahmı dilin biñ ilaç ile
Bir kez hadeng-i gamze ile parelenmesün

Tek tursun ebruvanına taklid edüp hilal
Devri felekte bir dahı meh parelenmesün

Saki harabı bade-i aşkam fütadeyim
Dil sagarını destine al parelenmesün

Olmaz bu nevzemine nazire Rahmiyā
Bihüde defteri şuara karenmesün

[18a]

71

Gazel-i Şabit

mefülü mefāylü mefāylü feülün

Üftadenem ey servi revanım diye düştüm
Düşmezdi bu söz gaflet ile ben diye düştüm

Humhaneyi aşkında koyup pay-ı sebatım
Endiše-i sahbayı lebinle meye düştüm

Bir neyzene üftade olup da'ir-i derkef
Alüfte makamında heva-yı tene düştüm

Miratda hüsnün görüp ol mağrımızı
'Aklım gideyor kaldırın ayineye düştüm

Sabit kalem ile hünerin kânını buldum
Bir cevher-i çok mayeli gencineye düştüm

72

Gazel-i 'Aşım
mefülü mefâylü mefâylü feülün

Seyreyle firengi nigehtındaki evini
Müjgan komuş adını elde iki şiş var

Tırsý açamazsın ağzın der sühânda
Fazlý gibi Lem'ý gibi bir koca keşiş var

Şehvet nazarıyla hele bir kere göreydin
Ol kurıfek okda ne sikiş ne kıriş var

Âhval-i zamanı gice bir nike gözetmiş
Virmiş ki bu mazmunda kızılar gelen iş var

Bir tâbiye makasdan iki tūpla düdüğe yurlar²¹
Kız kulesine su kapusından bu reviş var

²¹ Bu dizinin vezni bozuktur.

[18b]

73

Sami Efendi (Gazel)

Mefāylün mefāylün mefāylün mefāylün

Sirişk olmazsa levh-i dilde dağ-ı ateşin olmaz
Makdem-i safha nemnak olmasa nakş-i nigin olmaz

Zahm-ı nahurde dil-i la'l-i lebine bñseçyn olmaz
Ten mum olmadan sñrāh sñrāh engñbin olmaz

Halevet-i der akabdur telhi-yi dñşnamı lalinde
Meraret mani-yi tam-ı leziz darçin olmaz

Tevazu' itsede rubeğ karıban olma dilbeste
Bina serdeh zemini inhıraf olsa metin olmaz

Olur sevda girani nazma na şayeste-yi ragbet
Meta-yı marifet kim zib ü ruşenaferin olmaz

Olan ayineveş vareste gerd-i hodperestden
Dilinde aksı zişt-i kineden çyn çyn olmaz

Per-i pervane-yi tedbiri tahrikinden ey Sami
Hadengi şem' -ý takdirine hiçbir astyn olmaz

74

Nazýre-yi 'Arif Gazel-i Haàret-i Veliyyi'n-ni'am
mefñlü mefñylñ mefñylñ feñlñ

Mehpare-yi sengdili şñr-ı zamane²²
Ülfet mi olur afet-i meşhur-ı zamane

²² Bu dizenin vezni bozuktur.

Bir ānda zebun eylemede Zal-i cihanı
Rüstemde olur hasılı meksur-ı zamane

Hiç meygedeyi meyde bir nesne mi kaldı
Kemnam olalı kase-yi billur-ı zamane

Hep daniş-i erbab-ı gönül mest-i tegafül
Her biri mey-i gafleti mahmur-ı zamane

Arif ne kadar var ise de kār-ı kānaāt
Virür elem-i zahmet-i rencür-ı zamane

[19a]

75

feylātün mefāylün feylün
Ezzebānı Tıflı be hicv goften-i Tarzı

Bir şebānki bu bazgüne Tennür
Geşte āteşfeşān çü tab'-ı gayür

Rāzdārān-ı şerh-i metn-i felek
Mahramāne serāyir-i cumhür

Neşvegirān-ı bāde-yi tahkiķ
Cür'apāşān-ı bezmgāh-ı şu'ür

Muşikāfān-ı 'urve-yi tedķıķ
Vakıfān-ı havākıf-ı mahzür

İnkıbāz-ı fuzūsa virdi karar
İtdiler hikemide naķş-ı sutür

Şıçdılar cümle ceyb-i ma'kūsa
Ehl-i hey'et eger ünāş ü zükūr

Āgehān-ı dekayık-ı çarha
Dehşet el virdi ol şeb-i deycūr

Ol gice nagehan aka Tıflý
Geşte ez-kabzu imtilā rencūr

Vehm-i fi mevký-yi hurd-ı fıribā
Virdi ol verd-i hānde hayli fütūr

Didi cem' eyleyüb tevābi'ini
Āh ezin bahs-i şum u tāli'-i şūr

Bu cefalarla öldürür āhir
Beni bu kabz-ı keşti-yi cesūr

Āh- hicrān-ı tenbākū
Reh-i berş-i rahtý-yi magfūr

Bu harābe gülabe-yi aşub
Bu sera-yı şeyhdar-ı gurur

Kime kaldı begler gelüb gitdi
Çanı ya Niko vü Kakaru tekūr

Her ki āmed bereft ezýn nāgah
Īn te'vil in Bu Eneskūr

Da'vet eyleñ vasiyet eyleyeyim
Yani gelsün mebu o bedr-i bedūr

Kuvvetü'l- kalb-i hane berdüşân
Nur-ı çeşm-i basirân-ı futūr

Bermekiyü'l- kerim veliyy-i na'im
Ma'n-i Hâtemşiyem-i habib-i vaķūr

Serv-i huzun-ı hıram-ı ra'namı
Nahl-i kalb-i sanevberi-yi sabūr

Fırka-yı ehl-i hale püşt ü penah
Kehf-i zından-ı melce-yi cumhur

Ber sitayiş ü rücu'ü'l- lutf
Ārif-i illet ü vahib-i destūr

Meclisārā-yı h'ānçe-yi iftar
Fırkatü'layni nazıran-ı sehūr

Farisü'l- hayl-i fidfid-i kürama
Nafizü'l- kavlı-bayý'ü's-semur

Sahıb-i nanevā vü kelb-i hasbân
Maliki nersek ü vücud-ı balğur

Ol kesirü'r-remmad-ı kulzum-i cūd
Ol tavilü'n-necād-ı zat-ı fühūr

Na'il-i hayr oluñ hemân turmañ
Sā'y iden nerde olmağā me'cūr

Bu hayırlar olunca sami'a zıyb
Oldılar fa'ýz-i besab surūr

Can atup hak-i paye mahduma
Yüz sürüp itdiler reca-yı hasur

Çelebi da vete ic'abet idüb
Pertevāndan olub o maye-yi hūr

Geçürüp başı ucuna ehl-i
Vir ki lutf ile mak'ad üzre otur

Kendünüñde düçār olunca gözi
El virüb aql u hissi ol mesmūr

Girye vü nevha-yı demadem ile
Böyle haltı kelam ider mesfūr

Puşepend ez mubedin beşved
Āh pa ez verān pire bebūr

Zi bahý aferine pu evdeha
Mubemuhā vü retberg-i hārur

Pür zihi ubi vü berkes ü kevnet
Galtabüný-yi mahý-yi mekfūr

Perde çıkırad haber-i bedgelüh
Eyva sipende buy-i meh-i billur

Huned rüz er maķar besitāna
Neşek ü kınzara bimirā tansūr

Ya muhayyerü'l- hayyem öldürür
'An u besseyrü'l-hayyi vü zake bāzūr

[19b]

Gör ne paluşüfte laslaka
Çir-i puhne varsar ala lur

Meyle şevker sinaç kat çalug
Kafa vü peçe oglica hasve gür

Yapubeg gele ta şemle mal şab
Vey meke yeab sermaga fūr

Tantepürsune ve şeti pürsune luk
Ünnegi korseka harfet kūr

Şekest nekes ne dar vet tezkar
Kad be karalige egır tur

Kal likef ente kulte ulbab
Ya tabib eşfus ibn begur

Mataru cehret kafkante
Laseal velaferkam bedur

Ya nebah ilahi meküşar
Hakera 'ıydu't-tali kasbur

Fetbaba maye-yi hıret tavus
Şahet kelmihat perde-yi kasbur

Kal hata haber et nahvi
Füheyle pest hasel nun nehur

Fakr-u besam abes ruteb çelebi
Terbig-i zigfeçer kaçermae sur

Dule puşan hayru di çemas
Hakeza gale müstecir gamur

Gofthay-ı fehimi molla tast
Ver tecri vaze tabiş ünur

Sanem-i gamze kâr huşuribâ
İtdü çün rin papaları mazûr

Kalb-i efrenku teka kaim
Ma fesan fela it ü nuhur

Turfe mecmul vü acibe mu zuam
Ne fehmem nim gurabi setur

Merd-i hırmen geday şebkukem
Natır hasen kıssa-yı papur

Ol şerer puş şufle vü eam
Paker fitne mekest gebi mizur

Vakt-i tahvil-i afitab secur
Mahi-yi takım begur becur

Beurenci urnece yelabe çak
Ey ki tuhakupayi dü bene tabur

Bade haza yine girüp saydda
Pes ezindirki ey nazra-yı hur

Merhaba merhaba te'al te'al
Ey ber peşan kün nizamı ahur

Gel gel ey ruh Sadri-yi aşık
Gel gel ey can kalebe mehcür

Gel gel ey kafir hıred ü şems
Gel gel ey meksa ezm-i guru

Sen benim afitab-ı nemicimsin
Ben senin verre kim budur aşhur

Sen bana leyli ben sana mecnun
Bunu cem ile bilür ve hoş tuyur

Lem'a-yı afitabı talat-ı tu
Talat-ı men çitaliü'l- berur

Ma nazareg emar şenbaa elkad
En razı meşker evsiz şu'ür

Bu hıyaman tıraz alemde
Sen sehi surüz ben egri acur

Bu hayder şart-ı ahdi meger ne koni
Ey sehi serv taz taz zuhur

Sen ecfalarda isteyen efşan
Ben helalarda yok dimede huzur

Bezm-i düşmende sen ger şem'a künan
Ben nesir-i nigah-ı duradur

Olmuşam engemez şikeste meal
Beste-yi çarmih gaceru kusur

Bu bela-yı siyahide seyr it
Eylesen her ne dem ki kast-ı huzur

Korkudurlar beni görüp düşme
Karşatırla Belam-ı Baur

Nazm-ı ebleh naleler çıkar felege
Ehlemes cabeca düşer menşur

Şivenefruz olunca nevhalarım
Geh hüseyini olur gehi mahur

Zaf ile çıktı hayeler elden
Yüzüğüm oldu rişten nasur

Ben sakladıkça rüzgarımdan
Har taha hayrend ve purçur pur

Vav vav eflek felek va va
Ez şeycun lebnet pasur

Kan ol dem ki aks-ı ruyınla
Hane-yi hatırım olup pür nur

El virürdi fesänen nevanide
Niçe devlet niçe surur u cesur

Kan ol dem ki arz idüb ruhını
Dile nevrüz idi şeb-i deycür

Kan ol şebki kıssadan sonra
Ayagum öpmege olur me'mür

Kıssam-ı eyledükçe dıraz
Kimse kaçmazdı olmaya mesrur

Okuyub taze taze eş'arım
Fır fır olırdı babda destur

Hâbâ varsa gözün yubısetle
Be çögendir görirdi ya ki küsur

Yuf yok estafırillah itdim sehv
Geh akabda görirdi geh engur

Ey diriga dirig-i efsüz
Kanda gitdi o şevk ü zevk ü surür

[20a]

76

Limuharririhî elâhkar (Gazel)
mefâylün mefâylün mefâylün mefâylün

Hezar bi neva olmaz tehi pür nale vü şiven
Beka üzre bulunmaz alem-i fanide bir Gülşen

Dem-i feyz ü sefa pâbeste tavr-ı tevâzudur
Anı remz eyler adab ile zanuçide-yi nizam

‘Aceb mi ehl-i daniş olmasa dildade-yi dünya
Ki merd-i ‘arifi meftûn ider mi bi vefa bir zen

Dil-i âgâha kisve takvîyet bahş-ı süluk olmaz
Medar-ı kuvvet-i merd-i bahadır olamaz cevşen

Mücerret terbiyet ile kesb-i hasiyet ne mümkündür
Bulır mı nef'i mıknatısı ıslah ile bir ahen

Müheyya olsa esbab-ı tarab-ı gamdan reha bulmaz
Bu dar-ı pür mihende olmaz erbâb-ı dile me'men

Nola ta'nı 'ureyf zara hasid derkemin olsa
Güherle pür olunca rah ile peyda olur hezen

77

Arif-i Lehif (Gazel)

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Bezme ol mest-i mey nahbet gelür destar geç
Tıg-ı hunrizi bekef güftar geç reftar geç

Çeşm-i şuhı dilfirib ü hüsn ü Behçet berkemâl
Müstaķim endamı amma gamze-yi hunhâr geç

Böyle tarzı Ğayr-ı mahuda sbef bilmem nedir
Geç eda itmekte hayfa aşıka dildar geç

Bir sevab ile hata alüde rengini nüshadır
Bezm-i vuslat kim ola aşık dürüst agyar geç

Rast mıdır uşşakına gerçi nigah-ı iltifat
Lik dilhün imiş ol hançer-i azar geç

Togrusı ikbal olunmaz şuh mümtaz ise de
Dil-ruba olsa Āryfa tündhu etvâr geç

[20b]

78

(Taryh  it yayı keb re-yi  Arif?)

mef yl n mef yl n mef yl n mef yl n

Cenab-1 hazret-i vali-yi rakka asaf-1 yekta
Pesendideh sal Pir Hacı Mustafa Pa a

Sutude muhte em dustur-1 ekrem nazım-1 alem
Guhersenc-i mearifih şam-1  evket-i Dara

Veziri bi naziri vu asafı sani-yi zi tedbir
M kemmek aklı fazlu dani  dani men   dana

Mekarimpi e hayrandi e R  en dil   munsif
Keremkar-1 m  i-ri efham zat-1 kerembah a

Huceste nev baharı faslı g l ol gonca-yi ikbal
G l p a ılmaya itdi saadetle inan-1 irha

Makam-1 pak-i cedd l enbiyaya eyledi te rif
Muzifinde g r p bu kasrı ranayı bezer g ya

Kemal-i v satin tab-1 b lendi gibi m stahsen
G r p emreyledi bu kasrola vusate ile m stesna

Budur tab 1 b lendi  m ktezası ey kerempi e
Tenezz l eylemez dayf-i a iyana me reb-i anka

Hususa bu ni imen gah-1 al  bu makamı i re
Makarr-1 asafan ali bahtı nafizferma

Ola layık degil mi iltifatı ali himmetle
Bula g nden g ne ne v   nema me va-yı Adenasa

Teşebbüs eyleyip damanına ümüd-i neş e ile
Bu ayni mucizicre mahıyanı bihavf u biperva

Serinde efseri berden selamen iftihār eyle
Nola tacı serkaşāne olsa bu ferahefza

Bulunca suret itmam-ı cem oldu temaşaya
Felekte subhu mihr encüman mahı şeb āra

Tecessüs etdiler manendi bi nayab āhir
Derunu abda aksin görüp itdiler istisna

Debir-i asuman tesvid idüp levh-i sipihr üzre
Çeküb silki levlale dürr-i tarihin edüp ifşa

Düşünce aksi aba çifte kasr oldı didim tarih
Bu kasr-ı ali bünyad-ı cenab-ı Mustafa Paşa

[21a]

79

Limünakkahi elahkar (Gazel-i Ārif)
mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün

Yek nazrada sen şuh-ı peripeykere cana
Dil virmeyen ādem mi o siminpere cana

Bir dildeki yokdur eseri aşkı mahabbet
Surette beşer manide benzer haracana

Sen Sikenderle şöyleki Niyazi eser eyler
Güya ider ol sikkeyi hakk mermere cana

Erbâbı hîreb kaysa sezâdır dese mecnun
Meyli dermi hiç âkil olan duhtere cana

Mirati ruhun ta o kadar saf u mücella
Suret verir ayine-yi İskendere cana

Birkez lebi la'l ü dür-i demdanını görse
Dest urmaya sarraf-ı dehr gevhe recana

Vasfınla Ârif oldı füsunsaz-ı sühân kim
Beñzer gazeli şivede bir dilbere cana

80

Velehu (Gazel-i Ârif)

mefâylün mefâylün mefâylün mefâylün

Cihan alude-yi gamdır nişat alemde söylenmez
Anılmaz Gülşen-i ziba gül-i hurremde söylenmez

Tehidir nişte-yi şevk u tarabdan meclis-i 'âlem
Bu devr içinde mensi cam-ı iştret-i cemde söylenmez

Şu resme kâle-yi dâniş bu bendergahde kasiptir
Ki nam-ı mârifet hengam-i sur u gamda söylenmez

O denli leşker-i hırs oldı galib tâb'-ı insana
Bu 'asr içre kerem yâd olmayıb hatemde söylenmez

Etibba-yı zeman sine-yi mecruhı arz itmeyem
Bu mevsimlerde feyz-i hasiyet-i merhemdesöylenmez

Hıraman olsa nazmile ider evrakı hakister
Arifa suziş-i mihnet dil-i hamda söylenmez

81

Velehu (Nātamām-ı Gazel-i Ārif)
mef'ülü fā'ilātü mefā'ylü fā'ilün

Her dem dimag-ı ārife pür neşe-yi derd-i han
Virmez anun menafine dahi bir ziyan

Sufi-yi mücerred katı nadan olur kani
Bir nahl-i mivedār sanub taş atar hemān

[21b]

82

Gazel-i Zühdy Tahmis-i 'Arıf
mefāylün mefāylün mefāylün mefāylün

I

Şeha çeşm-i dilāvizin dil i teshire amāde
Girih-bende itmede sad mübtelā-yı zülf-i hamdāde
Nice hem-pā olur ol kāmet-i mevzūn şimşāda
Hırām-ı kaddüni seyr eylese kumru-yı azade
Nigah-ı ragmeti kalmaz nihali ser ü balāda

II

Eger çi her şeh-i iklim-i nazun çakeri vardur
Kumaş-ı vasla nakd-i can virür sevda-geri vardur
Senin kala-yı hüsnuñ bî āded h'ahiş-geri vardur
Saña ey mehlikā çarh-ı felekte müşterý vardur
Mezad olsa metā'-ı vuslatın sevk-i süreyyada

III

'Asırda zib-i sadr-ı bezm-i ikbāl ekser ednadur
Esafilde e'alý cah u rif'atden mu'arrādur
Hemişe nakısı terf-i mizān ana imādur
Felek indinde na puhte kemal ehinden a'lādur
Anun çün ruy-ihāke meyve-yi ham olmaz üftade

IV

Gönül gırdab-ı gamda hicr-i yara naz-ı serverle
Harab oldu beden seyl-ab-ı eşk-i dide-i terle
Değül kâni dūçār olmaga ol mihr-i münevverle
Yem-i firkatde ümid-i kenarı vasl-i dilberle
Reis oldu heva-yı aşkla dil felek-i sevdada

V

Hezar ıslahla kıymet bulur mı rahis ü şen
Medar olmaz derun-ı sehm-nāke ziynet-i cevşen
Zemin-i şura bulmaz terbiyetle suret-i Gülşen
Dil-i nadana virmez feyz-i pertev-i mana-yı Ruşen
Abestir şule-yi fanus rehber-i piş-i amāde

VI

Arýfā lezzetü vasf-ı feramuş idürür şehdi
Seza bu sükkerin elfazı olsam bezmine mehdi
Kulaktan aşık oldum bezl idüb endişede cehdi
Tasavvurla kıyas itdim o şuhun zatını Zühdý
Netice şeklinýn hemtası yok sūgra vü kübrada

[22a]

83

Saýb

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Çeşm-i pergarı tu ez ehl-i selamat mikeşed

Name-yi ikrarha ez perde-yi inkarha

Şeyh Sa'dý

84

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Berg-i dirahtan sebz dernazar-ı huşyar

Her varak-ı defterist marifet-i Kirdigār

Müşkil

85

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Zideryā-yı şehādet çün neheng lā pür āred ser
Yetým mem vācib āmed Nūó rā beyān endāhte

86

Ġazel-i Ĥaàret-i Şadr-ı az'am (Koca Rāġıb Paşa)

mef'ülü fā'ilātü mefā'ýlü fe'ülün

Ey çeşm-i girye hiç eāeriñ yoò mıdur seniñ
Āteş içindeyim ĥaberiñ yoò mıdur seniñ

Úānün-ı 'aşòı senden oòurlar iken 'āşıòān
Dývān-ı ' itināda yeriñ yoò mıdur seniñ

Pervāz-ı serseriñ nedir ey mürġ-ı pürniyāz
Evc-i òabüle bāl ü periñ yoò mıdur seniñ

Pek de virilme ġaàaba ey mest-i ġırr-ı nāz
Mekr-i zamāneden ĥaberiñ yoò mıdur seniñ

Dāmān-ı yāre büyl-hevesān oldı destres
Rāġıb eliñde bir hüneriñ yoò mıdur seniñ

[23b]

87

Velehu (Tārýĥ-i òıţ.ā-yı kebýre-yi Koca Rāġıb Paşa)

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Hevāsı hele ravāa-yı Rıāvān Abı āb-ı ĥayvān
Nezāketde ider hemvāre şekerĥand-i istihzā

Nevihyā-yı vezýr-i Müşterýtedbýr ü şān k'anıñ

Ĝubār-ı rāhıdır kuhlül-cilāsı çeşm-i nābinā

O kim evsāf-ı pākin hāme-yi hürşýd-i 'ālemtāb

Bu resme levha-yı sým-i sipihr üzre ider imlā

Õdivv-i õyhimem Hātem-i kerem tāc-ı ser-i 'ālem

Mühimsāz-ı ümem ārāyiş-i ma'müre-yi dünyā

Cenāb-ı Őaāret-i Pýr Mustafā Paşa ki itmekdedir dāyim

Bütün bahre hayāl-i týĝ-i òahrın cāmi-yi deryā

Odur pāy-ı mürüvvet kān-ı 'ilm ü ma'den-i rāhat

Dilýr-i rast-ı feţānet-i kāmбахş ma'deletpýrā

Gelüp bir sāl-i ferruhfālde iòbāl-i devlete çünkim

Rehāya sāyeendāz olıcaò ol Āşaf-ı dānā

İdüp āāār-ı pāk-i hāriò'ādāt ezcümle

Bu nevnüzhetgāh-ı ref'efzāyı òıldı ihyā

Egerçi òalb-i 'āşıòveş harāb olmuş idi lākin

Nüvyd-i maòdem ile ez ser-i nev eyledi ihyā

Nigāh-ı himmet ile eyledi nev seb' erkānın

Ezelden bir kühen bünyān iken oldı behiştāsā

Hümāveş sāyegüstār olduĝı küşāde maţbū'ı

O Bercýsnihādiñ böyle āāār itmedir inşā

Hemān ger vāz-ı hayra sarf idüp ufò-ı şāmı dāyim
Hemýşe öyle āsāra muvaffaò itsün Mevlā²³

Varup hengām-ı itmāmında pürtek ü temāşāya
Sa'ýd-i eṭba'-ı Āsafdan idüp yine tārýhın istimlā²⁴

Dehān-ı dürniāārından işitdim küpe eyle
Buyurdı yaz bu garrāāyini ol òāt-ı sūhanārā

Böyle geldi begāyet rengýn böyle bir tarýh
Bu òaşr-ı bý'adýli yapıdı yine Mustafā Paşa

Sene 1126

[24a]

88

**Tārýh-i Vilādet-i Kerýme-yi Muḥtereme-yi 'Ālem Mýr-i Celýlü'l- Ümem
Tavellahi 'Ömriküm
Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün**

Bugün Muştafā Paşa-yı celýlü's-şāniñ²⁵

Duḥter-i pākini luṭf eyledi Rabbü'l-'ālem

Gülbün-i zātuña irdikde seḥāb-ı raḥmet

Terbiyet birle güli gonca yetişdirdi o dem

Māder-i zāt-ı Behiyye binti Behiyye ḥānım

'İşmet-i zātı olan dürr ile oldu ḥurrem

²³ Bu beytin anlam ve vezni bozuktur

²⁴ Dizenin vezni bozuktur.

²⁵ Dizenin vezni bozuktur.

Zāt-ı vālâlarını maḥzen-i eltâfiñdan
ḥalef-i ḥayr ile şād eyle İlähý her dem

Faḥr-ı 'âlem anı mürüvvet ile tebşýr itdi
Õât-ı pâkiñe o mýrû'ş-şeyḥi òıl mükerrem

Yümn ü iøbâl-i òudümüñ muḥaðòað bildim
Mâder-i faḥr-i cihân ile olunca mu'allem

Cümle maḥlûðı berât ile müsellem òıldı
Ol gice anlara kim luḫfını itdi maḥrem

Bu dürişbâḫte-yi na'tim lâzımdır²⁶
Şayd-ı iøbâle du'â birle dõke didim yem

Õz òadým bendesiyem ḥayr du'âdır kârım
Bâ'îâ-i rif'atim ol mýr menendi Hâtem

Yâ İlähý kerem ü luḫf ile her dem şād it
Görmesün dü cihân içre o bir dürlü elem

Õât-ı 'âly seni Ḥað eyleye dâyim
Şadr-ı İskender-i Dârâ ile yâ Rab ola hem

Her umûrunda Õîâr rehberi olsun yâ Rab
Şād olup sâye-i luḫfuñda gözümde gide nem

Ṭab'-ı pâki o òadar şâf u mücellâdır kim
Nazar itmezdi eger olsa da âyine-yi Cem

Şevò u şevýşş ile ruḫşatına ey pâdişehim
Olmasa neâre ile benden olurdu ebkem

26

Düşdi bād-ı devlet-i iøbāl ile didim tārýh
Emine başdı seĥāhetle cihān içre òadem

Tārýh-i sene 1165 fý Ş(a'bān) yevm-i iāneyn sā'at 12

[24b]

89

‘Umde-yi Suĥanverān Muşýb Efendi Dāme Mücellā Bi'l- irfān
fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

‘Anber-i ĥāline nāfi yine olmaz hambū

Müşk-i Çýn olsa eger sāde ‘iōārı

Nigehim muşĥaf-ı ruĥsārını görseydi eger

İtmese eşk-i taāarru' ile tecdýd-i vuāū

Keştý-yi müşki felek ġarò-ı yem-i Çin itdi

Zýver-i çýn-i cebýn olduġı demde ebrū

Eylemez mi çemen engüşti-i dehen bilmem

Bāġa ‘azm eylese bir kerre o òadd-i dilcū

Cezbe-i baĥr ile dývāne olup şanma gezer

Yüzi üzre sürinür pāyüñe yüz sürmege şu

Nergisistān-ı leġafetde ġazelān göricek

Didiler dýde-yi şayyāduñı yā hū yā hū

Bak Muşýb ol tene kim regbereġ ü müybemūy

Cümleten nāfe vü pistān u sereyn ü pehlū

‘Arýf Lehýf Güft

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

Bezme kim neşr-i şemým itdi o zülf-i şebbü
İden āşüfte meşāmm-ı dili hep budur bu

Ceðbe-yi kākül-i Leylý şıfat-ı ‘uşşāòı
Atdı Mecnün gibi sevdāsı yabana toğru

Bezm-i ‘işretde gice muhtesibüñ dehenden
Pýç ü táb ile şarardı ne ‘aceb cism-i gedü

Dehen-i nāzüki bir noðta-yı mevhum ammā
İder ýmā-yı ‘adem ‘āşıòa çeşm ü ebrü

Nedür ol mūy-ı miyān ol òadd-i dılcü o hırām
Olmaz ol şūh dilārāya bahāne ser-i mū

Seyr idüp Rāmiz Efendi bu nevāyın ğazeli
İde şāyeste-yi taḥsın nigāh-ı dılcü

Şanma ‘uşşāòa teraḥḥumdan ider ğırye o şūh
Týĝ-i sertýz-i nigāha viriyor ğāhice şu

[25a]

(Tārýh Úıı‘ası Şehýb)

mefā‘ylün mefā‘ylün mefā‘ylün mefā‘ylün

Te‘ālallah zehý òaşr-ı ref‘ü’l-òadr u binā kim
Nümāyāndır zemýninden ‘ulüvv-i rütbesi ḥaòòā

Maħaldir da'vā-yı rüchān iderse hāk-i 'Aden üzre
Ki budur matrah-ı pāk-i celyl-i haaret-i Mevlā

Nola hempā-yı dār-ı selām o ħüsne taodýsde
Bunuñ da şānına bir dü selām olmış şerefhinā

Hele tursun zehý anda söz çoòdur bilür 'ālem
Nedür bu òaşr-ı maţbū' vü dilārā vü güzerfersā

Buña òaşr-ı Züleyhā āsitān olmaz nezāketde
Zamān ile o da meşhūr idi òaşr-ı cennātāsā

Ola belki buña nisbet òuşūrı cengde òat òat
Anı hoş görmemiş o dem(de) var bu da müstağnā

Budur Şehýb hoş òit'a leţāfet dāsītānında
Cihān ebyāt-ı Firdevsiyi faħr ağaya oòur çar livā

Nice olmaz leţāfetle cihāna dāsītān zýrā
Kola bāny-yi ānyisi anuñ ol Āzaf-ı yektā

Vezyr-i ekmel ü ekrem mufaşşalsāz her maħmil
Menened-i a'lem ü efāal keremkār u hünerpýrā

'Alemārā-yı meh-i mehce òamerruhsār-ı nüh behcet
Şekergüftār-ı serlehce-yi Kelým-i mu'cizegüyā

Buyurdı Maħmud-ı sühandili magbūt-ı Loòmānı
Nice meşkür-ı Őāðāny ferýdü'd-dehr-i býhemtā

Ödivv-i berterýnhimmet kerým-i mihterinsýret

Dilrübä zihî tıynet (zihî) hıred Muştafâ Paşa

[25b]

Görüp bu òaşrıñ aşlı kim server-i her nâhemvâr

Serâpâ rahnedâr itmiş boyunca 'ankebütäsâ

İdüp cedýd ü nüvişte-yi fermân-ı himmetin òıldı

Leţâfetle bu gûne ğıbtâgâh-ı cennetü'l-meývâ

Temâm hünerverân-ı sühanı çünkim niââr itdi

Birer güldeste-yi hoşbû-yı târýh-i meşâmārâ

İderken şâdið-ı çâker dahı 'acz ile endýşe

Yine ol Āşafıñ küllý bu gûne oldı gevherzâ

Didi pürhüsne bir târýh-i ğarrâ hatif-i ğaybý

Bu vâlâ òaşrını mânendi yaptı Muştafâ Paşa

Vezyr-i 'âtıfetgüster müşýr-i mekremetbeşâ

Ödivv-i dâdperver Muştafâ Paşa-yı himmetsâ

Zehý düstür-ı gerdünāsitâne 'âlem-i himmet

Ki nâm ü şanı oldı meneni İskender ü Dārâ

Olup her gûne ta'mýr-i bināya himmeti meýlûf

Nice dilmürdegānı iltifātı eyledi ihyâ

Huşūsâ ki bu zaar-ı 'Alý Paşa-yı merhūmı

Ki her bir hısnı eylerdi òaşr-ı hulde istignâ

Bu çābükihtirā'-ı aḥsen-i resm-i dilārāyı
Leṭāfetle egerçi reşkbaḥş-ı 'adn eyledi gūyā

Gidüp ārāyişi ḥaylŷ zamāndır terke raġbetle
Ḳabāsı köhne cismi ḥasta bir maḥbūb idi gūyā

[26a]

Bu āb-ı şāf-ı cānbaḥşāya kim dāmānı mānendi
Niçe olmaz temāşā eyleyen āzāde-yi sevdā

Muşaffā tıynet-i ābında rūşen leōōet-i kevāer
Nesŷm-i şubḥgāhında 'ayān feyā-i dem-i 'İsā

Melāyikden işitdim bāri bir beyt-i pākŷze
Ki her bir mışra'ı oldı birer tārŷḥ-i müsteānā

Ola bu neveāer maōbūl-i ḥaō bu cāy-ı vālada
Zehŷ ṭarḥ-ı mu'allā yapdı Pŷrŷ Muştafā Paşa
Sene fŷ 1162

92

mefā'ŷlŷn mefā'ŷlŷn mefā'ŷlŷn mefā'ŷlŷn

Umūruñ Haōōa tefvŷā it ḥarŷā-i intiōām (odur)
Riāā-yı ḥākim-i muṭlaō ne iderse 'adāletdir

93

mefā'ŷlŷn mefā'ŷlŷn mefā'ŷlŷn mefā'ŷlŷn

Sikenderseñ eliñde sedd-i nuṭō it bŷtn-i kāmlara
Felāṭŷn-ı ḥaōyōat yine òılsa cerren ölçer

94

fā'ilātŷn fā'ilātŷn fā'ilātŷn fā'ilŷn

Yazmadiōça dest-i òudret Kahr sen taōdŷrce
Matlab-ı maōşad bulunmaz nüşḥa-yı tedbŷrde

[26b]

95

Müşkil

Meşşata-yı hüsneş ü mahrem-i her heft
Ayine-yi fer ü ber u deycür-ı 'aks ü demrā

96

Şāyib

Hilāl-i yekşenberā ger òarýn-i bemāh koný
Hezār hūşe-yi encüm berāfitāb-ı çeked

97

Şāyib

Ezbaht-ı siyeh nýst gürýz-i ehl-i raðamrā
Býçāk ki dýdest fer beyān-ı òalemrā

98

Şāyib

Fikr-i şenbe-yi milhdār-ı cum 'a-i eţfālā
'İşret-i imrüz býendýşe-yi ferdā hoşest

99

Şāyib

Behod fūrüşed kån-ı fāriğendāz-ı āşüb
Kemend-i vaħdet-i girdāb-ı mevce-yi haţarest

100

Şāyib

Ne rüz-ı aħter-i seyyāre terk-i pākýze
Ne şeb behāb revend ýn perende 'aðrebhā

Sedd-i rāh-ı cilve-yi mestāne netevāned şoden
Seyl-i taðdýr-i torā hār u ħas-ı tedbýrhā

101

Şāyib

Güftügüy-ı küfr ü dýn āhîr býküçā mýkeşed

Hāb-ı yekhābest bâşed muhāllef-i ta'byrhā

102

'Örfý

Dil ez hasen-i 'amel besinān-ı dilşiken der kef-'işyān

Be 'işmet-i her ki nāz u ma'şiyet dān terk-i 'işyāneş

:Akreb-i zülf-i kecet çün mār-ı bergil-i hālòa zed

Ab-ı hāsret mýhored ezdest-i kejdüm hārbeşet

[27a]

103

(Tārýh Kıř'ası)

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Õabbe mevòì'-i feyà-eāer-i sürüd-ı selām

Nārı nūr itdi Õalýline cenāb-ı Yezdān

Kış'a-yı bāğ-ı behişt olduğı pek zāhirdir

Tecri min tahtenāe'l-enhār budur bunda 'ayān

Bu maðāmiñ şeref-i şānına aòvā-yı delýl

Māşi-yi vahşeti Haò itdi enýs-i insān

Dār-ı emn olmada elhaò harem-i kånýdir

Māhiyāne atılır dāma bedel rýze-yi nān

Güli çoò bülbüli çoò her tarafi bāğ-ı na'ým

Oldı bu hüsñ ile maħüd-ı riyāà-ı riāvān

‘Alemin̄ oldu çü meşhūr ziyāretgāhı
Yapdı bu òaşrı selef tā ola zevvāre mekān

Ýk esāsına hālel gelmiş idi gāyetde
Az òaldı dil-i ‘āşıò gibi ola vȳrān

Geldi tahdȳd bināsına hemān şevò-i cedȳd
Ki ola bā’iā-i teòkār cemȳl-i ihvān

Țarh-ı maţbū’ ile olduòda òarȳn-i itmām
Gerçi tārȳhini nazm eylediler nükteverān

Şevòhȳz olmağıla mihri Őalȳlullāhın
Oldı guyā bu òadar hāme-yi maòtȳ-yi’zebān

Őaldār ile olur hȳsn-i hurȳfuñ tārȳh
Buldı ārāyiş ü fer òaşr-ı Őalilürrahmān
Sene 1162

[27b]

104

Hüve’l-Feyyāà-ı ‘Ammi’l-Aȳvihi
fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün
(Kaşide-yi Muşȳb)

Yevm-i şek òevòine itdikde ‘azȳmet-i yārān
Bağteten geldi başup muhtesibāsā ramaān

Seng-i perhȳz ü riyāàetle şikestemiyān
Rind-i ‘ayyāşa yine irdi bu mevsimde ziyān

Cām-ı gülgūna bedel elde seraser şimdi
Çekmede subha-yı mercānı demādem rindān

Õatem-i miski-yi rûzeyle dehānı mahtūm
Sāyimiñ cismi hemān aǵzı mūhūrli dükkān

Sūfi savm ile zebānbeste musāhib-i rinde
Eylemiş terk-i cedel şimdi müselsel şeytān

Beyt-i ma'mūr gibi hātır-ı zūhhādābād
Köhne meyḥāne menendi dil-i fāsıò vırān

Zýnet-i şem'-ü òanādýl ile cāmi' rūşen
Şahn-ı 'işretgede zūlmetle miāāl-i zindān

Her mināre òuşanup esriceden zer kemerin
İtmede şevketini māh-ı şıyāmıñ i'lān

Ramaāān şūfileri nevheves-i tǵ'at iken
Köhne mu'tād 'ibādāta virir mi meydān

Saff-ı evvel gözedir hem ola òurb-ı miḥrāb
Býnamāz oldı òafādārı imāmiñ elyān

Secdeye vaā'-ı cebýn eyleyen kāmiller
Ref'-i rey's itmez idüp tǵ'ati şimdi idmān

Sāyime ferḥa-yı iftār gıdāsı var iken
Zýb-i ḥān olmuş aña bunca sımāt-ı elvān

İtse gülgeşt-i çemen seyr idicek ḥaşmetini
Serv-i gülzār ola şātır gibi şýşeyle revān

Berekātıyla bu şehr-i keremāāarıñ olur
Muǵtenem ni'met-i gufrān ile ğarò-ı 'işyān

Böyle bir vāsıta-yı rahmet olan mevsimdir
Dem-i ganýmet didügi zümre-yi ehl-i 'irfān

Böyle bir vakt-i şerefzāde revādır olmaò
Tehniyeyle òalem-i nādire gülüp cünbān

Õaāret-i mýr-i sütüdeşiyeme kim lāyìò
Bāb-ı luḡfinda anuñ Õātem olursa derbān

Nāyil-i rütbe-yi vālā-yı ser-i bevvābýn
Melce-yi ehl-i münā merdüm-i çeşm-i a'yān

Zýb-i sadr-ı kübrā ziynet-i gülzār-ı ra'nā
Õayrḡāh-ı fuòarā luḡfila meşhūr-ı zamān

Bemekýsýret esedheybet ü dildüḡaslet
Bü 'Alýmenkabet ehl-i ḡired ü nādiredān

Maḡla'-ı mihr-i me'ālý 'Alý Beg kim anuñ
Necm-i iòbāli su'ūd ile demādem raḡşān

Nuḡò-ı dildüzı güher nefḡa-yı ḡulòı 'anber
Aña mevrūā-ı peder devlet ü cāh ü 'ünvān

Şemmecüy olsa eger micmer-i aḡlāòından
Büy-ı misk ile şabā ḡulòa olur nefḡazebān

İtse da'vā-yı tefevvuò bu 'aşrda faraāā
Ehl-i 'irfānıñ aña meyli delýl-i rahmān

Böyle mi eyler idim vaf-ı dilāvýziñ eger
Olmasa dayò-ı gam-ı dehr ile dilbeste zebān

Mihnet-i çarh-ı cefâcû beni dilteng itdi
Ceyş-i endûh olup hane-yi òalbe mihmân
[28a]

Revğan-ı ‘anber deryâ-yı Yemendir òahve
Olsa iftârda erbâb-ı dile bir fincân

İmtinânı yedigiñ hep getür burnından
‘Arnavud hardalına her kim ide vaâ’-ı benân

Şeffeden evvel iner burnı leb-i fincâna
Dem-i iftârda tiryākileriñdir seyrân

Qurş-ı şemsi sini-yi hançe-yi iftârda koyup
Qurmı eyledi mânende-yi şem’-i süzân

Yutdı bir loöma idüp anı şikemhâr-ı felek
Dem-i iftârda ammâ sihr itdi ‘ayân

Mazhar-ı nûr-ı tecellý olup şayardı òadre
Bir gice òadri kılarken gören ol şevòı hemân

Câmi’ü’n-nûra varup ben dahı bir şâma òarýb
Tâb-ı şavm ile ne gördüm oturur âh amân

Bir boyı serv-i sehý nûr-ı mücessem bedeni
Cümleten nâz u girişme teni pürşývedân

Teb-i rûzeyle òızar mış ruhı yâ hû yâ hû
Nûra beñzer teni güyâ ki bedensiz bir cân

Gâhi òuyruò şalup ‘uşşâòa o çeşm-i pürgü
Elde mecmû’a òour bu gâzeli ‘işvekünân

Teb-i şavm ile hayāl-i leb-i la'l-i cānān
Oldı mānende-yi zerriye-yi māh-ı ramaān

Al-i dilber lebi hāreyle gürūh-ı hūbān
İtdi İslāmbolı başdan başa sūò-ı mercān

Sā'im-i vaşla ağız miski şunar la'linden
Nuòl-i buseyle bozar şavmını şimdi yārān

Fikr-i 'ıyd ile ide buse-yi 'ıyd-ı vuşlat
Kıyse-yi hātır-ı 'āşıòda òomaz naòd-i revān

Tevsen-i kermrev-i tādāti òand iletdi
Teb-i şavm ile idüp nāzını begüste-yi 'inan

İki mevzūn şem' şanma görüp serv òadin
İtdi mihrāb-ı şehādet götürüp ref'-i benān

Bağladı hıdmete bel üç şerefe zann itme
Kuşanup zer kemer gayretin üç yerde hemān

Mazhar-ı pýşiñe 'ātıfeti olmağıçün
Her menār oldı birer zerfener-i şu'lefeşān

Hame-yi kermrev-i midhati ben daħi Muşyb
Eyledim haàret-i paşa-yı güzýne tekrār

Sāhib-i seyf ü òalem Āşaf-ı hürşýd'alem
Evc-i iòbāl-i kerem mesned-i hıred-i gilān

Nāmdaş-ı şeh-i kevneyn ü habýb-i ekrem
Ya'ni düstūr-ı hıredmend-i nedýmü'l-aòrān

Mazhar-ı feyâ-i Öüdâ haâret-i Aḥmed Paşa
Ki odur şehr-i şehenşâh-ı eòâlymistân

[28b]

105

fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün

(Kaşide-yi Muşyb)

'Âmil ü 'âlem ü süḥanriz ü müşyr ü dānā
'Âoıl u 'âdil ü 'allāme-yi süḥanriz-i cihān

Diòòat-i tām ile òıl òonduramazlar aşıā
Fikr-i bārykine hıç müşyikāfāt-ı zamān

Fārisü'l-hıyel-i hüner òavline dizgin geremez
Baḥşide-yi ḥaò bu ki tefsyrine virmez meydān

ÿilm ü faāl ile mübāhāt iden erbāb-ı kemāl
Meclisinde bulamaz mertebe-yi ebcedḥān

Hāriòu'l'âdedir eṭvār-ı 'adāletnigārı
Cemýy eādād için eylese dehre fermān

Yere gerek ile semde bād ile āteş ile āb
Eyler izḥār-ı uḥuvvet çü gāzāl ü şyrān

Hāşılı 'aòl-ı mücerredle bu tevfýò olmaz
Ṭaòvıyet virmese teyyýd-i Öüdā-yı Raḥmān

Naḥl-i vālāgüher Haâret-i 'Oāmān Paşa
Ki odur dürr-i girānmāye-yi deryā-yı cinān

Gevher-i k n-1  at  ma'den-i elm s-1 vef 
 br y-1 v zer  mefh r-1 ehl-i  irf n

Ceyb-i en' m-1 med r-1 y lem -y1 suh nr z
B b-1 ihs n-1 me f-1 v zer -y1  y s n

Devr-i c dında ah l ni n olur ez c mle
Her g ni  yd-1  er f    ebi  adr-i rama n

M ttehem her suh ndan ni e ma'n -y1 lat f
G rin r her kereminden ni e lu f u ihs n

 b-1 ihs n  dil-i b g-1 g n ya c r 
C yb r-1 kerem-i g l en-i fa r  reyy n

G rmedik biz hele g   eylemedik bill h
B yle bir  adri b y k  saf-1  skenders n

R tbe-yi  adrini seyr eyler iken  anma mihr
T r h-i zerr ni olup t s-1  arh n g lt n

 ks-i  ur -1 mehi  anma Aya ofya  oregin
Sini-yi h le-yi ift rına  oydi devr n

  l u tedb rine tahs n bel g eylerdi
Olsa d ny da eger B   Al  ile Lo m n

R  dine r tbe-yi  irf nına m  all h
 yve-yi h sn-i ed sına  akıllar h yr n

Ca'feri ge di kerem itmede fersah fersah
Kim a nar n mını Ma'n bin Ziy d n ely n

Ṭayy-1 ṭümār-1 kerem eyledi nām-1 ḥātem
Oldı şimdi o vezýriñ keremi vird-i zebān

Hikmetāmüz-1 keremdir o òadar kim ṭab´1
Olamaz aña Aristo ile Loòmān akrān

Eflaṭūn-1 ḥikem-i nabāşinās-1 dehre
Varsa bir ḥasta dil ü nābedevāni ḥüsrān

[29a]

Tutmadan sā´id-i býṭābveriñ býmārın
Vird-i faòrı ruḥ-1 zerdinden ider ana beyān

Āsümān-1 menzeletā Āşaf-1 vālāgüherā
Ey sitemkeşlere luṭf u keremi sāyebān

Gelmedi dehre seniñ gibi vezýr-i ´āòıl
Görmedik biz hele bu ´adli ilā ḥāzā elýān

Buldı ´adlũñle bu etrāf o òadar emniyyet
K´oldı āhũ beçe dünbālereviş-i reyyān

Moranıñ çünki ahālisini iḥyā itdiñ
Ağrıboz şehri ahālýleri ḥod pýr ü cevān

Rüz u şeb şidòıla bilcümle vü Rabbül-Ka´be
Ödmet-i ed´iye-i òāṭiña dāmān-1 bemiyān

Görmedik luṭfiñi òalmadı seniñ ´ālemde
Ben kulün òaldı faòat nāberes-i kāmrevān

'Arà-ı hāl eylesem ben de maḥal ile saña ben
Var mı iöniñ buyur ey Āşaf-ı Āşaffermān

Kime taörýr ideyim ḥālim efendim var iken
Ben seniñ gibi vezýr ibn vezýr-i zýşān

Oldı eş'ārıma taḥsýn ideli baña ta'ab
Münşi-yi pākedā muḥteri'-i tāzezebān

Āteşinlehce ben ol Şevket-i Rūmam ki ider
Hiddet-i ṭab'ımı A'cām görünce efgān

Reh-inārefte yine cilvegeh-i ṭab'ımdır
Dād-ı Ḥaòdir baña bu feyà ü kemāl-i 'irfān

Ma'ni raòş eyler etegiñ eyle menend-i ḥabāb
Olsa mevc-i yem-i ṭab'ımla eger destefşān

Ne òadar çābük ise eşheb-i ṭab'im ammā
Esb-i baḥtım o òadar lengrev-i býið'ān

Ser-i keşlik ideyor elde degildir başı
Vādi-yi cerre òaçar eylesem irḥā-yı 'inān

Köstegi Úıbrısa sezā şıyrup efserini
Kaldı āḥūr-ı felāketde ne arpa ne şaman

Belini bükdi o lāger-i yemān-ı yeysiñ
Bu òadar bār-ı girānı niçe çeksün ḥayvān

Kýse-yi ḥātır-ı şāyimde komaz naòd-i şu'ūr
Kesret-i maşraf-ı 'ıydıyye vü ḥarc-ı ramaān

Rūze-yi sa'ým odur tābeòabūl olmazsa
Fıtra-yi vācibe-yi himmetiñe ger şāyān

Mūş düşse yarılır başı bizim kilarda
Tam taòir òaldı derūnında ne sýr ü ne şoğan

[29b]

Vay var olmaz ise maṭbaḡ-ı iḡsānuñdan
Ac da'vācı gibi ḡaşre dek eyler efgān

Ne bu vādi-yi nevāyýn-i teşekký a Muşýb
Oldı her bir sūḡanuñ kāşif biñ zār mihmān

Midḡat-ı zātın edā ise murāduñ o muḡāl
Bilürem yok aña bir vech ile ḡadd u imkān

İtdi iẓḡār 'acz-i lāl olup evşāfın

Bu ḡadar dāniş ile bu ḡalem-i nādire dān

Vā'iz mükeşşer-i kürsý gibi şıḡlet virdüñ

Yeter iṭnāb-ı sūḡan ḡayrý du'ā ile hemān

Her sene pādişeh şavm melā'ik 'asker

Tā ola ḡaymezen-i nāḡe-yi bühnā-yı cihan

Ola yā Rabb o pāşā-yı celýlü'ş-şānuñ

Her şeb ḡadr u ḡüni 'ıyd-ı sa'ýd ramazān

106

Beyt

fe'ílātün fe'ílātün fe'ílātün fe'ilün

al'a-i tende alar nūşý yi nālelerim

ağırır bürç-ı bedenden gönül Allāh yekdür

107

Beyt

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Hemān hüsñünde müjgāniña āsūdedür ebrular

Fedā-yı týğ olur hāzýn tecavüz eyleyen mūlar

108

Beyt

fe'ílātün fe'ílātün fe'ílātün fe'ilün

İstikāmetde alem şu'lede şem' olsa kişi

Yine miörās-ı azādan başuñı or taramaz

[30a]

109

(Gazel-i) 'Arýf

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Bize sāký ne cām u ne mey-i engür göstereñ

Hemān 'aks-i rah ile sýne-yi billür göstereñ

Niřān bendeki ey şeh yeter dāġ-ı dil-i ‘āřık
Ne kayd-ı defter-i icmāl u ne mehmūr gōstersün

Kūřād itsün kitāb-ı řal‘atūñ ol ħ‘āce-yi ħüsnüm
Talebkār-ı viřāle nüşa-yı meşhur gōstersün

İden tasavvur ħüsn-i rūyuñ ol naĥl-i dilārānuñ
Deĥān-ı nāziküñ ser-ġonca-i mestūr gōstersün

Diyār-ı milket dil źabtına ol řāhı býdādım
Suťūr řafĥa-yı ħüsnüñ bize menřūr gōstersün

Ne kādır-i pāymāle řeyř-i ħüsnüñ ol řehüñ
faraāā süvār-ı mūr ĥaťı leřker-i Timur gōstersün

Dil-i ġamdýdeye sermāye baĥř-i inbisāt olmaz
Felek isterse her ġün řad hezārān sūr gōstersün

‘Arýfā böyle ři‘r-i dil-pezyre peyrev olmaġda
Tařannu‘ñuna erbāb-ı sūĥan maĥzūr gōstersün

[30b]

110

Tārýh-i Bār'ý Efendi

**Berāy-ı haṭṭ-ı müşkýn mýr kāmbyñ Aḥmed Beg yegen ḥazret-i velý'n-ni'mem
mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün**

Vezýr dād-ı mu'tād ü Felātünre'y ü isti'dād

Müşýr-i fā'ikü'l-endād ü düstür-ı felek-i münkād

N destür ašef-i yektā ḥidýv-i 'atıfet-i peyrā

Cenāb Muštafā Pāšā yegāne dāver-i neḳḳād

Kerembaḥšā ki ḥāš u 'amme-yi elṭāf-ı firāvāny

Değil mānend ebr-i nevbahāri ḳābil ta'dād

Nazýri gelmeyüp dehre emekdār anı ihyāda

Niçe šāyānınuñ ḳıldı çerāğ-ı baḥtını ýḳād

'Ale't-taḥšýš ḥ'āherzāde mýr-i celýl-i šān

Cenāb 'Arif Aḥmed Beg necýb bāhirü'l-üstād

Niçe yıldır olup 'izz u sa'ādetle mührdārı

Rızāsın celb ve taḥšýle iderdi küşiş-i müzdād

Ḥulūš ārā nehādý ḥüsn-i aḥlāk Ḥüdā dādı

Nev-ā-nev eylemişdi býşümār āḥrārı isti'bād

Olup ve'l-hāşılı ādāb u rüŝd ü ŝidk̄la mümtāz
Derūnı Āŝafında mihri olmıŝdı kavý bünyād

Mezýd-i iltifāt Āŝafyāyı cezb idüp āh̄ir
Vucūdunda olan āŝār istiḥkāk māder-zād

İdüp terfý' o destūr mükerrerrem k̄adrini kıldı
Kerýme-zāde 'iŝmet-penāhın 'ağd ile dāmād

Bu vech ile çerāğ-ı hāŝ idüp ol mýr-i zýŝānı
Geyürdi ḥil'at-ı semmūr u ḥaṭṭın eyledi āzād

Ne nev ḥaṭṭ-ı dilārā kim temāŝā-yı ŝafā baḥŝý
Riyāz-ı dilden eyler i'tibār sünbüli eb'ād

Yazıldı gūyiyā dývān-ı ḥüsnüñ vaŝf-ı pākde
Bir iki beyt ile 'ünvānına taḫrýz-i nev inŝād

Leṭāfetde zülāl-i ŝafa ğayr-ı týz olup ḥüsnü
Görenler ḥaṭṭın itmez sebze-yi āb-ı ḥayātı yād

[31a]

Degil nev ḥaṭṭa mevc-engýz olup deryā-yı ḥüsn ü ān
Kenāre 'anber mālānihāye eylemiŝ ýrād

İdince Bār'ý tebrýkine ŝad ŝevk ile sür'at
Olup bu müjdeden dünyā ve māfýhā k̄adr-i dilŝād

B bāl-ı 'ızz ü devlet tã'ir hüsne mübârebkâd

111

Ġazel-i Penç Mişrâ' -ı Fârsý

Nýkbeĥân dest beküşâyedzirecâ efşân küned

Süz-ı bat rā kütâh büved rā 'akrân küned

[31b]

112

Târýĥ-i Bâr'ý Efendi

mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün

Ĥidýv-i revnaĥ efzâ-yı binâ-yı himmet-i vâlâ

Cenâb-ı Muştafâ Pâşâ-yı Āşaf re'y ü mülkârâ

Zehý düstür kim ıaşr-ı refý' şânına gerdün

Olurdu süllem-i nüĥ pâye-yi çâr u býper-i 'ankâ

Reĥâya oldıĝı günden berü zıll-ı efgen-i re'fet

Bu şehri kıldı ıabz-ı luşf-ı reşk cennetü'l-me'vâ

'İmâr-ı milket ve te'sýs benbân nizâm ile

İdüp emn 'ibâdu'llâha bezl sa'y lâyuĥşâ

Niçe âşâr ĥayra tâze tarĥ-endâz olur eyitdi

Niçe muĥtâc-ı tecrýd-i binâ câmi'leri iĥyâ

Ḥalýlu'llāh ceddü'l-enbiyānuñ āsitānında
Bu köhne kaşr-ı şāyānı görmeyüp ol dāver-i yektā

Bugüne sāḥasın tevsý' ile tecrýde himmetle
Sitāyiş-i Ḥavāfý oldı sākinān-ı 'ālem-i bālā

Zehý tevfüķ-i eşer vaz' itdi bu cāy-ı muķaddes
Ki ḥākin òudsiyāne eylerdi kuḥl-i dýde-yi býnā

Hoşā nevṭarḥ kim ḥüsn-i nuķūş-ı kemterin levḥi
İder bir ḥabbe resm-i kaṭ'a-yı Behzāde istihzā

Nücüm-ı çarḥa reşk-endāz olup her naķş-ı gülmýḥı
İder ḥürşýde her bir şems-i zerrýn-i istignā

Nihān her cām-ı tábānında bir mir'āt-ı İskender
Nümāyān her müzeyyen levḥasında gülşen-i şettā

113

32a

(Tercýy-bend-i Şehrý?)

mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün

I

Dersen kim anuñ mihr-i vefāsın niçe bilsem
Nāz ile niyāz eyler ise saña muķaddem
Bildüñ anı cāna olacaķdur saña hemdem
Sür ḥāk-i kudūmine o yāruñ yüzi her dem
Ağlansa da māni' degil ol ğonca-yı gül ķasem

Êýrā ki ser-şiken göz nūr-ı çeşmine şebnem
Şakınmalıdır kendüyi ‘aşık olan âdem
Altunla yazılsa n’ola bu beyt-i müselleme

Aldanma şakın dilberüñ ol fitne-yi cūsına
Bir gün atar seni elbet ferdā kıyusına

II

Seyr eyle bu ‘âlemde olan hâlet-i mekri
Her birisi bir zülfise hâlüñ esýri
Almış başına her biri bir derd-i kebýri
Söyletsüñ eger kalem-i ‘uşşākuñ aḥýri
Kahr eyler ise rāḥat ider işbu zamýri
Güş ile gözüm nūrı seḥr içre müniri
Söylenmemiş ‘âlemde bu sözdür hele Şehri
Oldı bu beyt-i ṭab‘ıma bir kıṭ‘a vezýri

Aldanma şakın dilberüñ ol fitne-yi cūsına
Bir gün atar seni elbet ferdā kıyusına

114

**Nevýn eşer-i rengýn ṭab‘-ı belāgatāgýn-i ḥazret-i velyyi’n-ni‘mem
mefā‘ýlün mefā‘ýlün mefā‘ýlün mefā‘ýlün**

Olur ḥaṭ zāhir olsa tāb-ı ruḥsār-ı bütān gāyib
Seḥāb irdükde elbette olur mihr-i cihān gāyib

Hevā-yı zülfi evşāfında dil itmekde cānbāzı
Terāzū-yı kalem elde ve lýkin rýsimān gāyib

Nice taşvır ider Behzād üstād ol perýzādı

Egerçi şüret hüsn-i āşikār ā lýk ān gāyib

‘Acebdür muttaşıl gelmez kenāra şāhid maķşūd

Muķarrer bir zamān hāzır olursa bir zamān gāyib

Hayāl olmaz ne gün kayd u bend olmışdur ey perý

O şūhuñ hañçer-i hūnrýzi zāhir mūmiyān gāyib

[32b]

115

Ġazel-i Bār‘ý Efendi

mefā‘ýlün mefā‘ýlün mefā‘ýlün mefā‘ýlün

Kelāmi şevkrýzolmaķdadur ammā dehān gāyib

Zülāl eyler teraşşüh çeşme-yi āb-ı revān gāyb

Olur ol şāhnāzuñ her güzār itdükce rāhında

Nevā-yı fevc-i ‘uşşāk evcgýr u ‘āşıkān gāyib

Ne sürür-ı ‘arz-ı ruhsār idüp eyler kākülin pinhān

Nümāyān şýr-i hüsn ü ān ve lýkin neyistān gāyb

Unutdurdı ğam müjġānı āhir fikr ebrūsın

Nice mümkün ki şayd kām týr elde kemān gāyib

N'ola gitse ruhuñ seyr eyle dāğ-ı encüm a' dādım
Olur envār-ı şubh oldukça tábān-ı aḥterān ġāyib

Ḳalup kūyında āhım felek dil deryā-yı hicretde
' Aceb ḥayretdeyim sāhil ba' yd ü berriyān ġāyib

Cenāb-ı Muştafā Pāşā-yı Ḥākānı belāgat kim
Olur bezm-i şeref'aynda dil-i dānişverān ġāyib

Riyāz-ı tab' -ı destūrānesi şād āb-ı feyz olsun
Bahāruñ maḳdemiyle tā ki oldukça ḥazān ġāyib

Pesend-i āşaf itse Bār' y bu bāğ-ı nazmım zeyn
Görenlerden olurdu meyl-i seyr-i gülistān ġāyib

[33a]

116

Eşer-i pākṭab' -ı feyznāk Ḥazret-i Velı'n-nimem
(Gazel-i Pıry)

mef' ulü fā' ilätü mefā' ylü fā' ilün

Tāb-ı cemālün ile ziyā-yı nazār gelür
Ḥāk-i rehünle dillere nūr-ı başar gelür

Düşdüm peyām-ı bıy-ı ḥaṭṭuñ intizārına
Peyk-i nesým ile umarız bir ḥaber gelür

Mecrūh-ı tır-i ğamzeñ olaldan dil-i ħazın

Gözdem sirişk yirine ħün ceke gelür

Êevķ ħayāli lezzet-i vaşlı unutturur

Telĥı-yi hicri ‘aşıķa şırınter gelür

Dendān-ı pāki vaşfi ile sāhil-i dil

Deşte buruşte-yi levlev maźmūn-ı ter gelür

Aġyār cān virürse de kālā-yı vaşluña

Aldanma bu mu‘āmeleden çok zarar gelür

Bu nābeyān-ı vādý-yi eş‘āra Pýriyā

ancaķ süvār-ı edhem fażl u ħüner gelür

117

Velehu Eyāān

Gazel-i Pýrý

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ylü fā‘ilün

Levh-i derūna gāhý şafāgeh gider gelür

Ger nýk u bed nuvişte kilik-i kader gelür

Dildāde olma ‘işretine bezm-i ‘ālemüñ

Kem neş’esini añlamdan derd-i ser gelür

Seyr itdirür mi mihr-i murādı felek meger

Çeşm-i ümýde hā'il olur eşk-i ter gelür

Şeb tâbeşubh secde ber tã'at Hâk ol

Elbette şafvet-i dil ü feyz-i seher gelür

Temkyn-i hâke sa'y idegör yoħsa Pýriyâ

Emvâc-ı baħr cünbüş-i 'âlem gider gelür

[33b]

118

Nazýre-yi müzeyyyel-i Bâr'ý Efendi

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ylü fâ'ilün

Ebrûlaruñ ki nâz ile hançer çeker gelür

'Uşşâk biñ niyâz ile göksin gerer gelür

İçsem şarâb-ı la'li hayâlûñle hün-ı dil

Her kaçresinde bâde kadar neş'eler gelür

Luţfi taħallüf itse de kesmem ümýdi kim

Bir gün yine şu eşki yirine açar gelür

Süzân iderdi âteş-i hicrûñ vucûdumı

Ammâ dümü' dembedemim şu siper gelür

Per-i **Qorus**²⁷ olsa bir gice ol mâhir ü baña

Şevkıyle rüy-ı Şâm'a nür-ı seher gelür

²⁷ Halebin kuzeybatısında bir vilayet

İtmekdeyim ziyāretüni hor isem dağı
Her gün ĥayāl kūyınā biñ kez gider gelür

Faĥr-i zamān Muřtafā Pāřā-yı ‘Ālyřān
Kim řehresāy-ı dergehý řādān döner gelür

Yek kaçre-yi āb luşfi ile bulsa terbiyet
Býřübhe řab‘ Ĥanzala řa‘m-ı řeker gelür

Ger nātüvāna taöviiyebaşş olsa himmeti
Mür-ı za‘ýfe muķadderāt řýr-i ner gelür

İķbālin eyledükce tefeýýül-i kitābdan
Her def‘asında āyet-i Fetĥ ü zafer gelür

Mecrā-yı şab‘ı ĥurrem ola cüy-ı feyzden
tā ehl-i nazm kilkinde kim raşş ter gelür

Nazm-ı ĥidýve Bār‘ý itdükce iķtizā
Maźmün güliyle bāĝ-ı dile zýb ü fer gelür

Düstür-ı muĥterem ki gülistān şab‘ınuñ
Yādı mehebb-i feyz-i Ĥudādan eser gelür

[34a]

119

Velehu (Gazel-i Bārī'ý)

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Esýr it dilberi şāniña ki tırrañ saç ađ olsun

Kaşuñ çat taķ-ı eyvān-ı cemālũnde şaçag olsun

Hemýşe perçemũn ta'yın kıl serhad-ı gerdāne

Ɔoy ol manşıbla bu ejder gibi vālā çerāđ olsun

Yeter bu deñlü olduķ telhkām-ı zehr-i hicrānuñ

Birez de sũkker-i vaşluñla dil şýrýndimāđ olsun

Senũn kim gũn-be-gũn böyle teraòòydār olur hũsnũn

Niçe 'uşşāk senden dil-i bed āmān ferāđ olsun

Mişāl-i Bār'ý 'azm-i diyār 'ışķ ise kaşduñ

Saña bu yolda melek mũlk-i terk 'ār evvel konağ olsun

120

Velehu (Gazel-i Bārī'ý)

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Çũ şal-i āl-i cānāne kimũn başına dũndũm

Çevirdi bağrımı kana kimũn başına dũndũm

‘Aceb mi şâne-yi perçem gibi dilşerhadâr olsam

Ƙodı şanduk nisyāna kimüñ başına döndüm

Zebānım āteş efşānılıkla oldı şekl ustura

Ki çaldı çerh-i sūzāna kimüñ başına döndüm

Demlerim şıķlet-i mendilden hālý cebin olsam

Ki virdi derdsiz cāna kimüñ başına döndüm

Cefāda Bār’ý hemhāl esb-i esbāb oldum

Ƙodı pā bend-i hicrāna kimüñ başına döndüm

[34b]

121

Velehu (Gazel-i Bārî’ý)

mefā’ylün mefā’ylün mefā’ylün mefā’ylün

Göñül kim perçem-i müşkýniñe üftāde ķalmıřdur

Yeñi başdan yine bir ķaydı çok sevdāda ķalmıřdur

Rübūde eyleyüp Tātār-ı ğamzeñ nāĝehān ‘aķlım

Metā’-ı šabr u sāmānım kef-i yağmada ķalmıřdur

Bulursam hāķir āhın n’eylerim kühl-i šafā hāni

Gözüm ancak o çeşmi nergis-i şehlāda ķalmıřdur

Ümýd sâhil-i vaşluñla bu işkeste fülk-i dil
Niçe demdür ki baħr-i şevk-i lâyuħşâda ҡalmıřdur

Nedür cürmüm k'idüp aġyârı her gün maħrem vuşlat
Dimezsın kim ġamımla Bâr'ý tenhâda ҡalmıřdur

122

Velehu (Gazel-i Bâr'ý)

mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün

Ne mümkin tutiyâ rüşen ҡıla çeşm-i temennâyı
Meger imdâd ile cânânenüñ ġâk reh-i pâyı

Firāvânı ġâk ile genc-i cevâhirdür n'ola ҡılsuñ
Nigebân-ı gerdeniñde ejder ġýsü-yı ġarrâyı

Olaldan telġkâm-ı . hicr-i câm-ı la'l-i řýrýnüñ
Keser nâmım cibâl-i şöhret-i Ferhâd-ışeydâyı

Gelürdi kârbân-ı 'ıtr-ı fitne Çýnden ġüyâ
Getürdüke řabâlar perçemüñden büy-ı zýbâyı

Ġam-ı hicrünüle oldı Bâr'ý ol deñlü kârbân kim
Siriřk-i dýdesi deryâ-yı ġün eylerdi řaħrâyı

[35a]

123

Velehu (Gazel-i Bāri'ý)

mefā'ílün fe'ílätün mefā'ílün fe'ílün

Göñül ki kân-ı heves-i cevherin her ân ister

Ne sūd nūş-ı emel zemzemin zamân ister

Her ehl-i hüsne nigāh itmez mi ki maḥbūbuñ

Ruḥında ân gibi dilnişýn nişân ister

Rehinde ḳaldı göñül yād-ı ebruvānı ile

Ki bu memerrde olan derkemýn kemān ister

Ümýd-i bāde-yi la'lüñle dil niçe demdür

Ayaòda ḳaldı efendim elin alan ister

Keremle Bār'ý hýç ḥayr-ḥ'āh olur mı ḥasūd

İnanma itse ne deñlü yemýn yemān ister

124

Velehu (Gazel-i Bāri'ý)

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Degil mi saltanat bir şāh-ı hüsne ḳul olup sevmek

Ḥayāt-ı tazedür bir tázeye 'ömri fedā itmek

Miyān-ı nāzikiñde ḥançerin seyr it ḥayāl eyle

Kimin giçmez dilinden öyle bel zaḥm ile bellenmek

Farķ u temyýz idemezler kırķı ya gödek

Süvār-ı esb-i nāz olmuş gelür pāmāl-i ‘uşşāķa

‘Aceb mümkin mi bir hātır-ı fırıybā sözle indirmek

Gice yāri getürdük bezme lýk āgyār idüp ta‘ķýb

Müyesser olmamışdur yād içinde rāz söyleşmek

Tecellý iktizāsındandır ey zāhid bu hāetle

Sañā düşmiş riyā şatmaķ baña dilber sevüp gezmek

Kenāruñ vaķtı geldi Bār‘ý faşl-ı bahār oldu

Gerekmez mi kenāre yāri çekmek la‘lini emmek

[35b]

125

Velehu eyān (Gazel-i Bāri‘ý)

mefā‘ýlün mefā‘ýlün mefā‘ýlün mefā‘ýlün

Garaà kaşdıma fermān eyleseñ **hışmāne** olmaz mı

Ne zaķmet virmesüñ ol hañçer-i bürrāne olmaz mı

N’içün sūzān idersin sýne-yi kānūn lehýbimde

Biraz raķm eyleseñ ol nāvek-i müjgāna olmaz mı

Beyān-ı rāz-ı ‘aşķa yāri tenhā bulmadum bir şeb

Celýs-i meclis şem‘ olsa da yegāne olmaz mı

Hakýkat kũyunuñ tođrı reh-i meşhũri ol meşkin
Mecãz-ı ‘aşka ‘azmý tehý iden dývãne olmaz mı

Beni tenhã komağ fikriyle bizim ğayre gitdũkce
Dil-i ğamkýnim ãlãma misãfirhãne olmaz mı

Şũmãr-ı raşh-ı mený’ faşl-ı nisyãn olsa ‘işyãnım
Yem-i ğufrãne nisbet kaçre-yi yekdãne olmaz mı

Bahãr izhãri ađdur Bãr’ýnũñ ğonca-yı tab’ın
Yine ađsa nesým şođbet-i cãnãne olmaz mı

126

Velehu (Gazel-i Bãri’ý)

mef’ũlü mefã’ylũ mefã’ylũ fe’ũlũn

Ķavvãs-ı muğadder ki sitem yayın oğurdu
Hayfã baña ğurbet gibi bir kanlu oğurdu

Oldum yine bu hãl ile bir ãfete pãmãl
Kim hũsni niçe Yũsufi meydãna oğurdu

Ķıfl olmađıla mekteb-i vahşetde hemýşe
Üstãd-ı nigheden sebağ-ı işve oğurdu

Bir ğũn olur elbette rakýbũñ saña kaşdı
İkrãma tağandurma ðuzum bũyle oğurdu

Ki muğabbetde bu kãnũnı oğurdu

[36a]

127

(Gazel-i Bārî'ý)

mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün mefâ'ýlün

Dil alur bir bakışda ğamze-yi cādū-yı İsmâ'ýl

İder tūbāya istiġnā òad-i dīlcū-yı İsmâ'ýl

Ferāmūş itdürür insāna būy-ı meşk-i Tatarı

Mehib oldukça bāde-yi tarra-yı hoşbūy-ı İsmâ'ýl

N'ola olsa küşāyiş bahş seyri tab'-ı 'uşşāka

İder ħande riyāz-ı cennete gülrūy-ı İsmâ'ýl

Nigebān oldu būs heşmýni āġyārdan men'

İki týġ-i raşddur şan iki ebrū-yı İsmâ'ýl

Degildür ħāller ğazelān çýný şerm-i ħüsninden

Figende nāfe itmiş diye āhū-yı İsmâ'ýl

Cefākār olmuş olsa müşkil idi ħāki 'uşşākuñ

Vefā meylüfdur minnet-i Ĥudāya ħūy-ı İsmâ'ýl

Bañā kimdür muķābil Bār'ý bu zor 'ışk ile

Şikeste-yi kuvvet itmezse eger bāzū-yı İsmâ'ýl

Ġazel-i Penç Beyt**fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün**

Merhamet kııl bende-yi pürzāra Allāh 'aşkına

Rāzımı ter ter söyle yāre Allāh 'aşkına

Yandı dil Mecnūn şıfat bād-ı şabādan burclar

Yok mıdur geldi diye býçāre Allāh 'aşkına

Gördüñüz mi bu felek tefrýòadır kārı müdām

Virme fırşat böyle bir 'izāra Allāh 'aşkına

[36b]

Nevzemýn-i 'Anā zinişāb-ı tab'-ı belāgaatmeyāb-ı haàret-i veli'n-ni'mem

(Gazel-i Pýrý)**mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün**

Sevdā-yı ser-i zülfüñ ile dil beste degil mi

Bu rābıtamız 'aşòıña peyveste degil mi

Ümmýd-i miyāñıñla tenim döndi ħayāle

Bilmem ser-i mū luţfuña şāyeste degil mi

Muţrib o òadar nağmeleriñ evce çıòarma

Demsāz olan 'uşşāòa nevā beste degil mi

Göstermediñ āzār-ı dile merhem-i la'liñ

Mecrūh-ı ħadeng-i semmýñ ħaste degil mi

İnşâf eyle baò bu ğazel-i sâdeye Pýrý
Maṭbû'-ı vuhûşâyende vü berceste degil mi

130

Nazýre-yi Bâri'ý

mef'ülü mefâ'ýlü mefâ'ýlü fe'ülün

Kaddiñ çemen-i hüsnde nevreste degil mi
Serve nola yâr ile şâyeste degil mi

Def'-i ğam u taḥşýl-i nişâṭ itmesi ṭab'ıñ
İmdâd-ı mey-i la'liñe vâbeste degil mi

Çoò dilleri býmâr-ı ğam-ı 'aşò ile çeksýn
Mâdâm ki ol diyenleriñ ḥaste degil mi

Sar it kilrmend olma ki evââ'ına yâriñ
Hübâna cefâ 'âdet-i peyveste degil mi

Olduñ ğazel-i Aşafa ey Bâri'ý peyrev
Ammâ aña nisbetle bu işkeste degil mi

Pýr-i vüzerâ Muştafâ Paşa ki şenâsın
İḥşâda òalem 'âciz ü dembeste degil mi

Ma'mûr ola òaşr-ı dili dindikçe cihânda
Âfâtdan eyvân-ı felek reste degil mi

[37a]

131

Gazel-i Lāmi'

mef'ülü fā'ilätü mefā'ýlü fā'ilün

Peymāne-yi òaàā ki bizi sermest ider
Peymā-yı deşt-i ğurbet ile dilşikest ider

Bimem meðāò-ı kārımı tāb-ı telāşdan
Devrān o deñlü òadrümi kim hāke pest ider

Germ-i ülfet oldı zühd ile dil òoròaram bizi
Bu vaà'-ı huçeste hele bütperest ider

Māhý-yi baħr-ı hayret olup merdüm-i ümýd
Sayyād-ı çarħ-ı tār-ı müjem aña şest ider

Kayd-ı hevā-yı 'ıyş ile ālāyiş-i fenā
Lāmi' seni òaàā ile ālūde dest ider

132

Gazel-i Lāmi'

Sāòý der cilve künān-ı şavma'a bācām āmed
Zāhid ez cünbiş-i ħod reste bā selām āmed

[37b]

133

Gazel-i Bāri'ý Efendi

fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün

Ramaān ayına mev'ūd idi luřf-ı cānān
Cān yetişdirdi dile makdem-i māh-ı ramaān

Vaşf idüp mu'tekif icrā-yı òekāt oldığını
Çillede zāhid o ħāl ile olmuş pinhān

Bezm-i iftār-ı müte'āl irişüp cāmi'ler
Subh-ı şāyim gibi meyhāneler oldu vırān

.. dili mānend-i sebū parelenüp
Mey gibi keyfleri oldu perýşān rýzān

Düşdi bu şehir-i hıyārında òadeh rağbetden
Dūd-ı hāş ile ağır òahveleridir devrān

Bāri'ý 'ıyda irişmiş gibi mesrūr olurum
Nazar-ı Āşaf-ı dehr ile olursam şādān

Haaret-i Muşafā Paşa ki leyāle nisbet
Şeb-i òadr oldu hazýn ile beyne'l-aòrān

Eşher-i sāyireye faāl-ı meh-i rūze gibi
Vüzerā içre meh-i 'izzeti oldu tábān

Şem'-i iòbāl hemýşe ramaān hürmetine
Ola kandýl-i menār-ı lebi òat òat sūzān

[38a]

134

Nazýre-yi Mýr-i Muhterem

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Eyle ey hāme mehe rüz-ı... ü beyān

Budur elhāò sebab-i bā'ia-i gāfūr Raḥmān

Yilda bir kez o meh-i 'ālemi server eyler

Ya'ni baş bağıyile òıldı münevver ramaān

Gicesi velvele-yi zevò-i şem'-i aḥbāb

Gündüzi şavm u şalāt ile şafā-yı digerān

Ehl-i keyfe göre lākin yine... yeys
Yine býçāreleriñ başına teng oldı cihān

Bu nazýre niçe olsun ğazel-i yār-ı
Nitekim sādece penç beyt ile oldı ħandān

135

Ġazel-i pākýzeeťvār Mýr Celýlü'l-Aġyār
mefāýýlün mefāýýlün mefāýýlün mefāýýlün

Denilse Husrev ü Cem saña şāhım şübhe yoò ħaòdır
Ki menzilġāh-ı vālāzātıña her dem muvaffaòdır

Verā-yı perdeden gösterse rūyuñ şāhid-i maāmün
Ki ref'-i şām-ı zulmet zulmet-i şubħa mu'allaòdır

Nümāyān oldı meyl itdikleriñ aġyār-ı pürkäre
Niçün dirsın kim 'uşşāòa vefā a' dādan elyaòdır

Heves-i kār-ı vişāl-i bezm-i cānān olma ey dil kim
Hayāl-i hicr ile 'uşşāòa leòòet bu ... muţlaòdır

Efendim hüşmendim sevdiğim devletli sultānım
Haòòıñ zann itme 'ālem-i ħalòı nezzāriñda aħmaòdır
[38b]

136

(Farsça Ġazel-i Lāmi')
mefāýýlün mefāýýlün mefāýýlün mefāýýlün

Sebū-yı tevbe şikestem òadeħrā zýr-i ser gerdem
Gubār-ı sürme ezderd-i piyāle pürgühergerdem

[39a]

137

(Lāmi' Gazel)

mefāyylün mefāyylün mefāyylün mefāyylün

Ne dýdem mu'ammā der rūzgārý rüy-ı 'işretrā

Ne ser bordem na'tger bā tevāny rüz-ı maḥabbetrā

[39b]

138

Lāmi' Gazel

Lāmiy baḥşem ehl-i nazār ḥāk-i rūşenest

Nür-ı piyāle ez şerernāk-i rūşenest

[40a]

139

Lāmi' y Gazel

fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün

Seyl-i eşk oldı sürāğ-ı nüvişte vırānemiz

Rişte-yi tūfān-ı mevc oldı sebýlhānemiz

Şüyleden şādāb olur geşt-i bahār-ı 'āşioān

Dide-yi mevt-i sipend olsa 'aceb mi dānemiz

Şübhe-yi ḥāk-i mezār-ı 'āşioān bir şu'ledir

Anuñcün āteşyn perdir bizim pervānemiz

Süret-i bezm-i Cemi āyýne sened gösterir

Gird-i şā'ir-i selefdir gül-i peymānemiz

Turra-yi mevc-i habāb oldu dil-i pürpýç ü táb
Dür olmaz olsa dendān-ı sadefden şānemiz

Õātır-ı rehyāb olaldan ceõbe-yi şevò-i vaţan
Lāmi'yā bir dem òarār itmez dil-i dývānemiz

140

Lāmi' Gazel

fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün

Dehr-i nāhemvārde taḥşýl-i kām itmek de güç
Kām-ı incüye taḥmýl-i evāā'-ı 'avām itmek de güç

Rüy-ı āz olduõca mihrāb taze sūhane yer
Ayrı peydā vü hıfz-ı neng ü nām itmek de güç

Sübḥa-yı iõbāl bir kez olmasun püsýdetār
Dest-i tedbýr ile yerde intizām itmek de güç

Gayriniñ ārāyiş-i kārına nāçār olmadı
Kendi kārın şeygeḥ-i iltizām itmek de güç

Kāfile-yi nāgeşte reh-i nābūd u bār-ı dil girān
Böyle vādiye tekāpū-yı hıram itmek de güç

Teng iken saḥrā-yı vaḥdet cilvegāh-ı .āleme
Úāmet-i sevdāya teklýf-i òiyām itmek de güç

Bār-ı gamla gūşe-yi ḥayrete sergerdān iken
Destşüy-ı tevbe vü maḥbūb-ı cām itmek de güç

Rişte-yi ḥāhişle pāderòayd olan üftādeye
Siflegān-ı 'aşra rüy-ı iltiyām itmek de güç

Lāmi'āsā zýr-i şemşýr-i hevā-yı 'aşk iken
Pýr-i 'aòlı ħüsn-i tedbýr ile rām itmek de güç

[40b]

141

faýilatün faýilatün faýilatün faýilün

Eylemiş gümgeşte rāh u geşt-i hayret himmetin
Şimdi bulmuş merdüm-i dýdem cihān rāhatın

Maħrem olmuş ġālibā vāyız bu şeb raht-ı reze
Dün ser-i kürsýde çoò yād itdi şān u ħürmetin

Var ise başında sevdāsı ħabāb-ı sāġarıñ
Saòlasun zāhid bu rāzı açmasın māhiyyetin

Olmasa levĥ-i suţurlābında ger 'iòd u şāy
Āteşe yaòsun felek eczā-yı zýc-i heyýetin

Olmayan lebsýr-i minnet ðevò-i şekkeròismete
Zýr-i pāmāl-i ħavādiā eyler āĥir devletin

Māsivādan şıyţ-ı feyàe zāhid olmaz destres
Söyleñüz býçāre tahvyl itmesün bu niyyetin

Biz gedādan cāðibe-yi desti kütāh eyledik
Ġayre 'arà itsün felek var ise nān u ni'metin

Ĥāli pýrāye-yi devlet biliben ehl-i ĥired
Siflegān-ı ĥýreçeşmāniñ çeker mi minnetin

Vādi-yi ġurbete sergerdānolursuñ Lāmi'yā
Ġam degül encām-ı kārgerin görürsuñ ĥikmetin

Gazel-i Lāmi'**fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün**

Görmeyüp ğayre revā taḥmýl-i bār-ı minnetin

Haşr-ı nefis itmiş kibār-ı 'aşr şimdi himmetin

Maḥrem olmaz zāhide mestüre-yi bintü'l-ġayb

Baòmasun aña helāli gibi bilsün ḥürmetin

'Arıaın ḥürşýdine hemşehri dirmiş āfitāb

ýArà-ı dýdār ile gül bildirir aña māhiyyetin

Úaḥt-ı Yūsuf raḥtı bulmuşıdı kālā-yı vişāl

Kārbān-ı ḥaz birez erzenin itdi kıymetin

Rif'at-i pendārı ancak vāyizin cihānedir

Gel ser-i kürsýde seyr it cāhilān rif'atin

Olmayan şebnem gibi üftādegāne destgýr

...bilsün zevāl-i āfitāb-i devletin

Olmasun āsūde ya Rab sarşar o yārden

Hāâ iden ehl-i dile bād-ı bürüdet naḥvetin

Mübemū şerḥ eylemiş dýbāce-yi ḥüsnin òaââ

Nüşḥa-yı ḥaṭtına görüñ baḥâ-i 'aşòıñ diòòatin

Lāl olur tütý-yi ḥāme şādiòâ güftārde

Yād idince Lāmý'-i sükkerzebānıñ şoḥbetin

[41a]

143

Gazel-i Lāmi'

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Himmet-i berter ile zāhir olur feyà-i fütüh
Kulle-yi kūha nühuseynin toðuz pertev-i yūh

Mücrime luṭfi füzün olduğın idrāk itse
Tevbeye eyler idi şerm ile şad tevbe-yi Nūh

Cüşiş-i mevce-yi hūnābe-yi yemm-i eşkimde
Şývesýmā-yı şināh eyleyemez keştý-yi Nūh

Düşmedin vādi-yi endýşeye gümgeşte olur
İtse ger ðatre-yi şādý dil-i eyyāma sünūh

Cilveger olmaz idi mesýele-yi ma'ny-yi 'aşò
Metn-i ruhsār-ı cevāb olmasa fetvā-yı şürūh

Şebnem-i feyāden olmaz gül-i hikmet çendān
Gülşen-i hāṭırı seyr itmeyicek cām-ı şabūh

Hilye-yi cāme-yi tevfyò ile zeyn olmayıcaò
Lāmiyyā kesb-i cemāl eyleyemez şāhid-i rūh

144

Farsça Lāmi' gazel

mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün

'ālem-i heves sünen-i i'mār ne ber zed
Devlet-i bahşed perde-yi agyār ne ber zed

[41b]

145

Farsça Lāmi' ğazel

fāyilatün fāyilatün fāyilatün fāyilün

Bes ki beṭālī' i peyveste nāçarem henüz
Vez çünyn kārý zi ḥod sergeşte byzārem henüz

146

Lāmi' ğazel

mef'ülü mefā'ylü mefā'ylü fe'ülün

'Aşıòñ ile luṭfuña şāyeste degül mi
Çoòdan sitem-i cevriñ ile ḥasta degül mi

Sevdā-yı ser-i zülfüñ ile şāne-yi ḥātır
Sad raḥne-yi ümýd ile şikeste degül mi

Bigāne degüldür dil-i divāneye Mecnün
Bu silsileye ol daḥı peyveste degül mi

Býhüde dilā būs-ı lebin ḥāhiş idersin
Bu bāğda ol fākihe nāreste degül mi

Lāmi'òalem-i nādireperdāzi-yi Āşaf
Tanzýr ile taòlýde raòambeste degül mi

Ṭab'da hüveydā olan āāār-ı meāāmýn
İnşāf idelim şýve-yi güldeste degül mi

Ümýd-i füyüaat ile daḥı sūde-yi ḥāki
Kesb-i şeref ü 'izzete vābeste degül mi

147

[42a]

Farsça Lāmi' ğazel

fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün

Yā Rab ez luṭf-ı tu benümā-yı merā şāhidkām

Ez dem-i vaḥşet bā zār-ı merā bāz merām

148

Farsça Lāmi' ğazel

fāyilātün fāyilātün fāyilātün fāyilün

Ez ser-i da'vā-yı bedāmān-ı hūş tā gýrem

Ez ḥodem geşte zi ḥod ğayri temāşā gýrem

[42b]

Gazel-i Lāmi'

149

feýilātün feýilātün feýilātün feýilün

Sālik-i şehir-i ḥired derbeder olmaz da nolur

Teşne-yi 'aòl u dile derd-i ser olmaz da nolur

Maṭla'-ı ğurbet olur menba'-ı ḥünāb-ı sirişk

Şafaò efsürde-yi ḥün-ı seher olmaz da nolur

İtse meclisde nihānyce tebessüm sāòy

Dil-i efsürdeye rüh-ı dýger olmaz da nolur

...tıyneti gülğonca gibi pāk olanıñ

Şebnem-i rahmete rüyı nażar olmaz da nolur

Şoḥbet-i pýr-i ḥirāmān ile lebsýr olanıñ

Kāse-yi miĝfer-i seri pürgüher olmaz da nolur

Zātın āyýne-yi cān itmeyen isti'dāda
Nüşhayı ma'rifete býhaber olmaz da nolur

Lāmi'yā tuṭı-yi hoşnağme-yi nāy-ı ðalemim
... sühan şeker olmaz da nolur²⁸

150

Gazel-i Pýrý

**Eāer-i Ğarrā-yı Nevzemýnedā-yı Ṭab'-ı Müşkilgüşā-yı Haàret-i Veli'n-ni'mem
feýilātün feýilātün feýilātün feýilün**

Yāre esrār-ı dil-i zārı demek müşkildir
Söylemek şu'bter ü söylememek müşkildir

Gerçi ebnā-yı zamāne ile müdārā hoşdur
Vaā-ı a'dāya taħammül ðatı pek müşkildir

Rağıb zāyil olur çünkim ħabāb-ı devlet
Böyle býhüde yere sarf-ı emek müşkildir

Sayd-ı dil elbette luṭf u kereme vābeste
Ka'r-ı deryāda tehý şayd-ı semek müşkildir

[43a]

151

Gazel-i Arif

Lişāhibi'l- Mecnū'a

feýilātün feýilātün feýilātün feýilün

Sāòiyā bezme getür cām-ı feraħzā görelim
Vire mi ðevò ü şafā ħāṭıra şahbā görelim

²⁸ Dizede boş bırakılan yer siliktir

Elde mýnā-yı 'araò hançer-i hūnýn bemiýān
Böyle bir 'iřveger ü dilber-i zýbā görelim

Eyleyüp bezme o şeh-i nāz ile āhesteħırām
Def'-i ğam eyleye mi ħātır-ı řeydā görelim

Kābil-i vuşlat olur mı o şeh-i nāz ey dil
Neye müncer olacaò ħālimiz ayā görelim

'Arifā bu ğazeli eyle 'Arýfe ýřāl
Ola mı himmet-i tanzýr ile ğüyā görelim

152

Nazýre-yi 'Arýf

feýilātün feýilātün feýilātün feýilün

Sāòiyā bezme gel 'ıyş-ı řarabefzā görelim

Cām berkef seni ey gonca-yi ra'nā görelim

Sayòal-ı jeng-i elemdir bize şun cām-ı řafā
Yeknefes āyine-yi òalbi mücellā görelim

Ferř-i rāh eylemege meclise teřýfñde
Bir girānòadr ü behýn kāle-yi zýbā görelim

Çeşm-i mestāne ile yār idüp 'uřřāòā nigāh
Nice olur řevò ile ħāl-i dil-i řeydā görelim

Sāf ola řafħa-yı dil tā ki ğubār-ı ğamdan
şüst ü çü itmege bir āb-ı muřaffā görelim

Olmağa peyrev 'Arýf 'Ārif-i dılçüya
Tüti-yi kilc-i süħanperveri ğüyā görelim

Nazýre-yi Rāmiz Efendi**feýilātün feýilātün feýilātün feýilün**

Bezm-i meyde bir iki cām-ı muşaffā görelim

Süret-i şāhid-i maṭlūbı müheyyā görelim

Virelim āyine-yi òalbe cilā-yı itōān

Rūy-ı maḥbūb-ı ḥaòýòati hüveydā görelim

İdelim Kaṭre-yi vuşlat ile taḥşýl-i ğmā

Şeb-i 'ıyd içre yine bir meh-i ğarrā görelim

Hayr ile eyleyelim vuşlat-ı yāri ta'byr

vāòı'ā ḥāle münāsib nice rüyyā görelim

... 'Arif ile 'Arýfāye...peyrev olup²⁹

Rāmizā ḥāme-yi nazmāveri ğüyā idelim

[43b]

Hüve'l- Feyyāàu 'Ammi'l- evihi**Şitāiyye dersitāyiş-i Haàret-i Úāāiyy-i Selānik 'Ani'd-Devāmik****'Arýf Lehýf Güft****faýilatün faýilatün faýilatün faýilün**

Nāgehān cünd-i şitā irdi görüp ṭoñdı zemýn

Milket-i ğülzārı tārāc itdi sertāser hemýn

Hānümān-ı ğülşeni òıldı esāsından ḥarāb

Bād-ı şarşar ne nihāl-i ğül òodı ne de yāsemýn

²⁹ Bu dizede boş bırakılan yerler siliktir

Serteser maḥv oldı ezhārı riyāà-ı gülşeniñ
Şiddet-i sermādan eşcār oldı cümle sehmgýn

Sāde bir köhne libās ile miyān-ı bāğda
Tāb-ı cism-i servāzāde hezārān āferýn

Úalmadı ferḥunderūy-ı nevbahārýden nişān
Yoòdur āāār-ı ḥayāt oldı bu dem mürde zemýn

Zehresi yoò saṭvet-i veyden ide izhār-ı tāb
Şimdi āteş künc-i külḥanda ṭurur serderkemýn

Rūy-ı serd ile görince leşker-i sermāyı hep
Serv-i bāğ olsun mı tenhā gamdan āsūdeniştýn

Bu cihān-ı nāāebātıñ ṭavrı nāhemvārdır
Gösterir ḥande-yi bahār ammā ki vey çın çın

Birbirine hep muḥālif kār-ı vaà'-ı rüzigār
İmtidād ile bulunmaz vefò-i dilḥāh üzre çýn

Germ ü serd ile tegāyürde çü devri 'ālemiñ
Bu bezimgāha esemez dil olup elfaòirýn

Midḥat-ı vālāsına sende liyāòat yoò 'Arýf
Bāğ-ı meğādan ne deñli ṭabýiñ olsa mýveçýn

Çün süḥanfehmāne vafidir kelām-ı muḥtasar
Terk-i itnāb it du'āsın iltizām ile hemýn

Tā ki her sāl 'āleme mihmān olup cünd-i şitā
Germ ü serdi ola ta'òyb 'ādet-i çerḥ-i berýn

Germ ü serd-i sarşar-ı ekdârdan mahrûs olup
Dâyimâ olsun zahýri haâret-Rabb-ı maşýn

[44b]

155

Gazel-i Şevket Taħmýs-i Lâmi´

Merâ ki rûz-ı siyâhem felek medýd küned
Ġubâr-ı hâtır-ı ğamdýderâ mezýd küned
Cebýn-i mu´âmelerâ şedýd küned
Müdâm tu be dilem ez mey-i ümýd küned
Be ným òatre-yi hûn-ı hoşrâ şehýd küned

[45a]

156

Gazel-i ´Ārif Beg

feýilâtün feýilâtün feýilâtün feýilün

Sûz-ı dil mest-i mey-i ýaşò ile çün pervâne
Āteş-i hicri gice söyledi yana yana

Şem´-i hicrâna taħammül ile ağardı figân
Böyledir terk-i vücüd eyleme müştâðâne

Gam degül hicri ile olsa eger dilimizde
Bir hafýce sühânım var dir isem cânâne

Bâde-yi ´aşò ile âlüdeyem ey sâðý amân
Gelmesün duħter-i rez bir daħi bu meydâne

İdüp ihdâ gazel-i pāk-i ´Arýfe ´Ārif
Maðşadıñ arâ-ı hulûş itmek ise yārâna

157

‘Arýf

feýilātün feýilātün feýilātün feýilün

‘Arà idüp sūz-ı dil-i ‘aşò ile yana yana
Yandı yaòıldı gibi şem‘a gice pervâne

Sāòiyā cām-ı kederşūyuñu şun býkülfet
İncilābahş ola mirýāt-ı dil-i rindâne

Kūhken vādi-yi ‘aşò içre ‘aceb nām aldı
Atmañız Kays-ı dilāşüfteyi de yabana

Hayli dem bülbul ider goncaya hālin taòýr
İrmedi hāşılı efsāne-yi dil pāyāne

Bezm-i ‘aşò idemez vaà-ı òadem ehl-i riyā
Merd-i pākýzedil ister gele bu meydāna

[45b]

158

Tārýh-i Berāy-ı Haţ Berāverden

mefāýlün mefāýlün mefāýlün mefāýlün

Burc-ı melāhat-ı şems-i garrā-yı cihānārā
Ki zātın òıldılar teşbýh güyā ki şu‘le-yi nūra

Görenler tābiş-i ruhsārını teşbýh-i dýgerle
Didiler nürdur güyā ki inmiş cām-ı billūra

Ten-i sýmýnine òil òonmamışken ol meh-i hüsñüñ
Haţāver oldu la‘li döndi berhūdār-ı fağfūra

Şuyā‘-ı mihr-i ruhsār ile ol haţ-ı siyeh elhaò

Hemān dönmiş beyāà òaðumda bir parça semmūra

Keder geldi safā-yı hüsne parmaòdār haţından

Halel viridi ğamı bu rūzigārıñ şemý-i káfūra

İki aşba´ òadar vaòt-i äuhāda gün tuţulmıřdır

Haţţ-ı nev şanma geldi rüy-ı táb-ı şems ü nūra

Degül şeb-i leb-i la´linde haţ güyā ki resm itmiş

Dehānın òıl òalemle Māni-yi òudret per-i mūra

Degüldür tarh irdi haţţ-ı nev-i cāmiýn-nūruñ

Yapıldı òurb-ı mihrābında güyā iki maòşüre

Hayāl-i çeşm-i býmār ile devr-i haţţ-ı rüyında

Göñül bir hastadır kim yaşlanur bālýn-i semmūra

Degül haţţ-ı siyeh la´l-i şekerhandanın ol şūhuñ

Benefşe şerbeti òoydı derün-ı cām-ı billūra

Efendim haţ görindi cābecā ´anber gibi ğayri

´Acebdir raħm gelmezse o hisset-i nāz-ı magrūra

Degüldür rüy-ı ālinde o şūhuñ haţţ-ı nev güyā

Siyeh hācible örtüldi Muşýbā beyt-i ma´mūra

Görince hātif-i ğaybý didi derhāl tārýhin

Bugün güyā yazıldı süre-yi veşşems billūra

Sene 1135

[46a]

159

Muşyb Efendi Güft

feýilātün feýilātün feýilātün feýilün

Tarf-ı ebrūsına dek haç yürümiş mūr gibi

Bir taraftan güvelenmiş yine semmūr gibi

Pertev-i şems kalur şuyle-yi billūr gibi

Tursa ol māh-ı münýr āyine-yi nūr gibi

Tel kırmış gice serraşte virüp çalındı

Güşuma nağme-yi 'uşşāò ile tanbūr gibi

Yüz çevirdiyse dem-i vaşl nola oldu yine

Büse-yi gerdün-ı káfür yine destūr gibi

Yed-i beyāā-yı hayāl ile dil-i bytābım

Şecer-i nūr bitürmüş Cebel-i Tūr gibi

Haçı serraşte virüp püşt-i leb-i la'linden

Müydār oldu yine kāse-yi fagfūr gibi

Pāy-ı hāmem öiyiyor bu varaò-ı eş'āra

Yağ dökdi biri meclisde bugün kūr gibi

Cerb-i şýryne Muşybā bu gayūr-ı yuşşāòım

Yüzine bu sögse lebleri mecbūr gibi

160

Tarýh-i Aḥmed Beg Berā-yı Maḥdüm

mefäýlün mefäýlün mefäýlün mefäýlün

Cenāb-ı Haàret-i feyyāà nuṭò-ı luṭf-ı òudretle
‘Aṭā òıldı bu maḥdüm-ı güzýni feyà-i raḥmetle

Yetiřdi nefḥa-yı sūr‘atde bir gülgonca-yı ra‘nā
Hüdā göstermeye bād-ı ḥazāna çeşm-i ‘ibretle

Yine emvāc-ı bahr-i feyà bir āfet eyledi ilōā
Bu dürr-i řāhvārı sāḥil-i imkāna ḥikmetle

Hüdā-yı Lemyezel luṭf-ı ṭavýl-i ‘ömr idüp iḥsān
Ola dünyāda ‘ilm-i ‘ālim-i ‘izz ü faàyletle

Sıyāmıñ on ṭòuzı yevm-i cum‘a nāgehān ol dem
Ḳadem başdı cihāna çünki òğrendim sa‘ādetle

Du‘ā ile didim ‘Ārif hemān mevlūdine tārýḥ

Sayıd ola Mehemed Beg cihāna ‘ömr ü devlet ile

Sene 1166 tārýḥ-i dertamām fi 19 (ramaāa)n (1)166 Yevm-i cum‘a 116(6) Receb

161

Tārýh-i Dýger Berāyí Mýr-i Maḥdüm

fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün

Lafz u ma'nen bāniòat mevlüdine tārýh didim

Mýr Meḥemmed zādı biñ yüz altmıř altı sālidir

[46b]

162

Muřýb Efendi

mefäýlün mefäýlün mefäýlün mefäýlün

Niyāz itdikçe nāza ol dilārāyı ben ögrettim

řekerḥand-ı niyāza verd-i ra'nāyı ben ögrettim

Dili zencýr-i zülf-i pýç pýç-i yāre bend itdim

O tıfl-ı nāzperverde bu sevdāyı ben ögrettim

En evvel cām-ı 'ařòı çeşm-i mest-i yāre ben şundum

Nuòl virdim cigerden nūř-ı řahbāyı ben ögrettim

Elifden bařladup ýilm-i füsūna levh-i sýnemde

O tıfl-ı mekteb-i nāza bu ma'nāyı ben ögrettim

Úopardım řaḥn-ı sýnemde nice kez bildi řivārın

'Inān-ı esb-i cevri yāre irḥāyı ben ögrettim

Dil-i āzāde òayd-ı bend-i zülfünden rehā bulmaz

Ser-i zencır-i sevdāya o şeydāyı ben öğretdim

Alup dest-i niyāza ālet-i nāzifetin bāzi

Rüsüm-ı vuşlatı oḥşayı oḥşayı ben öğretdim

Taḥammül eyledim vaà'-ı nābercāyıña evvel

Baòılsa saña bu cevri a hercāyı ben öğretdim

Görince dýde-yi güyā sen ol dānişver-i nāzük

Muşyb evvel nigehde şı'r ü inşayı ben öğretdim

163

Muşyb

mef'ülü fā'ilätü mefā'ylü fā'ilün

Gördüm ki ḥavāa girmiş o meh āb u tāb ile

Bildim ki imtizāc ideyor āteş āb ile

Sertāòadem birehne-yi nāz oldı elamān

Evvel nazarda āteşe yandım ḥicāb ile

Girdikde āb-ı şāfa gümüş balığı miāāl

Çekdi kenāra ḥavā anı yüz ictināb ile

Almış eline āb gümüş suyu lülesin

Eyler işāre güşe-yi çeşm-i ḥabāb ile

’Uryān görince ol meh-i sýmýnteni hemān

Sardım nigāh-ı foṭasına biñ Őitāb ile

Eṭrāf-ı havāı pāyine yüzler sürüp gezer

Başdan mı avladı Őuyı bilmem dolāb ile

Gördüm o ebruvān ile ol çehreyi derāb

Sandım ki āba düşdi hilāl āfitāb ile

Ol ıfl-ı nāz merdüm-i çeşmim gedü idüp

Oynar ḥayāli ḥavā-ı çeşmimde āb ile

Didim MuŐybi anda görüp burc-ı ābda

ŐılmıŐ òirān-ı müŐteri Şan māhitāb ile

[47a]

164

(Bāri’ı Gazel)

mefāyylün mefāyylün mefāyylün mefāyylün

Cenāb-ı MuŐtafā Paşa ki seyr-i silk-i nazm ile

Mücevher ’ıòd-ı baḥr-ı dilberān-ı sýmten ditrer

Gülistān-ı ḥayāle bād-ı vaşf-ı sa’dı esdikçe

Dıraḥt-ı iŐtihār-ı Sā’ib-i ferḥundefen ditrer

Saf-1 efkäre lerziş virse bād-1 hiddet-i taòiy
Sinān-1 dāsītān-1 Rüstem-i leşkerşiken ditrer

Miāl-i şāhbāz açdıòça bāl evc-i celādetde
Gürüh-1 serkeşān-1 hānde-yi zāg u zağan ditrer

Cihān olduòça bāòý devletin Haò dāyim itsün kim
Nizāmla Bāri'ý şād olup ehl-i fiten ditrer

165

(Bāri'ý Gazel) Velehu

mef'ülü fā'ilātü mefā'ylü fe'ülün

Geldi 'izār-1 dilbere hatt-1 siyāh-1 nev

San şāh-1 Rūma Şāmla àam oldı (sipāh-1 nev)

Hağ geldi şanma 'arīā-1 hūrşid-i tāba

Sayd-1 dilāna Kurdı yine dāmgāh-1 nev

Pinhān olurdı zýr-i sehāb-1 hicābda

Ebruları hilālini seyr itse māh-1 nev

'Ahd olsun itmek eşk ile sýrāb rāhını

Teşrýf iderse hāneme ol pādişāh-1 nev

'Adānıñ itdi tāze yine dāğ-1 reşkini

Ey Bāri'ý bu nazm-1 belāgatpenāh-1 nev

[47b]

166

(Gazel-i Pýri)

Gazel-i Býbedel-i Haàret-i Vely'n-Ni'mem

müfte'ilün mefā'ilün fe'ilün

Sālik-i rāh-ı 'aşk ya'ni dil

Mālik-i cāh-ı 'aşk ya'ni dil

Maşrık-ı mihr-i şevò-i ehl-i derün

Maṭla'-ı mäh-ı 'aşk ya'ni dil

Menba'-ı eşk-i dýde-yi 'āşıò

Menşeý-i āh-ı 'aşk ya'ni dil

Şevòhýz-i ta'alluò-ı nazary

İbtılāgāh-ı 'aşk ya'ni dil

Arzümend-i tıfl-ı bülheves

Pýr-i āgāh-ı 'aşk ya'ni dil

Pýriyā şehriyār-ı mülk-i vücūd

Penbe-i şāh-ı 'aşk ya'ni dil

167

Gazel-i Bār'ý Efendi

müfte'ílün mefā'ílün fe'ílün

Kerem-i sevdā-yı 'aşk ya'ni dil

Ateşin-i cāy-ı 'aşk ya'ni dil

Şāhbāz-ı hümāşikār-ı hayāl

Sayd-ı cūyā-yı 'aşk ya'ni dil

Feyābahş-ı hayāt-ı u 'ömr-i tavýl

Kışşagūyā-yı 'aşk ya'ni dil

Reşk-i işrāoıyān-ı keşf-i umūr

Rāz-ı dānā-yı 'aşk ya'ni dil

Bārı'ı bülbül-i riyāā-ı hikem

Çemenārā-yı 'aşk ya'ni dil

[48a]

168

ýArýf

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

O şūhum bezme teşrýf itsenaòd-i dil 'aııyyem var

Müheyyā táb-ı hasretten çekýde 'anberıyyem var

Dü çeşm-i hünfeşān anuñ köhne mihrābları gūyā
Tarāvetbāḡ-ı bāğ-ı derd ü gam-ı dilde saōiyyem var

Nemedpūş-ı fenāyam bu libās-ı köhne dāğımla
Sezādır iftiḡār itsem āiyāb-ı 'abōeriyyem var

'Ayāndır farḡ-ı 'aşōım āa'f-ı cism ü pýç ü tābımdan
Degül pinhān òābil-i dilde āzār-ı celiyyem var

İnanmam iltifāt-ı çeşm-i şuh-ı fitnecūyāna
Ne deñlü gösterirse 'āşıòa luḡf-ı beḡiyyem var

'Arýfā tāze ḡarḡ-ı ḡāme-yi pākýze òarımdan
Yine bu şir-i terle ehl-i 'irfāna hediyyem var

169

Nazýre-yi Serḡayl-i Nükteşināsān Seyyid Rāmiz Efendi Dāme Mefḡāmen

Bil'irfān

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Şu'ā'-ı ḡusni lāmý' şimdi bir mihr-i celiyyem var
Cemāliñ gibi cānā Haò bu kim nūr-ı 'aliyyem var

Gel ey sāòý semendi sāğarı sür şahn-ı meydāna
Ki raḡş-ı 'ıyşa lāyıò bir müferriḡ 'anberiiyyem var

Virir naòd-i vişālin bir gün ol şāh-ı cihānārā
O naòòād-ı vefādan cābecā baḡş u 'aḡiyyem var

Bulur neşv ü nemā gül gibi her dem nazm-ı rengýnim

Riyāà-ı ma'rifetde hāmeveş cārý saòiyem var
Olur elbette merbū-ı maḥall-i meyrīb ü maòşūd
Tevekkül gibi elde býhalel ḥabl-i òaviyyem var

Úabül itmez nezāyir Rāmiz eş'ār-ı 'Arýf ammā
Hemān 'izz-i ḥuaūra 'arà-ı ihlaş siniyyem var

[48b]

170

(F)eyà-i 'ýzz ü Cell

feýilātün feýilātün feýilātün feýilün

Varaò-ı şek bükde iken keşti-yi meyle yārān
Çatdı bir òanca atup fülke-yi mäh-ı ramaāan

Úanca başıyla çatup ya'ni şeh-i mäh-ı şıyām
Tuğdı hep 'ālem-i āb eyleyen aḥbābı hemān

Yapılup ḥātır-ı v'ýrānları zühhādıñ

Seng-i şavm ile şikest oldı dil-i 'ayyāşān

Kāse-yi şerbet-i nýlüfer olup cām-ı 'araò

Ābdest ibriğıdır elde şürāḥý elyān

Mihr-i tevbeyile mühlendi yine meygedeler

Cāmlar oldı şikest hemçü derün-ı rindān

Tevbe āġız òapaġı oldu ħum-ı şahbāya

Ġaròālūd-ı 'āòide olalı mühr-i dehān

Humlar atdı òapaġını ħarem-i meygededen

Kef-i sàòýden olup sāġar-ı mey revgerdān

Oldı sāġar òonan iskemle ayaòlı kürsý

Şimdi kürsiyye çıòan şeyĥlerindir devrān

Rište-yi ħalòa-yı tesbýĥ òalenbeklerini

Gūyiyā eylediler ħalòa-yı bāb-ı 'irfān

Sanma kim zāhid olup ħalòanişýn-i 'irfān

Habs olup ħalòa-yı zencýre çekildi şeytān

Ṭaraf-ı miĥrābı òomaz gitmez elinden muşĥaf

Ramaān şūfilerinden ne çeker bu insāñ

Şimdi kürsý dibini şeyĥine de virmez āĥ

Cāmi'e girmeyen 'ömrinde o şahş-ı nādān

Şýşe-yi Şāma òoyup itmek için istişmām

Gül iftāri açar bülbul-i i'cāzeòān

Zevò-i mâhiyye şebi gündüzi hûbân seyri

Şimdi câmi'-i selâtinleriñdir seyrân

Ateşýn âb aòar 'aks-i òanādýlinden

Tüde-yi nür olup 'aynı ile şād revân

Qubbe-yi câmi'-i gerdünda encüm şanma

Gice mâhiyye yapar òayyım-ı çerh-ı gerdân

Necm-i dümdâr degüldür felek-i heftümde

Gizli kâged uçurur òaâr-ı semāda Keyvân

Resm-i mâhiyye ider şeb resen-i ahfâdan

Şimdi gündüz uçurur òandili ekler yārân

Zevò-i 'adni dem-i iftârda işrâb eyler

Sırmalı kýseye yeñice ola bir lüle duhân

[49a]

171

Eâer-i Haàret-i Veli'ni' mem (Gazel-i Pýry)

feýilātün feýilātün feýilātün feýilün

Gâh olur 'arà-ı merām eylememek müşkildir

Söylemek âu'bter ü söylememek müşkildir

Gerçi ebnā-yı zamānele müdārā hoşdur

Vaā'-ı 'adāya taḥammül òatı pek müşkildir

Ab-ı rüyuñ dil-i müşkýne inemez ten esýr

'İzz ü cāh ile leyimāne dilek müşkildir

Daḥı āteşzen olur tesliyete a'dā pek

Tāze zaḥm üstine çün vaā'-ı nemek müşkildir

Sýreti bāıl olan ehl-i riyādan ḥazer it

Rūy-ı ḥaòdan görinen ḥýle vü dek müşkildir

Sen hemān gerdiş-i refṭārına uy devrānıñ

Hep murād üzre döner çarḥ-ı felek müşkildir

Der'aòab zāyil olur çünki ḥabāb-ı devlet

Böyle býhüde yere sarf-ı emek müşkildir

Sayd-ı dil āline luṭf u kerem vābeste

Ka'r-ı deryāda tehý şayd-ı semek müşkildir

Olmasa arzuy-i ni'met-i vuşlat Pýrý

Zehr-i hicr-i sitem-i yārānı yemek müşkildir

172

Nazýre-yi Mehemmed Bāri'ý Efendi

feýilatün feýilatün feýilatün feýilün

Rūyına h̄aṭ gelüp āh eylemek müşkildir

Şem'a-yı şabr-ı dil aḥşām iricek müşkildir

Yāri teshýr için aḡyār neye lāzımdır

Saydı āhūnuñ eger olmasa seg müşkildir

Va'didir raḥş-ı temennā-yı muḥarrrik yoḥsa

Býlicām esb ile eşmek yürüme müşkildir

Mevsimi gelmeyecek bārver olmaz āmāl

Virmesi naḥl şitā içre çiçek müşkildir

Luṭf iderseñ keder-i hicriñi söyletme bana

Ki bu dāḡ-ı küheni tāzelemek müşkildir

Bezm-i ḡayre gice ol māh ola şem'-i sūzān

Nice yanmaz şūr-ı ḡamla yürek müşkildir

[49b]

Feyābaḥş olmaya elṭāf-ı veli'n-ni'mý

Bāri'ý perde-yi nazmiye şek müşkildir

İftihār-ı vüzerā Muştafā Paşa-yı kerým
K'olmamaò emrine münòād felek müşkildir

Dāyimā vech-i sühütle muvaffaò ide Haò
Her umūrına ki ħalli dinecek müşkildir

173

Gazel-i Müzeyyel-i Meĥammed Bāri'ý

mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün mefā'ýlün

Ne dem ki şāĥ-ı cismim seng-i cevr-i yārden ditrer
Figān-ı murg-ı dilden bülbül-i bāĝ-ı çemen ditrer

Hicāb-ı reng-i rüy-ı āl-i şerm-i la'l-i nābdan
O mest-i nāz elinden cām-ı şahbā-yı kühen ditrer

Taĥayyül itmedikçe la'lin itmez tábımı teskýn
Yem-i eşkim ki cūşın görse baĥr-i mevczen ditrer

Ne mümkün tār-ı vaşf-ı kākülinde rýsmā-yı niyāzi³⁰
Gelür efkāra laĝziş-i bād-ı āhımla resen ditrer

Figānımdan dili nerm olmaz almaz gūşa feryādım
Bu deñlü gūşvār-ı la'l-i sengýn ta'b iken ditrer

³⁰Bu dizenin vezni bozuktur.

Peyām-ı şevò-i müfriṭle dili lertzān ider gūyā
Nesým-i şubḡehle lāle-yi ḡunýnbeden ditrer

Hıdivve Bāri'ý 'arà eylebu güldeste-yi nazmı
Ki reşk-i bŷy-ı mamŷn ile ezhār-ı semen ditrer

Vezir-i ŧevketim'ān-ı Aşaf Hāðāný'irfānkim
Huāŷr-ı devlet ile ŧehriyārdan sŷhen ditrer

[50a]

174

Meānevý

fe'ılātŷn mefā'ilŷn fe'ilŷn

Size taklýd ider belā bunda

Giyinŷp gāhý cāme-yi seyfŷr

Atı oynadıdır riya yokuşı

Sekişidir bes serāy-ı tekŷr

Gice gündŷz o fişòıcı òahbe

Kalmamışdır sikilmedik āḡŷr

Bu ne sŷrŷr ki gŷn başına olur

Kaḡbe ma'zŷr u bendeñiz ma'ðŷr

Eztemennāy u şahbā-yı bozorg

Berkiş mýzened hıyār u 'acūr

Eger ez ümerā vü býçid-i ser

Ber sergýr-i mýzedý Tūr

Yalan ile yoò u ser-i nādān

Yek gelür furò-ı mihr-i zi mehūr

Aşìòının biri Mecek Dededir

Sarf ider cālemede gidi maòdūr

Ne 'aòìòlar çalar Bekçi 'Arab

Bu terān ile eyleyüp mesrūr

Şalòa şalòa şūy şūy

Yaldız elvāt yā billūr

Bu veòāyi' de kizb idersem eger

Mūsi- yi Turla olmayam maḥşūr

'Ayn-ı iòbāl ü çeşm-i iclāle

Ey koy āşināy tam şudūr

Gör neler cem' idüp neler buldum

Òala bâdý nice dumur u 'asür

Evvelâ biz büyük havuzuz

Ki şıçar vâlidene o sinni òür

Kını yoð bir büyük biçek

Ammâ 'amel-i destzâde-yi ğur ğur

[51a]

175

Gazel-i Nâfiz Tahmýs-i 'Arýf

mef'ülü mefâ'ylü mefâ'ylü fe'ülün

I

Her dem ki şabâ kâkül-i şebün ile oynar

Sýnem hafaðân-ı dil-i maḥzün ile oynar

Ahenk-i nev içün ney ü òânũñ ile oynar

Raòòâş-ı şafâ òâmet-i mevzün ile oynar

Bir serv-i òiyâmetdir ol efsün ile oynar

[51b]

176

Berāy-ı Gümüş Dede Muşyb Efendi (müsebba)

mefā'ylün mefā'ylün mefā'ylün mefā'ylün

I

Gümüş nāmında bir sýmyn bilekli nūra beñzer cān

Bir gün bir tekyede 'aolım alup itdi beni hayrān

Libāsı dervyšāne tavrı şeyhāne şeh-i hūbān

Nigāhı halòa-yı zıkr içre kendile ider devrān

Meger āh itmişim rüyına òarşu idüp ol an

Olup dest-i nigāhla ğamzesi dāl hançer-i berrān

Baňa òaşd itdi poşu şıòdı çeşm-i mesti itdi òan

KAYNAKÇA

AÇIKGÖZ, C. (2012). “Mecmû'a-i Eş'ar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

AĞDAŞ, Z. (2014). “Nuruosmaniye Kütüphanesi 4968 No'lu Şiir Mecmuası”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

AKDAĞ, E. (2012). “Sevimli Mecmua Adlı Çocuk Dergisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

AKGÜL, A. ve Çetin, K. (2013). “Milli Kütüphanede Kayıtlı Bulunan Bir Şiir Mecmuası”. *Turkish Studies*, 8(1), 99-126.

AKGÜN, A. (1987). “Ebüzziya Tevfik'in Mecmua-i Ebüzziya'daki Hatıraları”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ALPER, F. (1981). “Münif Paşa'nın Mecmua-i Fünun'da Neşredilen Yazıları”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

ATEŞOĞLU, L. (2003). “Mecmû'a-i Kasa'id-i Türkiyye”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü”, Niğde.

AVŞAR, Ziya (2008), “Tenkitli Metin Neşrinde İmlâ Sorunu Üzerine Yeni Düşünce ve Öneriler”, *Turkish Studies*, Volume 3/6, s. 75-111. <http://www.turkishstudies.net>. (25. 05. 2015)

AYKANAT, T. (2013). “Bir Mecmû'a Ekseninde Bazı Tespît ve Değerlendirmeler”.

AYDEMİR, Yaşar, “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”, *Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları*, Volume 2/3 Summer 2007, s. 122-137.<http://www.turkishstudies.net/Makaleler> (E.T. 22. 04. 2015)

BAHADIR, S.B. (2006). “Pervane Beg Mecmu'atü'n- Nezair, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi”, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

BAKA, Ş. (2014). “Mecmû'a-i Eş'âr, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi”, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Giresun.

BARAN, E. (2009). “Yeni Mecmua Üzerine Bir İnceleme, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi”, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

BOYSAK, N. (2007). “Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'ndeki 1479, 1591,2752,3005 Numaralı Şiir Mecmualarının Tanıtımı ve 2752,3005 Numaralı Mecmuaların Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

BOZKURT, F. (2007). “XV. Yüzyıla Ait Bir Şair Mecmuası”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

BOZKURT, Z. (1991). “Mecmu'a-i Ebyat”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

CAN, R. (2011). “Seyyid Ali Hemedani Doğu Türkçesiyle Bir Mecmua”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇANDIR, M. (1992). “Milli Mecmua (1-50 Sayılar) İnceleme Ve Seçilmiş Metinler”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

DOPDOĞRU, İ. (2011). “Mecmu'a-i Eş'ar-ı Mevleviyan”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

DUYAR, H. (2007). “Koyunoğlu Müzesi Kütüphanesi'ndeki 11452, 12548, 13596 Numaralı Şiir Mecmualarının Tanıtımı ve 13596 Numaralı Mecmuanın Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

ERPIK, A. (2009). “Mecm'a-i Eş'ar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

EVECEN, D. (2011). “17. Yüzyıldan Üç Mecmua-ı Eş'ar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

EVREN, B. (2013). “Mecmua-i Gazeliyyat-ı Kadim”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

EYİĞÜN, Z. (2013). “Resimli Mecmua'da Edebî Faaliyetler”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

FİDAN, G. G. Ö. (2006). “Mevlana Müzesi'nde Bulunan Bir Mevlevî Şiirleri Mecmu'ası (Mecmu'a-i Eş'ar)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

GILIÇ, N. (2004). “Mecmû'â-i Kasâ'id-i Türkiyye'nin İçerik Yönünden Değerlendirilmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

GIYNAŞ, K.A. (2009). “Milli Kütüphanedeki Yz A 803 Numaralı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

GIYNAŞ, K.A. (2011). “Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası”. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 25), 245-260.

GÖK, S. (2013). “Mecmu'a-i Eş 'âr”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

GÖKÇE, R. (2007). “Eski Türk Edebiyatında Mektup ve Bir Mecmua-i Münşeât”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

GÜRBÜZ, İ.N. (2011). “Mecmua-i Letaif”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

GÜRBÜZ, M. (2011). “Kâbili'nin Sultân-ı Hübâna Münâsib Eş'âr”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

HANCIOĞLU, A. (2006). “Mecmua-i Ebüzziya (1897-1912) 72-159. Sayılar İnceleme Tahlili Fihrist Seçilmiş Yazılar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KARAKOÇ, Ü. (2006). “Münşeât mecmuası Konya Mevlana Müzesi Kütüphanesi 7068”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

KAYA, E. (2013). “Mecmua-i Eş'âr”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KAYA, T. (2007). “Koyunoğlu Müzesi Kütüphanesindeki 13467 Numaralı Şiir Mecmuasının Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

KOÇOĞLU, T. (2004). “Şefik-Nâme, Şefik-Nâme Şerhi ve Edhem ü Hümâ Mecmuası”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

KOYUNCU, F. (2012). “Nuruosmâniye Kütüphanesi 4962 Numaralı Mecmua”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

MORKOÇ, Y.E. (2003). “Eğridirli Hacı Kemal'in Camiü'n-nezair'i (Metin ve Mecmua Geleneği Üzerine Bir İnceleme)”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

MUSLUKÇU, F. (2014). “Mecmua-i Eş'ar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

ORDU, F. (2004). “Mecmua-i Ebüzziya İnceleme, Tablili, Fihrist, Seçilmiş Yazılar 1-71.”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sayılar Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÖNUÇAR, M. (1998). “Mecmua-i Ebüzziya'da Rousseau Tercümeleleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

ÖZCAN, H. (2007). “*Kaysûnîzâde Nîdâi Muhammed Çelebi El-Ankaravî'nin Menâfi 'u 'n -Nâs Adh Eseri*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

ÖZDEMİR, F. (2004). “Abdü'l-Bâkî bin Mehmed er-Rodosî, Mecmu'a-i Eş'âr ve Fevâ'id”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri

ÖZTÜRK, S. (2010). “Mecmu'a-yı Eş'ar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yozgat.

ÖZYÖN, C. (2013). “Mecmua-i Gazeliyyat”, Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

PAKSOY, K. (2006). “Mecmua-i Fevaid”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri

SAĞMAN, S.H. (2001). “Ruşen Efendi'nin XIX. Yüzyılda Yazılmış "Mecmua-i İlahiyyat" Adlı Güfte Mecmuası”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SAMANCI, M. (2013). “Mecmu'a-i Nezair”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

SÜRMEİ, E. (2003). “Mecmu'a-i Kasaid-i Türkiye”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

ŞAHİN, O. (2005). “Mecmu'a-i Münşeat TDK Ktp. A.363/1 (İnceleme-Metin-Tıpkıbasım)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

ŞİRİN, S. (2008). “Süleymaniye Kütüphanesi Fatih Kitaplığı 3849 Numarada Kayıtlı Mecmu'a-yı Eş'arın (80a-120a) Yapraklarının Tenkitli Metni”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

TAŞ, T. (2013). “Mecmua-i Eşar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

TAŞDEMİR, İ. (2014). “Mecmu'a-ı Gazeliyyat”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

TILFARLIOĞLU, M. (2011). “Mecmu'a-i Eş'ar”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

TOPTAŞ, E. S. (2014). “Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâ'id”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI.(1988). “*Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (C. 28)*”. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

UZKUÇ, S. (2005). “Büyük Mecmua Tahlili Fihrist-İnceleme-Metin”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Üzerine. *Turkish Studies*, Cilt 8, s. 99-126.

YALÇIN, Ö. (2010). “Süleymaniye Kütüphanesi Fatih Kitaplığı 3849 Numarada kayıtlı Mecmu'a-yı Eş'ar Üzerinde İnceleme”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

YANAR, H. (2001). “Bizim Mecmua Dergilerinin İncelenmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YILMAZ, A. (2001), “Mecmua-i Edebiyye Dergisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YILTER, S. (2006). “Mecmu'a-i Kasa'id ve Gazeliyyat (Mecmu'a-i Devavin)”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

YORULMAZ, N. (2011). “Şem'i Mecmuası”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

YURDUN, D. (1999). “Mecmua-i Edebiyye”, İnceleme, Tahlili Fihrist, Seçme Metinler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

TIPKIBASIM

Handwritten text in Arabic script, likely a list or record, covering the top half of the page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

Handwritten text in Arabic script, continuing the list or record from the top half. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

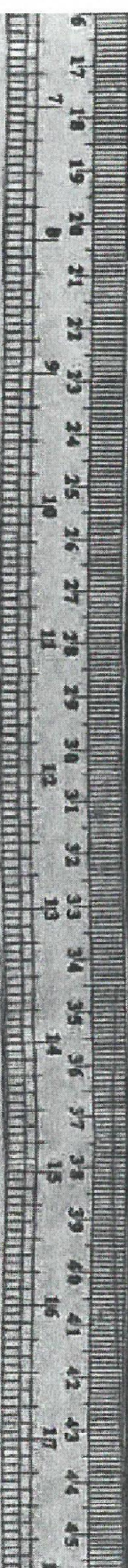
17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45

Handwritten text in Arabic script, likely a list or index, covering the upper portion of the page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

Handwritten text in Arabic script, continuing the list or index from the upper portion. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45

Handwritten text in Arabic script, arranged in two columns. The text is dense and appears to be a list or a series of entries.

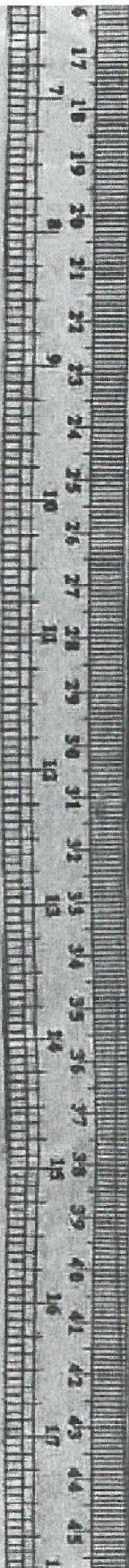
Handwritten text in Arabic script, arranged in two columns. The text is dense and appears to be a list or a series of entries.

Handwritten text in Arabic script, top section of the manuscript page.

Handwritten text in Arabic script, middle section of the manuscript page.

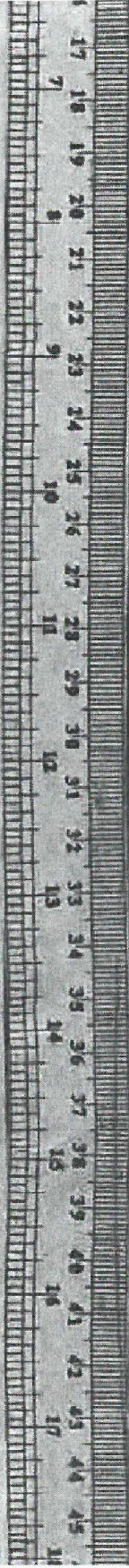
Handwritten text in Arabic script, lower middle section of the manuscript page.

Handwritten text in Arabic script, bottom section of the manuscript page.

Handwritten text in Arabic script, densely packed across the top page of the manuscript. The text is written in a cursive style and covers most of the page area.

Handwritten text in Arabic script, organized into several distinct columns or sections on the bottom page. The text is written in a cursive style and is clearly legible.

مقام باقی

کفر باه که ستمکاران کفر
استوار و نافرمانی در این کفر
از خود نظر می نهد و بیانش کفر
کفر ضام و کفر بیانش کفر

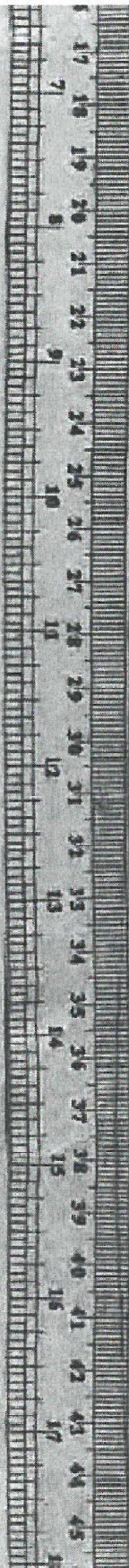
نفسیم
مرفعیان اول شهر مدد اشکری
سوز و غم و کفر می آید با اشکری
سوز و غم و کفر می آید با اشکری
الله صفت می آید با اشکری

قطعه
برکت انوار در صوم و طوق
بیاید و کفر می آید با اشکری
اطراف رسم از با کفر می آید
کفر می آید با اشکری

بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری

بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری

بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری
بوی ماهی و کفر می آید با اشکری

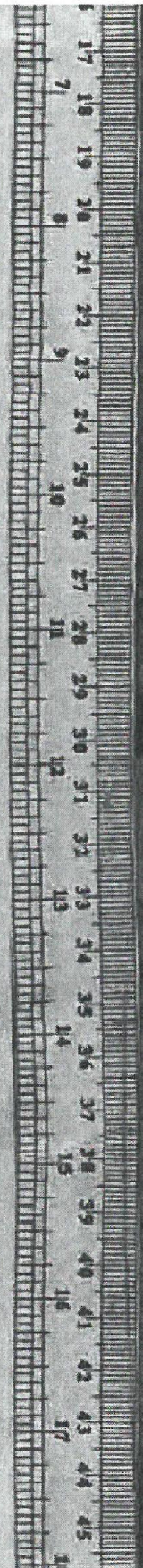

Handwritten text in Arabic script, likely a list or collection of names and titles, arranged in several columns. The text is dense and difficult to read due to the cursive style and fading.

بش
الذرية محمد بن عبد الله
فضل من القائل
بش
الذرية محمد بن عبد الله
فضل من القائل

بش
الذرية محمد بن عبد الله
فضل من القائل
بش
الذرية محمد بن عبد الله
فضل من القائل

Handwritten text in Arabic script, continuing the list or collection of names and titles from the top page. The text is arranged in several columns and is dense and difficult to read.

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45

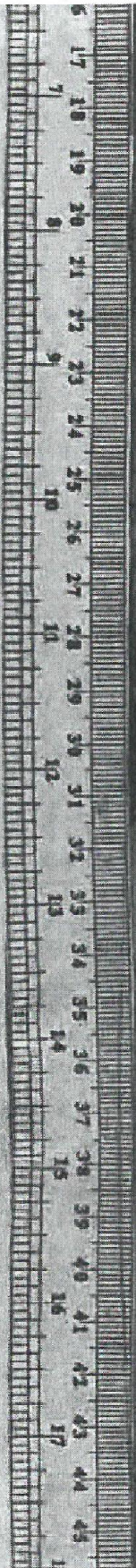
کوفه ای سوختن عاشق تا نور تجلی
 بن لید برسد آتش عشق در جانها
 شمعها باقی آتشی برود تا تابان
 افاده سینه سائل اوله غولت
 کیم بود اول نور سله کسور قلم
 بویسته کما جود اوله و نشا اوله
 فان افکاره بقیه کیم ابد است
 اول حسنیله یو حزنه اوله سله
 در کما صفتی و لعل اوله سله
 بر کوفه انرا سله سله اوله سله

18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45

18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45

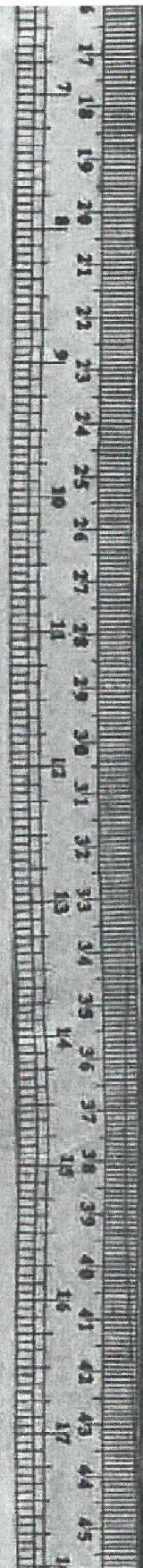
Handwritten text in Arabic script, densely packed across the top page of the manuscript. The script is cursive and fills most of the page area.

Handwritten text in Arabic script, densely packed across the bottom page of the manuscript. The script is cursive and fills most of the page area.

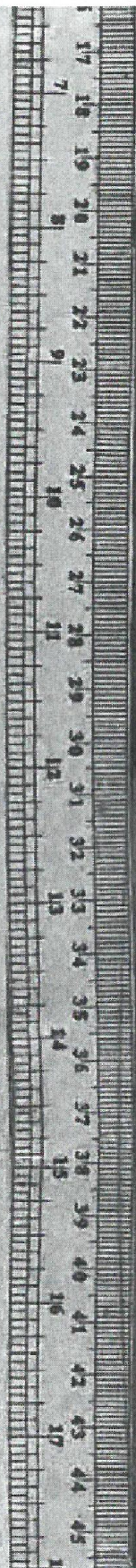
Handwritten text in Arabic script, organized into two columns. The text is dense and appears to be a list or a series of entries. Some legible words include "بسم الله", "الحمد لله", "والصلاة والسلام على من لا نبي بعده", "والصلاة والسلام على محمد وآله الطيبين الطاهرين", "الذين هم خلائفنا بعدنا في شأناكم", "وهم خيرنا عند الله وأمرنا عندكم", "والصلاة والسلام على من لا نبي بعده", "والصلاة والسلام على محمد وآله الطيبين الطاهرين", "الذين هم خلائفنا بعدنا في شأناكم", "وهم خيرنا عند الله وأمرنا عندكم".

Handwritten text in Arabic script, organized into two columns. The text is dense and appears to be a list or a series of entries. Some legible words include "بسم الله", "الحمد لله", "والصلاة والسلام على من لا نبي بعده", "والصلاة والسلام على محمد وآله الطيبين الطاهرين", "الذين هم خلائفنا بعدنا في شأناكم", "وهم خيرنا عند الله وأمرنا عندكم", "والصلاة والسلام على من لا نبي بعده", "والصلاة والسلام على محمد وآله الطيبين الطاهرين", "الذين هم خلائفنا بعدنا في شأناكم", "وهم خيرنا عند الله وأمرنا عندكم".

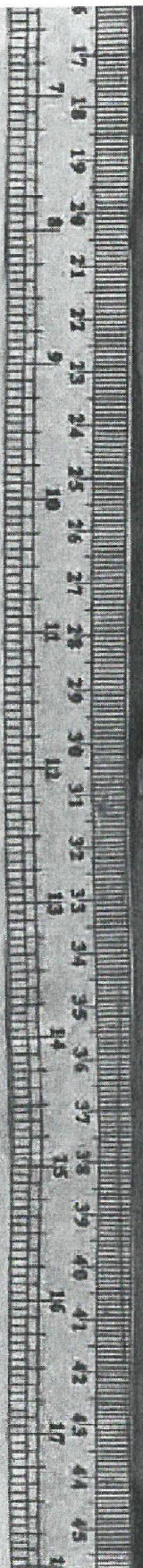
Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or historical document, covering the upper portion of the page. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect.

Handwritten text in Arabic script, continuing the manuscript or historical document, covering the lower portion of the page. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect.

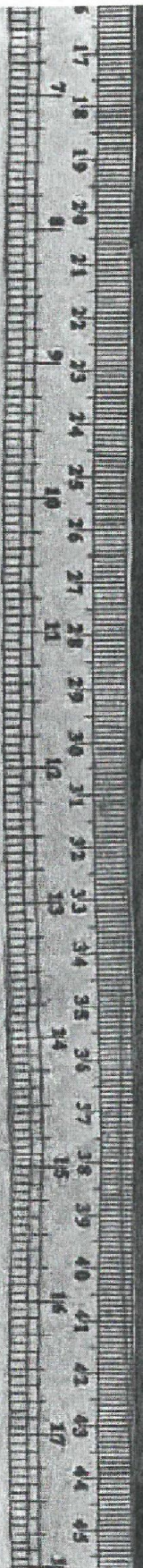
Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or letter, covering the upper portion of the page. The text is dense and appears to be a continuous passage.

Handwritten text in Arabic script, continuing from the upper portion, covering the lower portion of the page. The text is dense and appears to be a continuous passage.

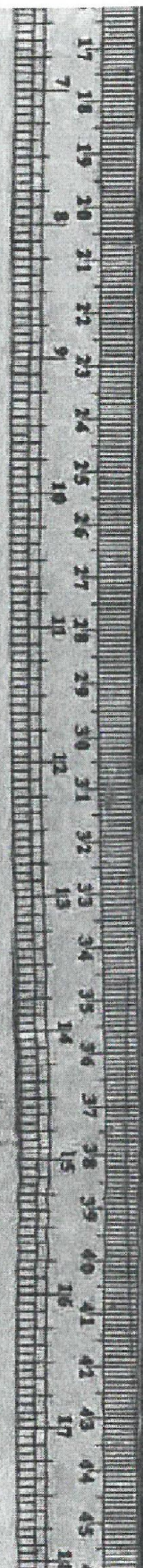
Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and appears to be a continuation of a narrative or a list of items. The script is in a cursive style, characteristic of historical Arabic manuscripts. The text is written on aged, slightly yellowed paper.

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and appears to be a continuation of a narrative or a list of items. The script is in a cursive style, characteristic of historical Arabic manuscripts. The text is written on aged, slightly yellowed paper.

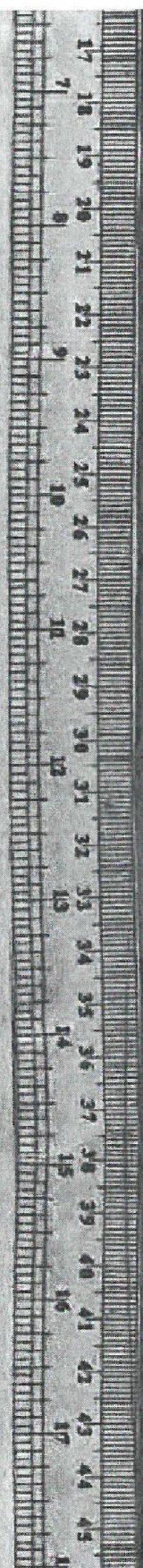
Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is arranged in approximately 10 horizontal lines. The script is dense and cursive, characteristic of classical Arabic calligraphy. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is arranged in approximately 10 horizontal lines. The script is dense and cursive, characteristic of classical Arabic calligraphy. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Arabic script, likely a list or index, covering the top half of the page. The text is arranged in approximately 10 columns, with some lines starting with large decorative initials. The script is dense and cursive.

Handwritten text in Arabic script, continuing the list or index from the top half, covering the bottom half of the page. The layout is similar to the top half, with multiple columns of text.

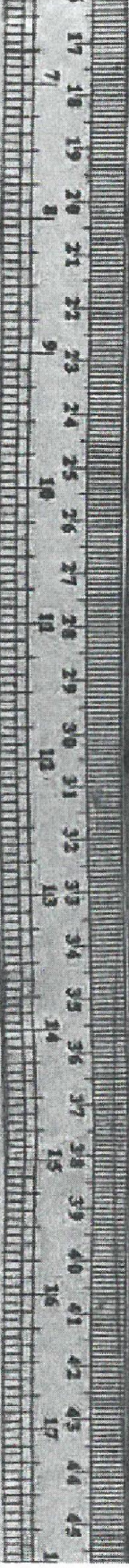

Handwritten text in Persian script, likely a list or index, located in the upper section of the manuscript page. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be organized into columns or groups.

Blank space in the middle section of the manuscript page, possibly a separator or a section header.

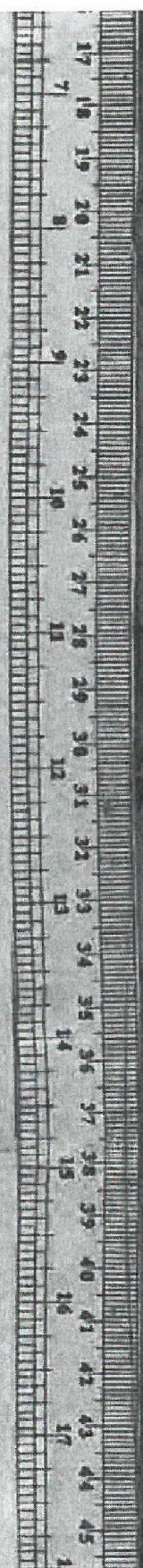
Handwritten text in Persian script, continuing the list or index, located in the lower section of the manuscript page. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be organized into columns or groups.

Handwritten text in Persian script, continuing the list or index, located in the bottom section of the manuscript page. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be organized into columns or groups.

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or a collection of letters. The text is arranged in several columns, with some lines starting with 'بسم الله الرحمن الرحيم'. The script is dense and appears to be a historical or religious document.

Handwritten text in Arabic script, continuing the manuscript or collection of letters. The text is arranged in several columns, with some lines starting with 'بسم الله الرحمن الرحيم'. The script is dense and appears to be a historical or religious document.

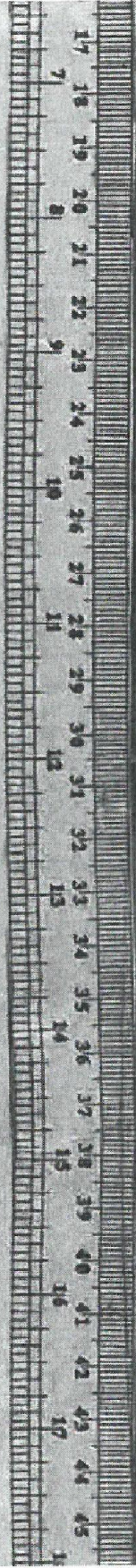

Handwritten text in Persian script, likely a list or index, covering the top half of the left page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

Handwritten text in Persian script, likely a list or index, covering the top half of the right page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

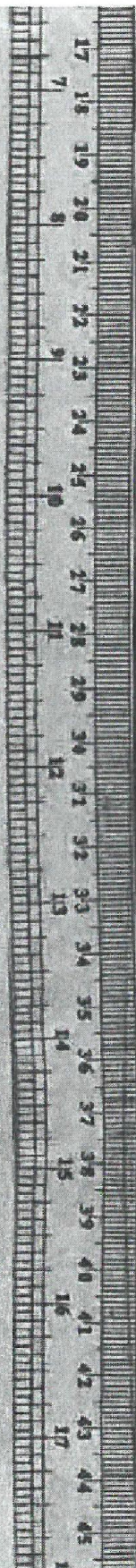
Handwritten text in Persian script, likely a list or index, covering the bottom half of the left page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

Handwritten text in Persian script, likely a list or index, covering the bottom half of the right page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

Handwritten text in Persian script, likely a list or index, covering the top half of the left page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

Handwritten text in Persian script, continuing the list or index from the top half of the left page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

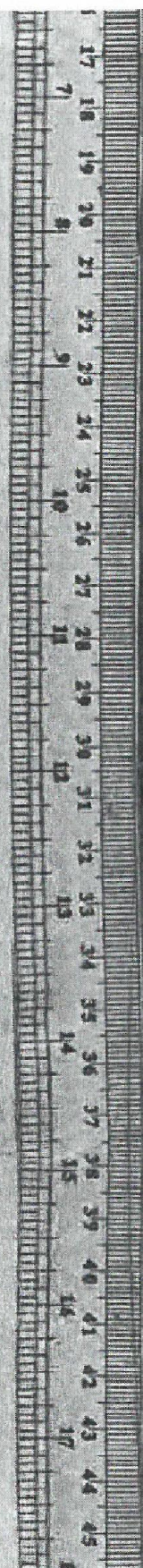

Handwritten text in Persian script, top section of the page.

Handwritten text in Persian script, middle section of the page.

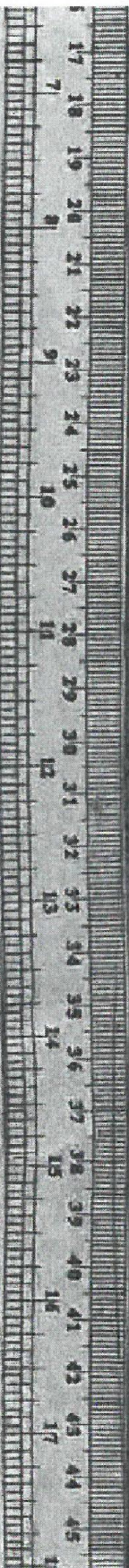
Handwritten text in Persian script, bottom-left section of the page.

Handwritten text in Persian script, bottom-right section of the page.

Handwritten text in Arabic script, likely a list or record, covering the top half of the page. The text is arranged in several columns and includes various entries, possibly names and dates.

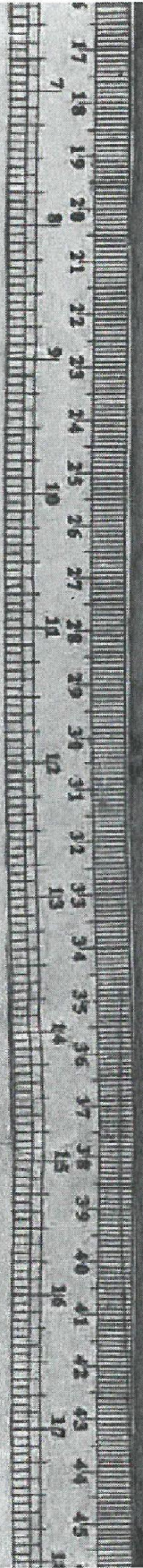
Handwritten text in Arabic script, continuing the list or record from the top page, covering the bottom half of the page. The text is arranged in several columns and includes various entries, possibly names and dates.

Handwritten text in Arabic script, top section of the page.

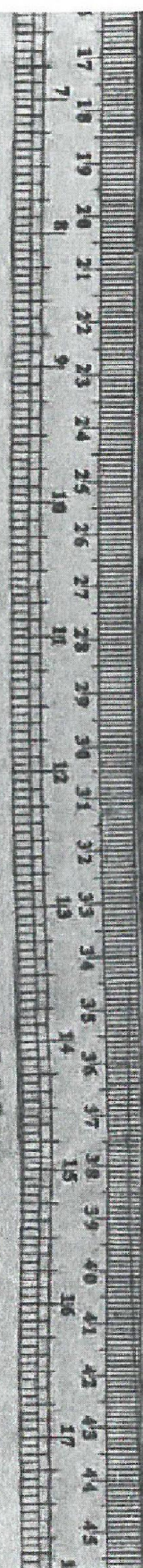
Handwritten text in Arabic script, middle section of the page.

Handwritten text in Arabic script, bottom section of the page.

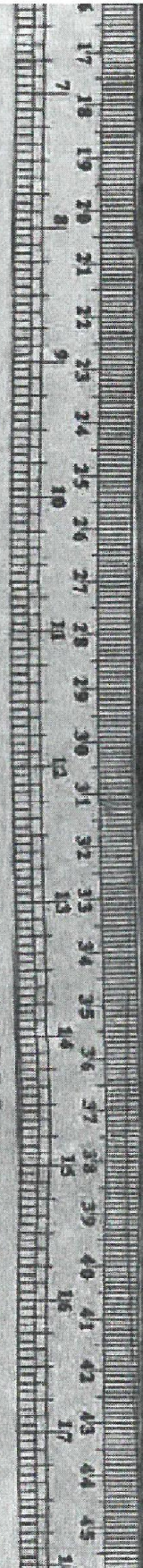
Main body of handwritten text on the upper page, consisting of several lines of cursive script.

Main body of handwritten text on the lower page, continuing the cursive script from the upper page.

Handwritten text in Persian script, likely a list or index, covering the top half of the page. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

Handwritten text in Persian script, continuing the list or index from the top half. The text is arranged in several columns and includes various entries, some of which appear to be names or titles.

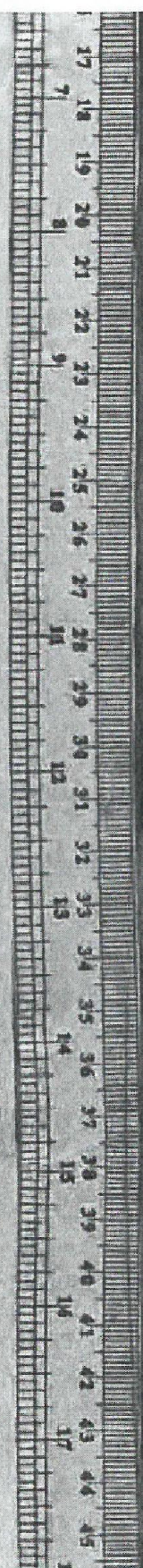

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

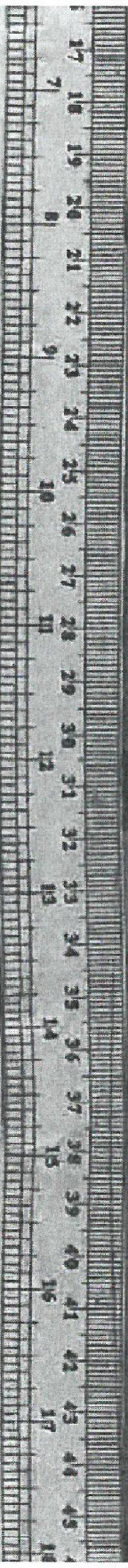

Handwritten text in Persian script, top section of the left page.

Handwritten text in Persian script, middle section of the left page.

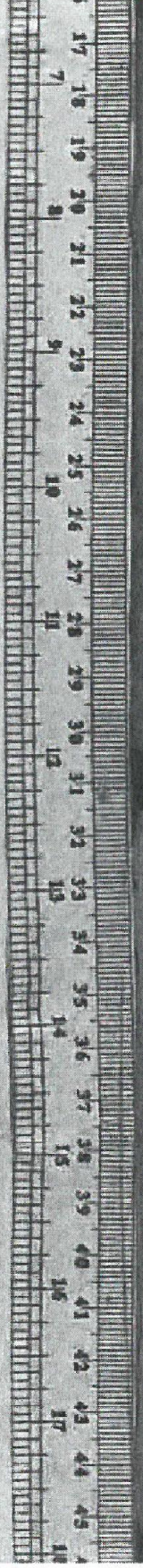
Handwritten text in Persian script, top section of the right page.

Handwritten text in Persian script, middle section of the right page.

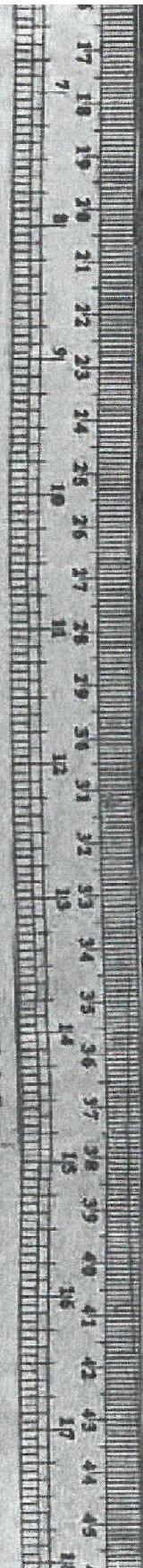
Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page area. It appears to be a collection of notes or a short treatise, with some lines starting with large, decorative letters. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Arabic script, continuing from the previous page. The text is dense and covers most of the page area. It appears to be a collection of notes or a short treatise, with some lines starting with large, decorative letters. The ink is dark and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Arabic script, densely packed across the top page of the manuscript. The script is cursive and fills most of the page area.

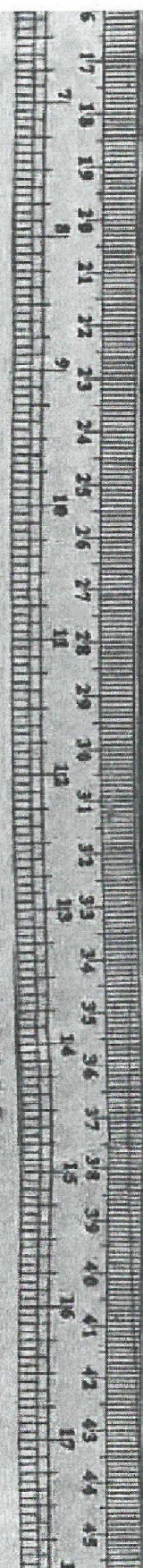
Handwritten text in Arabic script, continuing from the top page. The text is arranged in several distinct sections or paragraphs, with some lines appearing more prominent than others.

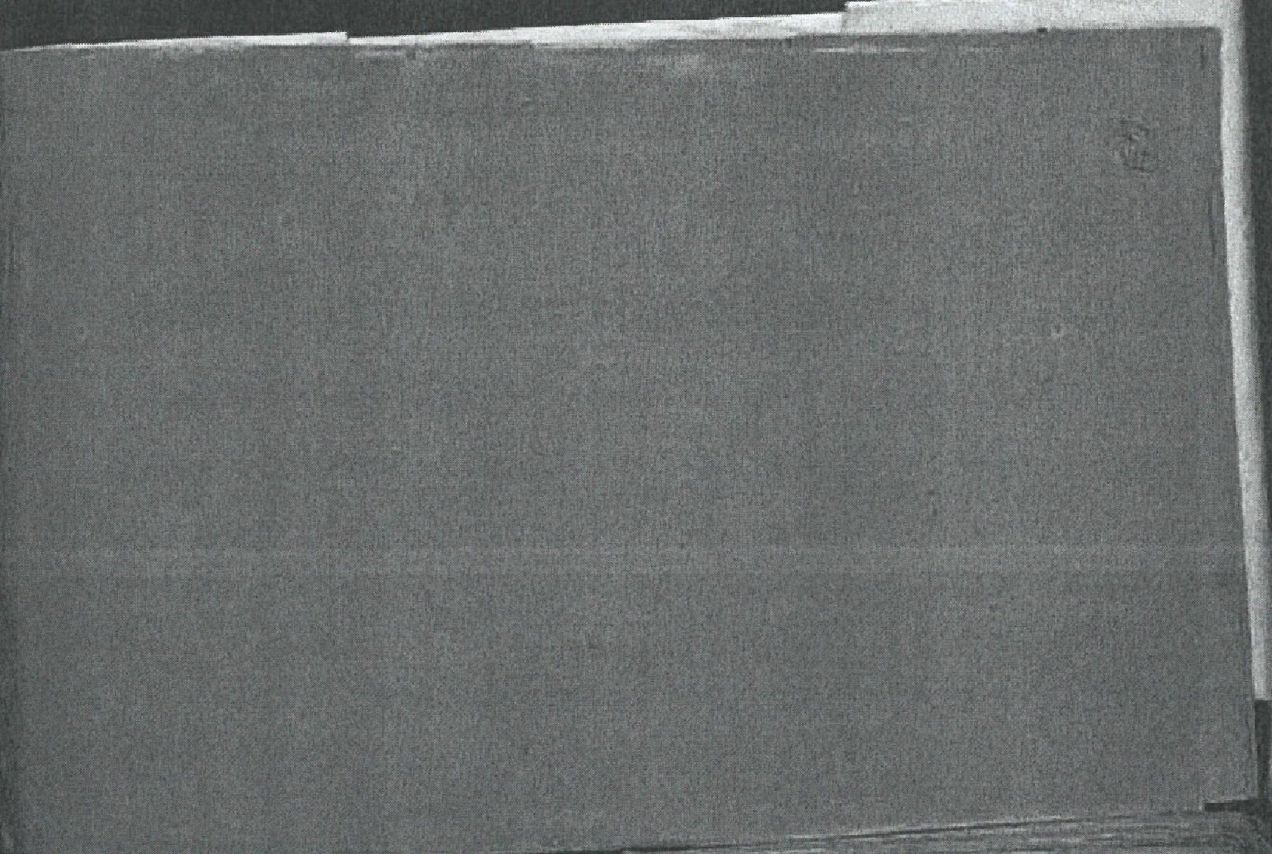

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
يا حي يا قيوم
يا ذا الجلال والإكرام

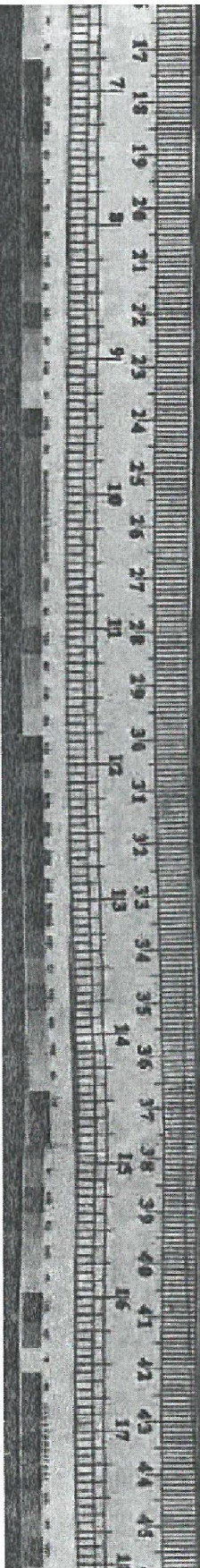
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
يا حي يا قيوم
يا ذا الجلال والإكرام
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
يا حي يا قيوم
يا ذا الجلال والإكرام

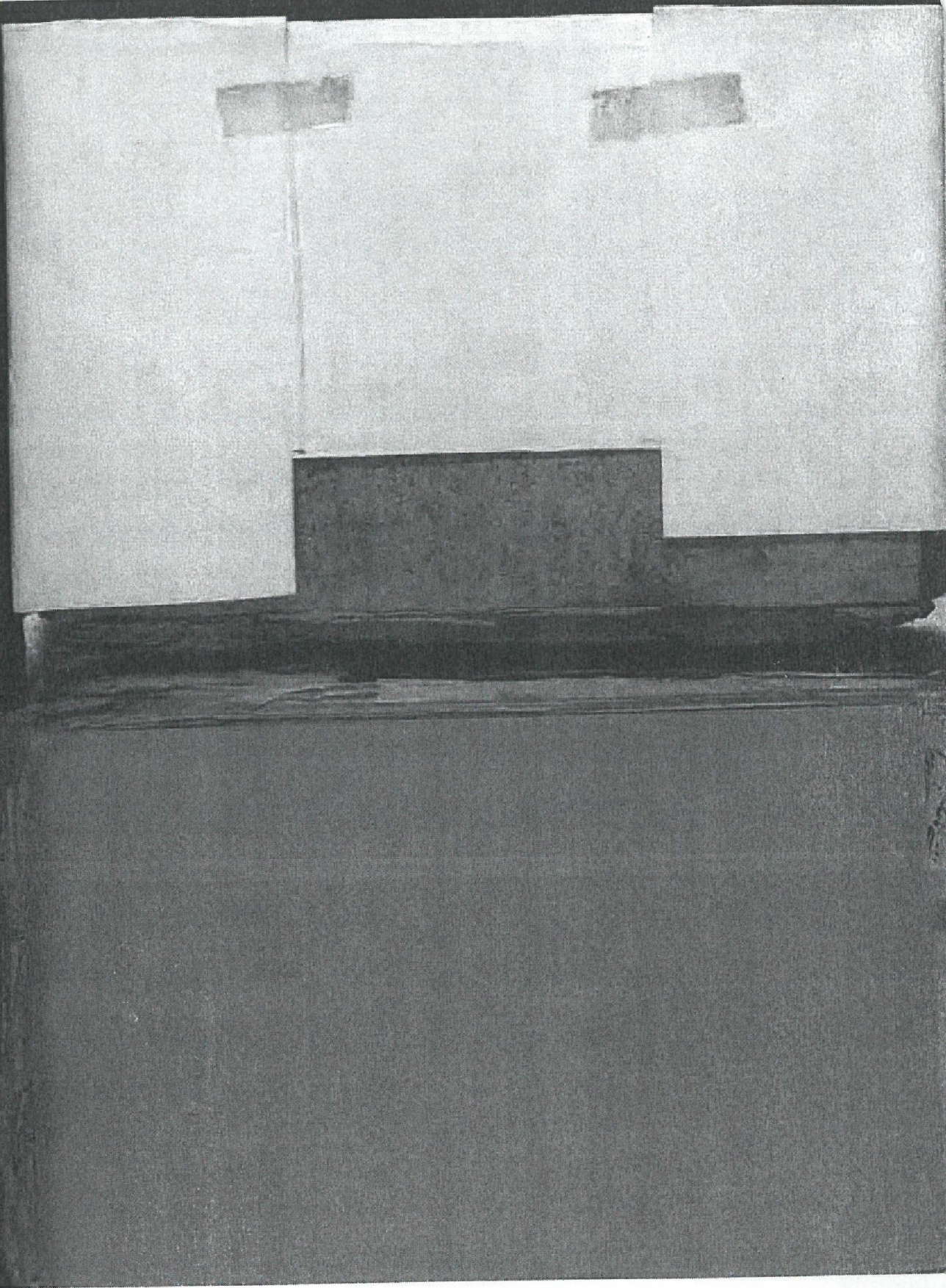
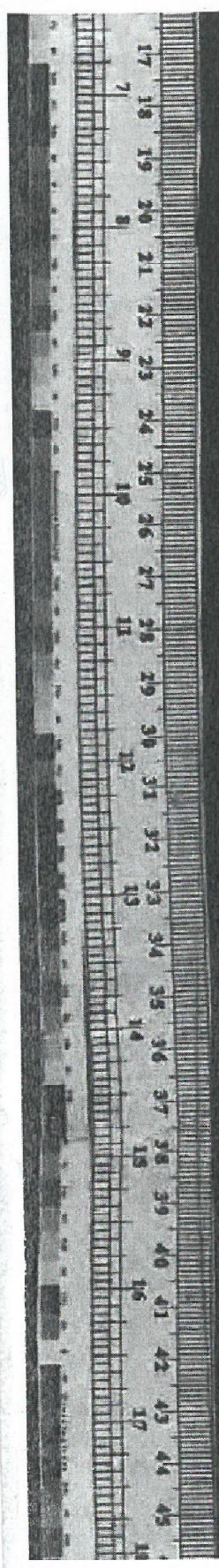
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
يا حي يا قيوم
يا ذا الجلال والإكرام
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
يا حي يا قيوم
يا ذا الجلال والإكرام

Handwritten text in Arabic script, arranged in approximately 10 horizontal lines. The text is dense and appears to be a form of calligraphy or a specific dialect. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı: Burcu DOĞAN KOCA
Doğum Tarihi ve Yeri: 07.07.1989 Alanya
Medeni Hali: Evli
İletişim Bilgileri: paradoxumm_18@hotmail.com
0553 327 85 00

EĞİTİM BİLGİLERİ

2004-2008 Kocasinan Lisesi
2009-2013 Bozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili
ve Edebiyatı Bölümü
2015-2019 Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili
ve Edebiyatı Anabilimdalı Yüksek Lisans Programı

YABANCI DİL:

İngilizce

